

GYÖNGYÖSI ISTVÁN
MÁRSSAL TÁRSOLKODÓ
MURÁNYI VÉNUS

TARTALOM

MÁRSAL TÁRSOLKODÓ MURÁNYI VÉNUSNAK ELSŐ RÉSZE.

Harmadik Ferd. Romai Császár és Magyar Király.
Rákóczi Györgytül Ferd. ellen háboruság indittatik.
Az hirnek lakóhelye.
A Felföld Rákóczihoz hajoll.
Magyaroknak egyenletlenségei.
Wesseléni Ferencz álhatatossága s-dicsireti.
Wesswléni Ferencz viselt dolgainak emlékezete s' Murán' megvétele felől való ordinantiája vétele.
Murány erőssége.
Szécsi György Muránynak Vra.
Szécsi György négy Leányának való férhez men(e)telek.
Máriának Erdélyből való veszedelmes viszszaövétele.
Wesseléninek Murány meg-vételére segítség adassék felől menniei tanácskodás.
Vénusnak hatalma.
Vénus Mársal együtt választatik Murán' meg-vételére Wesseléni Ferencz mellé.
Cupidónak házatája.
Cupido nyilánac ereje.
Elő-álom-kori üdö.
Cupidótul Wesseléni Ferencznek szive Szécsi Mária szerelmére sebessitettik.
Cupido Wesselénit Szécsi Mária által való leendő Muránnak meg-vétele felől biztattya.
Wesseléninek Szécsi Mária szerelme miat való nyughatatlansága.

MÁRSAL TÁRSOLKODÓ MURÁNYI VÉNUSNAK MÁSODIK RÉSZE.

Az szem az szerelemre való kalahuz.
Az szerelmet az Istenek szokták osztani.
Wesswlé(n)nek Törődése, mi uttal jelenthesse meg Szécsi Máriához való nagy szeretetét.
Az Irigységnek gonosz vólta.
Nem jó mindennek titkos dolgokat meg-jelenteni.
Wesseléni titkos tüzét levél által jelenti meg Máriának.
Busul, mi modot talállyon levele el-küldéssében.
Nagy János Kürthi Ferenczné szolgája.
Nagy Jánosnak Wesselény Ferenczhez való véletlen jövétele.
Nagy Jánosnak hetven tallért ígért, ha reá bizandó dolgát végben viszi.
Nagy Jánost megeskütvén, reá bizza Máriának viendő levelét.
Nagy János rettegése az levél fel-vállalásban.
Wesseléni biztatása és mesterséges találmanya az levél fel-küldében.
Nagy Jánost oktattya, mint visellye magát szemben lévén Máriával.
Mária változik Wesswléni szándéka meg-értéssében.
Mária szivét Cupido Wesseléni Ferencz szerelmére gerjeszti.
Nagy János vissza jövétele Muránbul Mária levelével.
Kádas Márton Máriátul Wesselénihez követségben.
Kádas reá felel Wesseléninek, hogy Máriával juttatja szemben, kiért száz aranyat ad néki.
Pál Gergely latorsága.
Wesseléni szive vágyodása Máriához való menetelére.
Máriának Wesselénivel szemben létele modgyáról való levele.
Szemben lételeknek váloztott helye.
Wesseléni uttya az rendelt hely felé.
Mársnak meg-jelenesse Wesseléninek uttyában.
Kádas Mária késedelme okát beszéli, biztatván Wesselénit.
Mária halászat szine alat(t) legyön Murány várából.

Máriának Wesselénihez való érkezése.
Wesseléni szava Máriához.
Murány fel-adássára kéri Máriát.
Mária felelete Wesseléni könyörgésére s-Muránnak fel-adássában maga ajánlása.
Wesseléninek Mária csókolására való ha(s)zontalan gerjedése.
Egymástul való el-válások.

MÁRSAL TÁRSOLKODÓ MURÁNYI VÉNUSNAK HARMADIK RÉSZÉ.

Az szerelmesnek és az vitézkedőnek egyenlő állapotja.
Mária törődése s-busálása: miképen vigye végben fogadása szerént Muránnak fel-adását.
Mária szorgalmatossága az létrák készítésében, melyeken bé-bocsáthassa Wesselénit Muránban.
Wesseléni készüllete.
Vadász Pál vité(z)sége.
Fekete László dicsirete.
Az sereg rémülése Muránban esett ágyu lövések miatt.
Wesseléni biztatása.
Vitézeknek Murán erősségétül való irtózása.
Wesseléni el-hagyván seregét, elől megyen egy néhányd magával.
Vizek s-kertek között való bujdosások.
Kazai János érkezik az gyalogokkal.
Gyalog hágják az hegyeket.
Az Vár alatt való kertekhez jutnak.
Az laytorját keresik.
Az létrát sok keresésekre-is nem táhattyák, kiért kételkednek dolgok végben menetele felől.
Solmosi szava Wesselénihez, hogy el-hadgyván Muránt, vissza mennyenek.
Wesseléni el-tekéllet szá(n)déki.
Vadászi pál Kádasra talál, kitül jó hirt halnak az le-eresztett létra felől.
Mária készülleti Wesseléni fel-botsátásához.
Szolgáihoz való beszéde.
Az várták el-fogása.
Az váró sziveknek nyukhatatlansága.
Az létrának le-eresztése.
Mária busulása Wesseléni késedelme miatt.
El-tekélett szándéka Máriának, ha Wesseléni el nem győne.
Mária bátorsága.
Az létrán fel-menetelek.
Mária maga házában vészi kézen fogva Wesselénit.
Az Vár Kapitányát és az több várbeli tiszteket Ferdinánd Császár és magok hívségére esketik.
Nagy Ferencz Illyésházi hadnagyára való Wesseléni haragja s-annak meg-ijedése.
Illyésházinének meg-ijedése.
Bolháknak természeti.
Illyésházinét Wesseléni biztatja.
Az kinlévő Vitézek az várkapuján bé-bocsátatnak.
Szöndi Máthé Balogi Kapitán.
Wesseléninek Máriával leendő háza(s)ságáruul való jövendőlések.
Meg-esküvések és lakadalom tartások.
Wesseléni hűségének dicsireti.
Máriának dicsireti.

**Mársal Társolkodó
MURANYI
VENVS.**

**Avagy
ANNAK EMLEKEZETE.**

**Miképpen az Méltóságos Groff Hadádi
WESSELENI FERENCZ, Magyar Ország
Palatinussa akkor Füleki fő Kapitány, az Tékéntetes,
és Nagyságos Groff Rima-Szécsi, SZECSI MARIA
Aszszonyal, jövődő-beli házasságokrul való titkos
vegezése által csudálatos képen meg-vette az hires
MVRANY VARAT.**

**Iratot ugyan az ő Nágok. Komornikja
Győngyőssi István által.**

AZ ÉN KEGYELMES VRAMNAK.

Méltóságos Groff Hadadi WESSELENI FERENCZ Vrnak, Murány Várának örökös Vrának,
Magyar-Ország Palatinussának, Kunok Birájának, Arany giapias Vitéznek, Nemes Gömör,
és Pest, Pilis, Soldt Vármegyék Fő Ispánnának, az Felséges LEOPOLD Romain Császár,
és Német, Magyar- s' Cheh-Országok Királyának belső Titok Tanácsának,
s' Komornikjának és Magyar-Országban Helly Tartójának.

ÉS KEGYELMES ASZSZONYOMNAK.

Tekéntetes és Nágos Groff Rima-Szécsi SZÉCSI ANNA MÁRIA Aszszonnak,
az ő Nagysága szerelmes Házastársának.

Eö Nagyságoknak
Egészséges hoszszu életett alázatossan kívánok.

Cicero az Historiát *testem temporum, praeteritorum memoriam*, üdők bizonyosságának, s-az elmúlt dolgok emlékezetének nevezi: nem-is méltatlanul; mert ha az elmúlt régi üdőköt, s-azokban viselt dicsiretes dolgokat az historiáknak bizonyosságából, s-azokra emlékeztetéséből nem tanulnánk, mind szemeink vakok, mind füleink süketek volnának azoknak tudásában: nem tudnánk sem Macedoniai Sándornak szerencsés hadakozását, sem Trojai Hectornak nevezetes vitességét, sem Romai Scipionak hazájáért való nagy cselekedetét, sem mások dicsiretessen viselt dolgait említeni. Az Historiák az érdeemesen viselt dolgokat, azoknak viselőinek halálokkal-is, nem engedik elenyészni, hanem azokból költ szép híreket, neveket, eltemetett Testeknek, bé-rekesztett Sirjoknak fogságából-is szabadulásra hozván, világ szerént dicsiretessen repültetik. Mellyre nézve az dücsőség ohajtó Görög és Romai haydaniság olly szorgalmatos volt az dicsiretessen viselt dolgok emlékezetének örökös megmaradása gondgya viselésében, hogy nem volt semmi olly érdeemesen cselekedet(t) apró dolgocska, az mellyet halált nem ösmérő Kronikákban, örök emlékezetre dicsiretes bő írássokkal le-ábrázolván, azok viselőinek holtok után-is, az feledékenségnek gyilkossága alá engedett volna vettetni; tudván azt, hogy életünk utolsó határához vitetvén, minden egyebek el-maradandók tőlünk, az egy jól viselt dolgainknak emlékezete, az ki holtunk után-is követt benünkett.

Omnia dum pereunt, Comes est post funera virtus.

Kegyelmes Vram! s-Kegyelmes Aszszonyom! Az Mvrányi dolgokban való Nagyságtok nagy cselekedetihez hasonlott nem sokat esmértek az haydani esztendő-k-is, mellynek jollehett még most dicsiretes emlékezete másképpen-is eleven sokaknál: mind-azon-által, mivel hogy nincsen semmi oly nagy emlékeztető cselekedet, az mellyet, halgatásban vévén, meg ne foycson üdővel az feledékenség; hogy azért azon Nagyságtok örök emlékezet érdemlő cselekedete-is az mostani azont viselő nyelveknek szava el-állásával, meg-némulást vévén, jövődöben az feledékenségtől örökös halgatás alá ne vettessék, sőt inkább mint Phaenix porából Nag(y)ságtok rothadandó teste koporsojából-is életre kellyen: igyekeztem azt lassu elmémnek érzése szerént ezen együgyü Historiámnak Magyar versekből füzöt(t) tollaival úgy szárnyaznom, hogy ha Didónak Aeneas szeretetiért, Párisnak Helenáért, Pyramusért Thisbének, másoknak másokért való dolgait, sirban szállások után, sok száz esztendő-kkel éltetik az Kronikák: azon Nagyságtok egy más kedvéért való cselekedete is, az következő üdőnek meszsze levő határra repülvén, ottan is hiresüllyön, ösmértessék, teryedgyen, s éllyen örökké, annak emlékezete viselő Historiámnak elevenítése által. Mellynek magos voltát, jollehet alacson elmém úgy nem érhet, az mint annak érdeme kívánta volna, s-illendő ábrázolással pennám sem tutta le-képezni, mindazon-által az mint engette az vékony értelem, s-ahoz elégtelen készületem s-alkalmatlan helyem, (mivel hogy nagyobb részről uton, s-sok értetlen Csöcselék kiáltásával zaygo szállásokon irtam, Ovidius mondása szerént pedig:

Carmina scribentes secessum et otia quærunt):

addig toldoztam sokszor félben szakasztott munkámmal, hogy sokára még-is uyonna fel-vett pennámmal dolgom végeig ballagtam; s mivel hogy az régi versek csinálók írásából úgy tanultam, holmi Poëtai költeményekkel-is szaporítottam írásom: Vénusnak és Mársnak tulajdonítván az Mvrányi dolgoknak szerencsés végben menetelét, de nem ok-nélkül, mert az régiek az Vénust szerelem Isten Aszszonyának, s Mársot vitesség Istenének tartották, én-is az Vénuson szerelmet, s Márson vitességet értek írásomban: valóságos dolognak tartván, hogy ezen Nagyságtok cselekedete az Vénus és Márs, azaz szerelem és vitesség segedelme által mentek végben, az vitességet az szerelem, az szerelmet az vité(s)ég bátorítván, amaz vers szerént:

Mars animare solet Venerem, Venus inclya Martem:

az honnét Mársal társolkodó Mvrányi Vénusnak neveztem munkámot-is; mely ha másképpen nem érdemes-is, mind-azon-által, mint hogy Nagyságtok örök emlékezett érdemlő hírét s-
nevét viseli, nem úgy együgyü munkámott, mint magok dolgának szép emlékezetét tekéncse
kegyes szemmel, és vegye jó neven érdemetlen szolgájátul.

Költ az Stubnyai hév vízben Boldog Aszszony havának 27. napján 1664. esztendőben.

Nagyságtoknak leg kisebbik szolgája
Gyöngyösi István.

MÁRSAL TÁRSOLKODÓ MURÁNYI VÉNUSNAK ELSŐ RÉSZE.

1. Rend szerint jegyezzék egyebek versekben
Óriások dolgát az régi üdőkben,
Az Istenek ellen esvén irigységben,
Minémü harczokat tartottak az égben.
2. Sok féle probáit írják meg Jásonnak,
Veszedelmes uttyát, s-csudáit Colchosnak,
Honnét, tanácsából Medæa Aszszonnak,
El-nyerte az gyapját aranyas báránynak.
3. Az Ida hegyének hives erdejében,
Pallás, Juno, Vénus, Páris eleiben
Mint gyöttenek, s-állot(t) ő itilletében:
Ki közöttök első ékes termetében.
4. Vénust egyebeknél szebnek mint itilte,
Az után Helenát magának mint nyerte,
Vitorlás gallyákon Trójában mint vitte,
Szép hazáját, s-magát ezért mint vesztette.
5. Hercules az poklott miképen fel-törte,
S' miként Proserpinát ottan-is kereste,
Az aytón ugató Cerberust meg-ölte,
S' egeket emelni Athlast segítette.
6. Egyéb nagy dolgokat ki mint cselekedett,
Dido Aeneással mint szerelmeskedett,
Menyi bal szerencsét Vlysses szenvedett,
Circe Énekével miként tündérkedett.
7. Mások mind ezekről, mint tettzik, irionak,
Elméjekkel, az mint akarják, játszonak;
Nem bánom, D(a)edalus szárnyain járjonak,
S bölcs találmánjokért zöld Laurust várionak.
8. Más én hivatalom, az mellyet forgatok,
Kikrül mások irtak, azokrúl halgatok.
Erős Murány felé elmémvel hágtatok,
S' annak dolgairúl verset koholgatok:
9. Miként Wesselénit Cupido sebhethén,
Szécsi Máriával szerelemben esvén,
Titkos szerelmeket okossan követvén,
Meg-vették az Muránt, jó modgyát keresvén.
10. Musám, Parnassusbúl ki régen távoztál,
S' Pegasus forrástúl meszszeré szakattál,
Ha még valamit tuttz, az mit ott tanultál,
Láss azért munkádhoz, mellyet fel-vállaltál.

11. Mellyre adgy, Apollo, kívánt segedelmet,
Énekellye Musám ugy ezt az szerelmet,
Hogy az kik ez által vettek győzödelmet,
Talállyon azoknál jó kedvet s' kegyelmet.
12. Az mint az gyors üdők szárnyakon repülnek,
Néha békességes napokkal derülnek;
Néha Ország-rontó hadakkal zendülnek,
Hol egyre, s' hol másra változva kerülnek.
13. Ellenkező dolog háboru, s' békesség,
Nem külömben mint az hideg és melegség,
Békességgel épüll az termő mezőség,
Pusztul, praedáltatik, támadván ellenség.
14. Ez pedig születik edgyik az másikból,
Az háboru támad az csendes napokból,
Ered az békesség kóborló hadakból,
Mint napok az éjjből, s' az éjj meg azokból.

Harmadik Ferd. Romai Császár és Magyar Király.

15. Igy Magyar Koronánk Bécsiekre kelvén,
Rimai Felség-is azokra terjedvén,
S' azt Ferdinánd néven harmadik viselvén,
Rákóczit az Erdély Vralván, s' tisztelvén; -
16. Midőn az esztendő ezer számon menne,
S' ahoz hat száz után negyven-hatot tenne,
Biradalma alól az télnek ki-kélne,
S' virágos Tavasztul meg-ujjulást venne:

Rákóczi Györgytül Ferd. ellen háboruság indittatik.

17. Az békesség - mint hogy talám régen nyukszik -
Ime az Rákóczi Györgytül terhben esik,
S' tőle nem reménlet(t) háború születik,
Ferdinándra s-reánk hada készítetik.
18. Lát hamar dolgához, fegyvert köszörültet,
Lobognak az Zászlók, sok hadakott gyüitet,
Minden Vrat, s-Nemest, s-Szabadost fel-ültet,
Számos hadaival Tisza felé léptet.

Az hirnek lakóhelye.

19. Az melly tágosság van az ég, s' az föld között,
Lakó-helt magának az hir ottan szerzött,
Füle előtt semmi ugy el nem reytözött,
Az mellyet meg-tudni innét nem érkezött.

20. Ki-nyílt ablak, s' aytó, háza épületi,
Az kikkel világos minden rész szegleti.
Éjjel s nappal nyitva, bé sem rekeszteti,
Hol mi dolgok esnek, onnét fülelgeti.
21. Szabad gyövés, s-menés van itt mindeneknek,
Sibongnak nyelvei sok féle népeknek,
Mint mikor rayzása indul az méheknek,
Vagy az könyű szellők erdőkön sietnek.
22. Külömb-külömb ujság, s' dolgok hirdettetnek,
Igaz hir hamissal egyben-kevertetnek,
Ehez többet adnak, attul el-vétetnek,
Falun s-Városenként sok felé vitetnek.
23. Honnét el-mulandó öröm gyakran árad,
Néha haszontalan búban az szű fárad,
Mert nincs ugy az dolog, az mint az hir támad,
Az holott nedvest mond, ott gyakorta szárad.
24. Vjsággal nő az hir, s-azzal gyarapodik,
Valamellyre megyen, bővül, s-szaporodik,
Gyars szárnyon jár, s-siet, nem csak nyomakodik,
Kin sok örüll, s-vigad, sok meg szomorkodik.
25. Alkalmatosságot azért most-is lele,
Furcasága szerént gyars szárnyat emele,
Erdélyi ujsággal lévén szája tele,
Az hir sietséggel Tiszán által-kele.

A Felföld Rákóczihoz hajoll.

26. Kin fel-zendüll az föld, s-párt-ütések esnek,
Az Vjság falati édes mézül tecznek,
Királlyához marad hűsége kevesnek,
Rákóczi György mellé szaporán sietnek.
27. Hire után hamar érkezik maga-is,
Várják az Vármegyék s-Kassa Várossa-is,
Végtére Országunk maratt kis rongya-is
Tékozzatik, s-lobban sok helyen lánga-is.
28. Veszni tért kis hazánk, forgasz mely sok kockán,
Hány felé vetett már az szerencze sarkán!
Hol egy ellenségnek, hol másnak vagy markán,
Régi szép épséged melly miatt áll csonkán.

Magyaroknak egyenetlenségei.

29. Oh az régiektől el-fajzott nemzetség,
Hiredben, s-nevedben korcsosult nemesség!
Miolta köztetek nincs az egyenlőség,
Illy rútúl azolta praedál az ellenség.

30. Az meddig egy sziv(v)el fogtál Magyar fegyvert,
Volt-é oly Nemzetség, melly tégedet meg-vert?
Kardod minden ellen diadalmasson nyert,
Sok praeda, s-nyereség lábad előtt hevert.
31. Hol az (az) szép hir, s-név, sok adó, s-nyereség,
Kit elődben rakott sok hódult nemzetség,
Vagy harcsokon adott az győzöt(t) ellenség?
Mind el-praedálta azt az egyenetlenség.
32. Tedd férre nemzetem ezt az délczogséget,
Mint régen, kövessed az egyenlőséget.
Ne fogyasd magadott, találasz ellenséget,
Ki majd ránt nyakadban siralmas inséget.
33. Hijában: meg-rögzött az vad erkölcs benned,
Az Vjságok nélkül nehéz már el-lenned,
Noha hasznosb volna ezt is férre tenned,
Mert végre-is ezért kell veszélyre menned.
34. Az egyenetlenség ártalmas mindenben,
Gyükeret szakasztott sok győzedelmekben,
Sokak, még edgyesek voltak idejekben,
Gazdag szerencsések épült mindenekben.
35. De délczeg erkölcsök mihelt férre rugott,
Ez edgyel tartotta, amaz máshoz sugott;
Az egyenetlenség forralt olyan lugot,
Kitül végre soknak füle jajra zugot(t).
36. Régen Romát hitták világ aszszonyának,
Holdúlt-is sok nemzet nagy birodalmának,
Vad Scythiáig nyult széle hatalmának,
Ki tudhatta számát sok diadalmának?
37. Edgyes erkölcsében esvén végre vadság,
Mihelt sok felé vont az akaratosság,
Olly változásokat fayzott az sok ujság,
Hogy maid pad alá hult az régi méltóság.
38. Nem nevel semmi jót az ujság-követés,
Szű-maró s-félelmes, gonosz az párt-ütés,
Meég-is olly vágyott, s-moh ehez az ügetés,
Mint ha volna minden jó termő ültetés.
39. Az álhatatlanság nagy szüvhez nem illik.
Gyenge épület az, melly hirtelen omlik,
Lásd az erős Töll fát, eléb ö(s)zve-romlik,
Ostromló szelekre hogy sem mint meg-hajlik.
40. Nem nemes elme az, melly mindgyárt változik,
Akar mi szélre-is nádként ingadozik,
Ot(t) tisztul az arany, hol az tűz lángozik,
Az rosa is Tövis között virágozik.

41. Az nagy szűv, ki elöt az böcsüllet forog,
Inkáb halált kíván, s-belőle vér csorog,
Hogy sem tántorítsa valami olly dolog,
Ki becsülletivel ellenkezik, s-morog.
42. Szűk most ez az jóság s-vagyon csak kevésben,
Férre rugó erkölcs szorult furt fejekben,
Az egyenetlenség vert fészket szivekben,
Mint hold fotta, s-tölte, változik mindenben.

Wesseléni Ferencz álhatatossága s-dicsireti.

43. Nemes Királlyunknak alig volt más hive,
Az egy Wesseléni tökéletes szive,
Az ki meg nem bomlot, mint cséppel az kive,
Hanem Vra mellet nagy terheket vive.
44. Füleki fő tisztet ez akkor visele,
Holott vitéssége szép szárnyat nevele,
Ki dicsiretes hirt felőle emele,
Jó hire s-nevével egész ország tele.
45. Vala felesége Bosnyák-nemzetségből,
De élte fonala leg job idejéből.
Szakadván az irigy Parcáknak kezéből,
Más világra kele lelke az Testéből.
46. Eözvegy életben van, de otthon nem henyél,
Hanem mezőt kíván, s-szokott próbákra kél,
Katona kenyérrel, mint régen, most-is él,
Mint éh Ráró praedát, ellenséget szemlél.
47. Mint ha maga volna Bellona dajkája,
Vgy meg-tanitotta Mársnak oskolája.
Valamelyre fordul haragos szablyája,
Vgy forog kezében, mint menykő szikrája.
48. Nem szánnya életét, fárad hazájáért,
Második Curtius meg-maradásáért,
Egeket érdemel gyakor probájáért,
Mint régen Hercules sok viselt dolgáért.
49. Madaraknak Sólyom gyars el-verésében,
Az mint Karoly-is fürjek ölésében,
Vidám az Keselyű napra nézésében,
Illy az ellenségnek Ferencz győzésében.
50. Az lova Pegasus, maga Hector rajta,
Mint Sas az Darvakot, sok pogánt ugy hajta,
Földhöz veré töre, kit el nem szalajta,
Sok kötött ellenség kezében ohajta.

51. Vállaiban Athlas, Hercules szivében,
Nyelvében Vlysses, Antenor eszében,
Szerelmében Páris, Titán személyében,
Házánál Pylades, Achilles mezőben.
52. Értéke kő Várak, Vri rend nemzete,
Ideje leg job kor, vitéség élete,
Erkölcse jó példa, deliség termete,
Dolgai gyorsaság, s-ráró tekintete.
53. Hűsége állandó s-igaz Királyához:
Van az egész fel-föld Rákóczi pártiához,
Nincs más, az ki látna Királlya dolgához,
Az egész terh szálla csak az ő vállához.
54. Mert minden erejét Rákóczi hadának,
Mint Athlas nagy terhét az egek sullyának,
Egyedül tartotta s-ugy szolgált Vrának,
Az még az több hadak Fülekhez jutának.
55. Esterházi Miklós, amaz hazánk fénye,
Sok el-esett szüvnek ébre(s)ztő reménye,
Kinek hazájával sok jó téteménye
Égig ér, mint igaz áldozat temjénye, -
56. Vezette ezeket tanult értségevell,
Akarván jól tenni kis nemzetségevell;
Követi Ferencz-is serény készségevell,
S' Táborban száll véle szép vitéségevell.
57. Mint hogy ugy érdemli meg-probált Virtussa,
Mezei hadaknak lesz Generálissa,
Gyakran próbál, s-vérrel izzad az pallossa,
Az Vitézi névhez vagyon igaz jussa.
58. Végre hogy az hadak vissza-nyomulnának,
S' hegyes Liptó felé lassan hágtatnának,
Külömb-külömb féle rendeket szabának,
Illy ordinantiát Ferencznek adának:

Wesswléni Ferencz viselt dolgainak emlékezete s' Murán' megvétele felől való ordinantiája vétele.

59. Az mi szép s-jó, ahoz könnyen nem juthatni,
Méh dongása nélkül mézet nem szophatni,
Az rosát-is tövis által szakaszthatni,
Savanyu iz nélkül édest nem tuthatni.
60. Probált dolog nálad mint az Soo, mind az méz,
Viselt dolgaidra Világ négy része néz.
Tudgyák, mit vitt végben az Wesseléni-kéz,
Kiknél hired, s-neved finum arany, nem réz.

61. Az böcsüllett lévén tárdgya fegyverednek,
Nem futottad sullyát hidegnek s-melegnek.
Csak szárnyat nevelhess jó hired s-nevednek,
Tetczet(t) java, s-sava egyaránt kedvednek.
62. Az Felső Országok tudgyák vitésséged,
Miként futamtattad gyakran ellenséged.
Tudgya honnyodban-is, s-látta nemzetséged
Török ellenségtül vett sok nyereséged.
63. Érzi Eger, Hatvan, Szolnok, Vác, és Heves,
Fegyered életül hány Török test eves,
Élet nélkül maratt miattad nem keves,
Kiknek nem kell többé az reggeli leves.
64. Ezek noha neved már-is fönt repítik,
S-jó emlékezettel mindenüt szépítik:
De az grádiczt mennél magosban építik,
Az egekhez annál inkább közelítik.
65. Tégy te-is még többet viselt dolgaidhoz,
S' szögez(z) sebesb sugárt eddig nőt szárnyadhoz,
Mint hogy véred-is von nagy állapotokhoz,
Kezdened kell megént uj fáradságokhoz.
66. Eddig tett dolgaid véld arany gyűrőnek,
Az következőköt szép Adamás-kőnek,
Ki, tetején ülvén kis kerekiségének,
Kedvesb ragyagást ad gyűrő szépségének.
67. Téry vissza Fülekre azért Táborunktúl.
Az egész tartománt Kassáig Paláinktúl
Reád bizzuk, vétdzed ellenség karjátúl,
Erre légyen gondod leg nagyob azontúl:
68. Miként Murány Várát meg-vegyed azoktúl,
Az kik el-pártolván Koronás Vroktúl,
Rákóczi György mellé állottak Várostúl,
Mellynek nagy jutalmát várjad Királlyodtúl.
69. Ez lesz Koronája több lett dolgaidnak,
Mint nap-keleti kő zománczos aranynak,
Ebbül olyan szárnyat építész magadnak,
Dicsiretes név(v)el kik égis ragadnak.
70. Engedelmességgel halgatá ezeket.
Az készség nem kíván sok ingerléseket;
Hányat nem sokára lovakra nyergeket,
S' el-készített minden uti eszközöket.
71. Meg-indulván, uttyát Breznóra rendelé,
S' onnét az hegyekett mikor által-kelé,
Szabot(t) rendi szerént mégyen Fülek felé,
Murány miatt szivét nem kevés gond telé.

Murány erőssége.

72. Erős helyly az Murány s-nagy hirü mindennél,
Nem csak ithon, hanem kin-is sok nemzetnél,
Azok-is, kik jártak nap-nyugat, s-keletnél,
Nem sokat szemlélték erősebbet ennél.
73. Ezen az természet többet erőssített,
Hogy sem az kőmives munkája készített,
Körülötte olyan kő-sziklát kerített,
Melynek nézése-is fejeket szédítet.
74. Nem fél, hogy ellenség uija, s-törettes(s)e,
S' az nagy kösziklákott golyóbis sérthesse;
Vagy alája átot(t) por roncsa, s-vettesse.
Nincz, az ki erejét fegyverrel győzesse.

Szécsi György Muráynak Vra.

75. Ezt régenten hol egy, hol pedig más birta.
Bástyáit, s falait ez, s-az-is rakatta,
Végtére Vrait addig változtatta,
Hogy Szécsi György maga kezébe juttatta.
76. Ennek születése vala Groffi ágybul,
Bővült-is értéke szerzett szép jószágbul.
Hire, s-neve terjet sok viselt dolgábul,
Második Hector vólt vitézi voltábúl.

Szécsi György négy Leányának való férhez men(c)telek.

77. Marad holta után ennek négy Leánnya,
Éva az leg kisseb, örögbik Mária,
Kata az harmadik, s-második Borbála,
Mellyeket mind Vri szerencse találá.
78. Groff Bethlehem István férje Máriának,
Illyésházi Gábor pedig az Évának,
Thurzó Ádám veszi Borbálát magának,
Listius János lén Vra az Katának.
79. Máriát Bethlehem emelé Erdélyben,
Évát Illyésházi Trencsén Vármegyében,
Viszi Borbáláját Thurzó S(z)epességben,
Listius az Katát Dunántúl Köpczémben.
80. Idein el-vála Borbála éltétül,
Bethlehem lelke-is költözik testétül,
Metczetvén fonala Parcáknak kezétül,
S' marad az Mária özvegyen férjétül.

81. Annyok, ki eredett Homonnai-ágból,
S' Mária nevet vett kereszt-viz mosásból,
Vra holta után, özvegyi voltából,
Két tiz esztendeig parancsolt Muránból.
82. Azonban ollóját Lachesis fordította,
Atropost, élete fonóját szóllította,
Végső szakadásra munkáját szorította,
S' halál árnyékával világát borította.
83. Eöltöznek Leányi Annyok után gyázban,
Köztök Mária-is van Magyar Országban,
S' Lész egyenlő osztály az sok gazdagságban,
Részesül mind három az erős Muránban.
84. Nem meg-vető dolga lévén Máriának,
Megént Erdély felé ver utat magának,
Vgy, hogy véget vetvén ot való dolgának,
Viszont vissza-győjön Várában Muránnak.
85. Az mondott háboru azon közben fel-kél,
Teli az utakat mindenütt sok veszél,
Gyön, s-megy az kóborló mint az csavargó szél.
Vtra ereszkedni Mária retteg s-fél.

Máriának Erdélyből való veszedelmes viszsza-érkezése.

86. De kényszerítvén szorgos szükségektől,
Noha retteg szive úti félelmektől,
Salvus passust vévén az Fejedelmektől,
Készül mind-az-által, bucsuzik Erdélytől.
87. Az mint meg-is indul rakott szekerekkel,
Tellyesek az utak sűrő veszélyekkel,
Rémül gyakran szive uj-uj félelmekkel.
S-irya akatt uttyát Patens-levelekkel:
88. Kik Rákóczi Györgynek költenek nevével,
S-hitelesek lettek rá-tett pecsétével,
Ha rá-találónak retten félelmével,
Bátorította magát ezek erejével.
89. Háboru az üdő, jár s-kéll az Katona,
Az ki, látván mó(d)gyát, örömet fo(s)ztana,
Esik szekérinél gyakor zenebona,
Maga verseng vélek, nincz más, ki szóllana.
90. Ki-veszi levelét s-adgya elejekben,
Mellyel szűrő szálkát ereszt az szemekben,
Nem mer kedvek telni várt nyereségekben,
Bántatlan el-hadni sajnállyák szivekben.

91. Továb menvén, akad gyakran hasonlókra,
Kiknek-is olly szándék for akaratokra:
Hogy reá-üssenek az rakott hintókra,
Lesz ott-is az levél szabadulásokra.
92. Az sok kóborlók közt csak Isten vezére,
Hogy mindene nem kell azoknak kezére.
Ült volt sok veszéllyel zajdult szerencsére,
Mig verekedhetet Muránban végtére.
93. Hive volt még akkor Murány az Királynak,
S-mint hogy félelmétül hadaknak tartának,
Az Attyafiak-is mind ottan lakának,
Hires erejéhez mert ennek bizának.
94. Hanem Illyésházi elméje azonban
Császára hüvségén nem járván egy nyomban,
Az Fejedelemmel tractál alatomban:
Nem tudván az többi semmit e' dologban.
95. Mint hogy leg töb népe néki volt Muránban,
Bizván azért azok nem kevés számában,
Az töb rész sem lévén kellő vigyázásban,
Muránt Rákóczinak adgya hatalmában.
96. Budaházi neve vár Kapitánnyának,
Mellynek István nevet az Papok adának;
Ki viseli tisztét porkolábságának,
Et(th)re, s-vette ehez nevét Boldizárnak.
97. Illyésházi mellé ezek-is állának,
S-Rákóczi partyára Királytul hajlának,
S-ahoz nagy hüvséget mind addig tartának,
Okos Máriátul mig nem csalatának.
98. Hogy ezt viszá-vegye, bizzák Wesselénre,
Kiért, az mint mondám, gond szállot szivére.
Éjjel sem jön álom, busulván, szemére,
Illyen gondolatok fornak elméjére.
99. Erős Murány várát? kit ez világ csudál,
Melly meg-győzhetetlen meredekségen áll,
Hova az Madár-is szárnya-fáradva száll,
S-ez világon hozzá hasonló kevés váll.
100. Az ki olly maga-hit(t) magos erejében,
Akar melly nagy tábort szálics ellenében,
Kérkedik, hogy fegyvert sem vészen kezében,
Meg-láttya, miképpen férkezel keblében.
101. Ezt szállyam-é én meg? s-ez ellen fordullyak?
Ezt vegyem meg? s-ebben tegyek sákmánt s-dullyak?
Ah gondatlan szándék! azért ha indullyak,
Hogy hamar veszéllyre hanyat-homlok hullyak?

102. Mit ártok, ha ennek falait lövetem?
Az nagy kösziklákot meg nem törethetem,
Mi lesz, ha más féle practikáját vetem.
Vigyáznak mindenüt, meg nem kerülhetem.
103. Hogy sem gyalázatos kudarczát vallanom,
Jobb elmémvel mindgyárt innét el-szállanom,
Más olyan dolgokra hasznosan hajlanom,
Kikrül örvendetes hirt lehet hallanom.
104. Mikor ezt forgattya gondos elméjében,
S-Murány dolga felől habzona kétségben,
Ihol az Nemes vér fel-posdul testében,
Mint lobbantó olajt ha dőltenél tűzben.
105. El-eset kedvével egyben-háborodik,
Vállán lévő terhűl amaz iszonyodik,
Ez mivel mindenkor nagyra gondolkodik,
Végben-vitelére szorgalmatoskodik.
106. Mond: Nem tud az munka lehetetlenséget,
Nem nyu(j)that semmi út olyan rögzösséget,
Akarat munkával vetvén szövetséget,
Az mellyen nem vehet győzedelmességet.
107. Kit az Nemes erkölcs szárnyain emelget,
Alacson dolgokat meg-vétt s-nem emleget,
Hanem magosra vágy, s-oltyakhoz közelget,
Kik, mint az láng, czélúl függesztik az eget.
108. Mellyek hírét s-nevét embernek nevelik,
Mint repüllő szárnyok magossan viselik,
Az koporsóbul-is életre emelik,
S' emlékezetivell sokak szája telik.
109. Nehéz ugyan, s-rögös az böcsüllet úttya,
Sok fáradság s-munka szélit s-hosszát futtya.
De akkor ezeknek nincs neheze s-rúttya,
Ha pályája után tárdgyát jól kaphattya.
110. Illyekkel gerjede az Nemes vér benne,
Minden terhes munkát örömet fel-venne.
Nagy Athlással akár eget-is emelne,
Murány meg-vétében csak im módot lelne.
111. Mikor vadd Boreas szeleit mustrállya,
S' erejét, Eurussal küszködven, próbállya:
Az mint ezek között tengeren az gállya,
Haboktul csapatván, helyét nem talállya;
112. Vagy, mint jádzó-helyen labda fel-üttetvén,
Mig le-ereszkedik, mindenüt lesetvén,
Ha kézre kell, egyrül másokra veretvén,
Ide s-tova ugrik, nyugtát nem lelhetvén:

113. Igy busúlt elméje nagy háboruiban,
Hol egyre, hol másra tér gondolatiban.
Éjjel sincsen része kedves álmaiban,
Fárad s-töri magát Murány dolgaiban.
114. Feley(t)sd-el. Mi haszna, ha módgyát nem leled,
Hogy illy vetrengéssel magadat terheled,
Hasznosb, ha ezekből elméd ki-emeled,
S-más könn(y)eb dolgokra kedvedet neveled.
115. Nem lehet; sőt inkább mint koh előtt az szén,
Melly közzé az Kovács szikrázó fúvót tén,
Egy fuvallásra-is hirtelen lángot vén,
Végre vassal-is bir, olly gyuladása lén:
116. Vgy ezt elméjébül nem hogy ki-rekeszti,
Sőt gyarapodásra szikráját ereszti,
Nagyob-nagyob gongyát óránként gerjeszti,
S-minden gondolatit Muránra függeszti.
117. Az Márvány-kövekre az mely czimert mecznek,
Annak az béllegi hamaréb el-vesznek.
Igazán az szűnek az mellyek meg-tecznek,
Bé-vett elméjébül mint azok ki-esnek.
118. Végre, hogy így fárad gondos elméjében,
Szives ohajtása fel-hat az nagy égben,
Hogy meg-segétenék igyekezetiben,
Az egekbéliek kelnek illy beszédben:

Vesseléninek Murány meg-vételére segítség adassék felől menniei tanácskodás.

119. Csillagos székébül az magos egeknek,
Szívét s-gondolatit láttuk mindeneknek,
Mint hogy fáradságos uttya az mennyeknek,
Elméje függesztve van ide kevesnek.
120. Kiki gondolatit csak földszint futattya,
Sas-keselyű módon fönt kevés jártattya,
Alacsony dolgokra vagyon indulattya,
S-ollyan, mint Cáinnak meg-csünt áldozattya.
121. Annak hogy az szive alat nem nyughatik,
Igaz nemes erkölcz az kiben adatik;
Hanem, miként az láng fennyen ragattatik,
Nagy állapotokra ez is ugy vonatik.
122. Kikre Wesselén-is szemét villogattya,
Amaz köz dolgokat láb alá hányattya.
Kikből dücsőség gyön, azokott ohayttya.
S' ezekért munkáját rosás utnak tartya.

123. Nem nyugszik az eddig végben-vitt dolgokkall,
Szép hírét akarja fűzni több tollakkall,
Hogy annival fellyeb repüllön azokkall,
S' gerjeszti elméjét illy gondolatokkall:
124. Minemü eszközit, és modgyát lelhesse,
Az nagy kösziklákot miképen győzhesse,
Hogy amaz nagy-hirű Muránt meg-vehesse,
Ki Europabéli Váraknak erősse.
125. Nyughatatlankodik benne az Nemes vér,
De magos az dolog, hozzá könnyen nem fér.
Sok törődésében majd betegséget ér,
Mint az előtt, most-is segédet tőlünk kér.
126. S' mint hogy az kik nekünk igazán szolgálnak,
El nem vész érdeme soha jutalmának,
Lássuk azért modgyát ohajtott dolgának,
S' nyissuk jó folyamját nemes szándékának.
127. Mellyben ki egy módot, ki pedig javall mást,
Némelly mondgya: küldgyük alá Mársot s'Pallást,
Tegyenek Ferenczel Murányon ostromlást,
Meg-holdul, magára nem vár végső romlást.
128. Némelly Vulcanusra, tüzek Istenére,
Voxol: hogy (ő) mennyen Murány vételére.
Ha nem holdulna-is Mársnak fegyverére,
Fejet hajt az fene tüzek erejére.
129. S' mikor ezen illyen külömb szók mennének,
S' kitül-kitül tetczést rendre kérdenének;
Végre egy közülök, hogy reá érének,
Fel-állá, s-ayaki illy szókra kelének:
130. Igaz: Pallás, s-Márs-is végben sokat vittek,
Tűznek-is nagy erők, s-várasok engettek.
Mint hires Tróján-is végső romlást tettek,
S' Görögök praedái az ben-valók lettek.
131. De, az meddig ezek mentek kívánt végben,
Sok vér omlott, sok hólt, sok akadot kézben.
Ha másképen lehet, ne förtözzünk vérben,
Vagyon könnyeb mód-is ennek meg-létében.
132. Tudgyátok minnyáján Wesselény Sorsát,
Köz akaratunkból minap édes Társát,
Kinek sokak közöt kell keresni mássát,
El-vévén, közöttü(n)k rendeltük lakását.
133. Eöszeveg kenyérrel él s-árvaság élete,
Hideg ágyban ohajt, nincs tüze mellette,
Árva kis gyermeki vannak körülötte,
Oda van, ki ezeknek gondgyakot viselte.

134. Groff Szécsi Mária hasonlatosképen
Él Murány Várában, árva özvegyképen.
Az Várnak harmada ezé pedig épen,
Az mint hárman birják ezt egyenlőképen.
135. Innét kell találni alkalmatosságot.
Győzött az szerelem sok várat, s-országot,
Ezekben-is Vénus gyuythat olyan lángot,
Melly tehet Murányon nem soká csufságot.

Vénusnak hatalma.

136. Mellynek erőss tüze valakit körül-vett,
Bár, mint Adamás-kő, szive olly kemény lett,
De, hayló viaszként, abbul szelidett tett,
Sok idegenségett ösmeretségre vett.
137. Csak egy látására Anchises fiának,
Vgy győzé ez szivét Dido Királynének,
Hogy mindenben kedvet tett akarattyának,
S' övé nagy ereje Carthago várának.
138. Demophóon szállást kért vala Phil(l)isnél,
Noha Phil(l)is többször nem ösmerte ennél,
Olly kellemetessé lén még-is kedvénél,
Hogy föllyeb böcsülte őtet mindenénél.
139. Nem csak Várát, hanem magát mindenével,
Eösi gyütöménes gazdag értékével,
Szép biradalmának hosszával s-szélével,
Vendégének adá igaz szerelmével.
140. Hogy nagyobát mondgyak: mikor Colchos felé
Hadaival Jáson uttyát el-rendelé;
Az arany gyapivért tengert által-kelé,
Az el-vitelének modgyát miként lelé?
141. Eztet rettenetes állatok őrizték,
Minden szöglet részit olly bikák fekütték,
Kik lélekzeteket láng(g)al ere(s)ztették,
Az gyapju-keresőt rútol emésztették.
142. A' mellett iszonyu Sárkány leselkedett,
Arany gyapju felé ha ki verekedett,
Nagy üuöltésével reá-ereszkedett,
Szikrázó szájátul kevés menekedett.
143. Gyütt vala Jásonnal sok vitéz Görögség;
De az őrzők miatt volt dolgok sietség,
El-is veszet volna tőlök az nyereség,
Ha nem lészen vala Vénus az segítség.

144. De gyulasztá szívét hamar Medæának,
Meg-szereté Jásont, s-kedvellé magának.
Ki által jó vége leve szándékának,
El-emelé gyapját az arany bárának.
145. Bizzuk Muránnak-is erre erőségét,
Nem töri álgyukkal fala keménységét,
Talállya ő ennek könnyeb mesterségét,
S'-meg-hágja rövid nap nagy meredekségét.
146. Ad ő Cupidónak két nyilat kezében,
Bő szerelmet ereszt az kiknek végében,
El-bocsáttya ötet illendő üdőben,
Az első Ferencznek löveti szívében.
147. Kinek lángja benne mikor erőt vészen,
Fordul az Cupido, lévén nyila készen,
Mária szívéen-is gyarsan sebet téssen,
Egyenlő szerelme mind kettőnek lészen.
148. Ohajtani fogja egyik az másikott,
Egymás nélkül élnek szomorú napokott,
Éjjel s-nappal főzik titkos szándékokott,
Együtt nyugtathassák miképen magokott.
149. S' mikor már ez az tűz ben-lészen Muránban,
Talál az szeretett módot egy órában:
Miként Wesselénit, segítvén dolgában,
Ben-lévő tüzéhez vezesse az Várban.
150. Ennek az elméje tettezik mindennek,
Ad Vitézlő Márs-is, s-Pallás-is, helt enné.
Vgyan-is mestere az Vénus mindenné,
Ezer találmannya van az szerelemné.
151. De mivel más párt-is van Murány Várában,
Az ki Máriával nem lészen egy lángban,
S' lehet másképen-is fortély az dologban,
Róka most az világ, s-bölcs az practikában;

Vénus Mársal együt választatik Murán' meg-vételére Wesseléni Ferencz mellé.

152. Továb-is forgatván azért az dolgokott,
Így állították meg végre tanácsokott:
Hogy a' Vénus mellé, ki visel lángokott,
Márs-is köszörüllyön villogó kardokat.
153. Vgy hogy gyútoztatván Vénus az sziveket,
Az mikor ben hordoz ő titkos tüzeket,
Ideki visellyen Márs akkor leseket,
Vigyázzon s-el-űzze az veszedelmeket.

154. Ne-is álljonak-el mind addig egymástul,
Se szerelmes Vénus hadakozó Márstul,
Se hadakozó Márs szerelmes Vénustul,
Nyertessen míg vissza nem térnek dolgoktul,
155. Az mellyre magokott hittel kötölezik.
Nosza Murány v(á)ra! majd gondod érkezik,
Vénus Mársal együt reád igyekezik,
Nem volt még oly dolgod, mint most következik.
156. Bár megént illy magos hegyekre költözzél,
S' meg annyi kősziklák öblében férkezzél,
Az magos egek közt folyhőkben öltezzél,
Ezek előtt ott-is nincs hova röjtözzél.
157. Az szerelem előtt nincs, ki el-bujhasson,
S' ennek erejével s-tüzével birhasson,
Ellene bár erős bástyákat állasson,
Nincs olly erő, az kin ez bé ne hághasson.
158. Hatalmas mindenén, s-hóldul néki sok nép,
Azt ostromlya pedig inkább, ki erős s-szép,
Roppant városokat s-várakat össze-tép,
Ennek hatalmátul volt-é valaki ép?
159. Szárnya, tüze, s-nyila van az szerelemnek,
Gyors, erős, s-haragos, nem enged senkinek,
Széles e' világon nagy hatalma ennek,
Nem álhat ellene senki erejének.
160. Ha szala(d)cz előtte, el-ér szárnyaival,
Ha ellene állasz, meg-győz nylaival,
Mint az praedáló tűz, úgy jár lángaival,
Az egek sem birnak ennek hatalmival.
161. Jupitert az égből hánszor le nem vonta,
Földön járva, szivét mire nem hajtotta,
Itt Bikává, amott Sassá változtatta,
Holott Pásztor, holott Kos képen jártatta.
162. Phæbussal s-Plutóval bánt hasonlóképen,
Ezek személyét is formálta sok képen.
Ki számlálhatná meg azokatt mind épen,
Az szerelem kiket hordozott miképen.
163. Sok erősségeket, kiket egyben-rontott,
Sok szép Aszszonyokat, mellyeket meg-hajtott,
Iffiakot, s-szüzeket, kiket föl-lobbantott;
Előb le-megy az nap, mint irjam számokott.
164. Meg-győzi falait azért Muránnak-is,
Meg-holdittya szivét az Máriának-is,
Bár Marpesus hegyi érczek volnának-is,
Enged keménségek ennek azoknak-is.

165. S' már-is készül Vénus rá-bizott dolgához,
Cyprusbul fel-kelvén, járul az fiához,
Nyilakott válogatt annak gyors ijához,
S' hasznos foganattal láttat munkájához.

Cupidónak házatája.

166. Az mint Cupidónak lakása mondatik,
Annak házatája két rendre osztatik.
Az elsőben minden kívánt jó adatik,
S' külömb-külobb féle musika hallatik.
167. Hervadatlan szép fák ágakat terjesztik,
S' kedves zöldségeket árniékkal eresztik,
Kik közt az madarak sziveket gerjesztik,
S' gyenge ajakokatt zengésre eresztik.
168. Virággal tölt utak néhány felé válnak,
Az hives árnyékok, mint Sátorok, álnak,
Hol békesség, öröm, szabadság sétálnak,
Semmi háborító eszközt nem találnak.
169. Trágyált ágyak vannak egyvelült rosákkal,
Kiket kedves árnyék borít zöld ágokkal:
Itt az nyugadalom választott álmokkal,
Fáradsága után nyugszik vig napokkal.
170. Minden felől vannac szép mulató-helyek,
Kiken gyönnec, s-mennek az Zephirus szelek,
S-gyengén ingadoznac az zöld fa-levelek,
Nem hervasztnac itten soha az mord telek.
171. Hol az vigasságnak kezén musika peng,
Kedves ének-szókkal jó kedv ajaka zeng,
Vidámság Tánczátull az gyenge pásit reng,
Meg-emésztő búval senki szive nem teng.
172. Hallatic mindenütt nyájas beszélgetés,
Mosolyog egymásra kedves tekéngetés,
Esic nyakoc körül gyenge ölelgetés,
Orczánac s-ajaknac csók itt az fizetés.
173. Minden felől ez helt lakja gyönyörűség,
Az fák öltözete itt mindenkor zöldség.
Itt az nyugott szivet nem csigázza kétség,
Boldog az állapot, s-nincsen semmi inség.
174. Azoc szoktac pedig mulatni ezekben,
Kic, egy máshoz lévén igaz szeretetben,
Semmi szű-vajudást nem láttak éltekben,
Hanem kedvek szerént élnek mindeneben.

175. Az másic szomoru s-tövissel rakot kert,
Sok bojtorványos gazt hol az Tél ősze-vert.
Ezer féle gondot s-búkat egybe-kevert,
S' minden zöldségeket az ágakról levert.
176. Ezt, minden szögletin, setét homálly fogta,
Nyár kegyességétül az Tél meg-fosztotta,
Hideg fergetegre, s-záporra osztotta,
Szárak fa-ágakkal kerítését fonta.
177. Hol az fekete gyász czondorlot rondgyával,
Vállát érdegelvén ősze-fült hajával,
Kedvetlenül ballag bánatos orczával,
S' folyhőköt szaporit fohászkodásával.
178. Kedvetlenség szemét mordúl ősze-szette,
Grádicsos ráncokban az homlokát vette,
Nem is akar szólni: az száját bé-tette,
S' gondolkodó fejét alá-csüggesztette.
179. Dőlt az szomoruság egy Tövis-bokorhoz,
Mint hogy állapattya hasonló-is ahoz,
Búban forott fejét eresztvén vállához,
Szíve zokog, s-szemét készíti siráshoz.
180. Az kétségben-esés gondolkodik, s-halgatt,
Magán jár az fák közt, s-köteleket forgatt,
Hol meg-áll, hol sétál, semmi jót nem faggat,
Fel-akasztván magát, majd pokolban jajgat.
181. Rágja az ajakát az harag mérgében,
Dúl, fül, s-kivont fegyvert forgatt az kezében,
Mellyét verve kiált, s-szitkot hány az égben,
Fogát csikorgattya, s-reszkett az testében.
182. Az nyukhatatlanság éjjel s-nappal lótt, s-fut,
Vjjab-ujjab gondot szívében maga gyút,
Edgyet ha el-feleyt, eszében kettő jut,
Gyön s-megy, meg nem tartya semmi darabos út.
183. Ez helyly minden felől gyűlölt iszszonyuság,
Könyveket árasztó s-jajt kiáltó fogság,
Kétségben-eséssel rettentő pusztaság,
S-sziveket praedáló s-kénzó nyomoruság.
184. Itt azok sinlenek, az kik szerelmekben
Csalatván, forgonak sok veszedelemben,
Mint Ariadna-is eset(t) vólt kétségben,
Hogy az Theseusnak csalaték hitében.
185. Ezek egymás mellett mint két felé válnak,
Szép fel-serdült halmoc közepettek álnak,
Melly választott helye minden mulatságnak,
Cupidónak itt van lakása magának.

186. Gyenge láng-szin kárpit házát keritette,
Ragyagó falára tegzét függesztette,
Melleje ijastúl idegét-is tette,
Szokott fegyverével fel-ékesítette.

Cupido nyilánac ereje.

187. Két féle nyilakott tart pedig ezekben,
Külömb-külömb erő vagyon mindenikben:
Szerelmem-gerjesztést öntött az edgyikben.
Idegenséget hoz másik az szivekben.
188. Az első zománczos, arannyal fènesült,
S-hatható hegyétüll sok szive sebesült.
Ostobáb az másic s-ólommal terhesült,
Kinec az hegye-is tompa, s-nem élesült.
189. Az kiben szerelmet akar gerjeszteni,
Az aranyast szokta abban eresztteni,
Az kit akar pedig idegeníteni,
Az ónos nyilakkal szokta rémiteni.
190. Az aranyosokbul Vénus egyet ki-vén,
Gyenge rajszolással mellyre illy nevet tén:
Groff Szécsi Mária; ugyan ez a' nyil lén,
Cupidótul Ferencz az mellyel sebet vén.
191. Fiát azért Vénus innét föl-készítvén,
S-szokott fegyverével szépen ékesítvén,
Röpüllő szárnyait szeleknek eresztvén,
Fülekre érkezik Cupido sietvén.

Elő-álm-kori üdő.

192. Az nap szállot vala nagy Oceanumra,
Nyugosznac az ökröc holnapi járomra.
Vigyázása után szem hajlot álmra,
Az napali munka dőlt nyugalomra.
193. Terhek alat nem zúg barmok lehellésec,
Lassu kérődéssel vagyon lélekzésec,
Madaraknak sem zeng erdön éneklésec,
Vton-járóknak-is meg-szünt az menéssec.
194. Az egész föld táját nagy csendesség tartya,
Kiki fártságát holnapra halasztja,
Az egy Wesseléni hogy magát fárasztja,
Éjjel sem nyughatik, csak Muránt forgattya.

Cupidótul Wesseléni Ferencznek szive Szécsi Mária szerelmére sebessítettik.

195. Azonban hogy ezért buját így árasztja,
Ihol az Cupido szárnyát csattogattya.
Bé-csinált ablakit házának ált-hattya,
S-Nylát már is föl-vont idegében tartya.
196. Mint hogy ez magával égő tüzet hozott,
Az egész ház tája majd mint-egy lángozott,
Kin rettenvén Ferenez, színében változott,
Nem tudván, ez ujság honnét találkozott.
197. Fel-teként, s-szemeit té-tova forgattya,
El-ijed, Cupidott hogy fejénél láttya,
Amaz-is nem késic, idegét meg-ránttja,
S-az választott nylát szivében bocsáttya.
198. Mond: Ne fély, halálos ez sebed nem lészen,
Kévánt dolgaiddban sött jó véget téssen,
Groff Szécsi Mária szerelmében vészen,
Általa lesz minden dolgod kívánt részen.

Cupido Wesselénit Szécsi Mária által való leendő Muránnak meg-vétele felől biztattya.

199. Van az Isteneknek ez akarattyábul,
S' bocsáttattam hozzád azok tanácsábul:
Kedves öröm virad az mostani gyászbul,
Mint az fel-derült, nap elébbi homálybul.
200. Háborodot Tenger az te bús életed,
Hányatott hajónak magadott vélheted,
Hab az sok gondolat, mellyel ezt vereted,
Szécsi Mária lesz az kormány melletted.
201. Partra vezettetel általa ezekbüll,
Fel-szabadul hajód az forgó-szelekbüll,
Kedves Tavaszra hoz mostani teledbüll,
Vigasság érkezik az gondos élethüll.
202. Azért véle közöld bizvást szándékodott,
Nyertessen végez(z)ed általa dolgodott,
S' reméllyed nem soká olly kedves napodott,
Az mellyen Muránban nyuktatod magadott.
203. El-tüne ezekkel. Hozott jó ujságott,
Mellyen az kétes szű véve vidámságott,
S' örüli az nem várt alkalmatosságott,
Kap azonban tüze nagyob-nagyob lángott.

Wesseléninek Szécsi Mária szerelme miat való nyughatatlansága.

204. Terjednek hatalmi az belé-lőtt nylnak,
Mint száraz kékéhez mikor tüzet fűnak,
Kis szikrával kezdi, végre nagyon gyulnak:
Az szerént ezek-is óránként nagyulnak.
205. Nylra metszett neve Szécsi Máriának,
Mellyet Vénus maga választott fiának,
Vgy meg-hatta szivét s-foglalta magának,
Hogy kivüle modgya nincs nyugadalmának.
206. Volt az elöt tüze, van most ezer anni,
Ké(s)z minden probára ezért magát adni,
Nem tetczik nehéznek érte meg-is halni,
S' akár mi keserűt édes gyalánt falni.
207. Ferencz dolgainak így kezdettét úttya,
Mellyen az szerelem tovább mint futtattya,
Töb rész Historiám azt-is meg-mutattya,
Itt kevésbé Musám magát meg-nyugtattya.

MÁRSAL TÁRSOLKODÓ MURÁNYI VÉNUSNAK MÁSODIK RÉSZE.

1. Az üdő éjjeli gyászszát le-vetette,
Piros hajnal-szinben magát öltöztette,
Szép arany hajait rosákkal hintette,
S' reggeli szellőnek folyni eresztette.
2. Nap-keletrüll magát emeli, vigadva,
Teként minden felé szeme mosolyodva,
Megyen az setétség előtte szaladva,
S' az Tengeren túl vagy on már haladva.
3. Fel-derüle az ég, s-szép világosság lén,
Álom-üző szellőtt az nyugadalom vén,
Ásitó pillantást az szem-is férre tén,
S' fel-serkent pásztornak nyájánál gerjed szén.
4. Járom alá hajtyák az ökrök nyakokat,
Kezdik szarándokoc el-hagyott uttyokot,
Vjittyák madarak fákon notájokot,
Az béres szolgák-is fogják munkájokot.
5. Kiki dolgához lát, s-nincsen henyélésben,
Erdei vadak-is indultak menésben,
Az fel-virat napnak szép tündöklésében,
Halak-is örülnek vizek mélységében.
6. Te-is azért Musám, serkeny-fel ezeckell,
Indúly Parnassusban az szép nap-kelettel,
Pegasus kuttyából mosdgyál frís vizeckel,
S' láss kezdet(t) munkádhoz nem álmos szemekkel.
7. Csudálatos dolog szerelem mi-vólta,
Mellynek tüze miatt lett sokaknak hólta,
Az kit Ferenczben-is Cupido úgy ólta,
Hogy gyötrelmes neki minden óra folyta.
8. Az előtt elméje hányatott Murányért,
S' nagy erősségének győzése modgyáért;
Most lángoz az szíve annak Aszszonyáért,
Tüzének nagyobbban ég nagyob okáért.
9. Nem látta soha-is, még-is ég érette,
Illy ösmeretlenül miként szerethette?
Hiszem az szerelmet az látás szerzette,
S' hogy szeressen az szű, az szem cselekette.

Az szem az szerelemre való kalahuz.

10. Az szű kalahuzza szokott az szem lenni,
Az indulatoknak ez után kell menni,
Ez szokta kedvessé az orczákat tenni,
Nehéz az látatlant szerelemben venni.
11. Szerelemnek ott van az gyarapodása,
Hol szemnek adatik szabad sétálása,
Sött annál-is nagyob kedve áradása,
Hol az nyelvnek-is van szabados járása.
12. Az alkalmatoság fő mestere ennek,
Iffiak az szűzekkel addig gyönnék, s-mennek,
Beszédrül csókokra, s-arrul másra kelnek,
S' olthatatlan lángot szivekben nevelnek.
13. Arra való az szem, hogy mindent visgállyon,
Szépeket az rúttul külömben számlállyon,
S-olly kedves erkölczött magának talállyon,
Mellynek szereteti az szivében szálllyon.
14. Ha virágok közzé indulsz az kertekben,
Tudom, vakul nem kapsz sok féle szineken,
Hanem el-tekénted azokott elsőben,
Az melly tetczik, úgy szectz azoknak szépében.
15. Így, mikor visgálnád az tenger fővenyt,
Látatlan nem szednéd akar mi köveit,
Hanem meg-szemlélnéd szemenként gyöngyeit,
S-válogatva vennéd azoknak szépeit.
16. Miként ösmerteti fül az zengéseket,
Választani az száj tudgya az izekett,
S-orr külömbözteti az szagos füvekett:
Így szokta visgálni az szem az szinekett.

Az szerelmet az Istenek szokták osztani.

17. De szerelem dolga Isteni végezés,
S-szüben az egekből fuvallott lélegzés;
Hová ez nem járul, olyan ott az szemzés,
Mint habok közt kormán nélkül az evezés.
18. Az világi dolgok az egekbül vannak,
Értéket, szépséget s-erőt innét adnak,
Addig foly éltünk-is, mig innét czélt hagynak,
Az után világi napjaid el-fogynak.
19. Az szép termet ugyan merő lobbantó tűz,
Mint mágnes magához sok szivet vonson s-fűz,
S-hajlik szerelmére sok szép iffiu, sok szűz,
Kikkel az Cupido sok féle harczt üz.

20. Az pénz s-gazdagság-is végben sokat vihet,
Valameddig akar, szintén addig mehet,
Rút ábrázatot-is kellemessé tehet,
S-gyenge szerelmében szépeknek-is lehet.
21. De mind veszedelmes szerelme ezeknek,
Ha rendeléséből nincs az Isteneknek,
Kévánt örömekben nem részesülhetnek,
S-szerelmek tárgyához hejában sietnek.
22. Gjakran kit sok nemes, s-gazdag meg nem njerhet,
Arra akar mi gaz, s-köz ember szert tehet,
S-holmi csonka s-bénna olyan személt vehet,
Kit ép deliség-is kedvessen szemlélhet.
23. S-ha ez az végezés, kit Fátumnak hínak,
Nem czélozná rendit szerelem dolgának,
Hihető: minnyájan egyre gyuladnának,
Kedvét-is tölténé kiki szándékának.
24. De miként az halász, az melly hány horgokott,
Meg nem csábithattya az egész halakott,
Vagy mikor madarász léppel rak ágokott,
Sipra nem csalhattya mind az madarakott;
25. Hanem az szerencse az mit hoz horgára,
Vagy lépének akaszt ragadoványára,
Azt veszi s-erdőn-is vadász hálójára,
Az mit az sors fordít, az lesz praedájára:
26. Hasonlatosképpen osztyák az Istenek
Végezések szerént dolgát szerelemnek;
Gyakran gyenge szép szüz amaz rothat vénnek,
Vén kofa jut pedig az iffiab személynek.
27. És, az mint támadván ellenkező üdők,
Ha tengerre kelnek az dús kereskedők;
Amaz zugó habok ellenek jövendőők,
Kik hányatásátul majd el-is veszendőők:
28. Kedvezése nélkül így az Isteneknek,
Veszedelmes dolgok az szerelmeseknek;
Gyakran hol tüzeknek meg-oltást keresnek,
Egy kis nyalánkságért halállal fizetnek.
29. Hanem az Istennek bölcs végezéseként,
Az kit az szerencse job szemével teként,
Csendes szerelmében nem szenved az bút s-ként,
Vagyon békeséges öröme óránként.
30. Gyakran az kik egymást soha nem-is látták,
Avagy hireket-is alig ha hallották,
De az nagy Istenek mint hogy így akarták,
Sok száz mérföldről-is egy ágyban jutatták.

31. Isteneknek lévén tetczéséből ez-is,
Ferencz Máriával ha ösmeretlen-is,
Érette olly tüzet visel szive még-is,
Melytől nyugodalma nincs pillantásig-is.

Wesszlé(n)nek Törődése, mi uttal jelenthesse meg Szécsi Máriához való nagy szeretetét.

32. Nyughatatlankodik, s-töri azon magát,
Miként találhassa alkalmas modgyát,
Hogy meg-jelenthesse annak szive lángát,
Az ki minden jóra fordíthatta dolgát.
33. S-mond: Ah! nyughatatlan szerelem fáklyája,
Két hetek napjait bús elmém számlállya,
Hogy forró szándékom bágyat szívem állya,
Ennek futamattyát im még sem talállya.
34. Igaz, hogy mutattál már Cupido utat,
De annak modgyához engemet ki juttat?
Ezer gondolatot elmém ezen futtat,
Jó modot találni ebben még sem tuthat.
35. Szemben leszek véle: magam meg-beszéllem,
Kivüle világom melly keserven élem.
Kedves Aszszonyságát ohajtva szemlélem,
Fohászkodásimot meg-szánnya, reméllem.
36. Mit gondolok? miként legyek véle szemben?
Én szárnyon repülni nem tanultam égben,
Mint Vertumnus, tündér sem vagyok testemben,
Hogy Muránban titkon tűnnyem eleiben.
37. Másként bé nem bocsát ez a' nagy erősség,
S' bár szemben létemben volna-is lehetőség,
Meg-kajonolná ezt mingyárt az irigység,
Jó igyekezetem lenne nagy veszteség.

Az Irigységnek gonosz vólta.

38. Ez az szerelemnek eskütt ellensége,
S' Buzirisnál nagyobb Istentelensége,
Valahova akad szeme mérgessége,
Nincs az szerelmesnek ott sok nyeresége.
39. Ez vágja bé úttját sok előmenetnek,
El-szóllya jutalmát méltó érdemeknek,
Gátollya folyámit sok jó szerencsének,
Leg-többet árt pedig az szerelmeseknek.
40. Oyja magát minden irygyek mérgétül,
Mint barom formáló Circe énekétül,
Kiknek hogy ne veszszek én-is az szemétül,
Nem távozom még most házam küszöbétül.

41. Üzenek hát néki. Azt kire bizhatom,
Van-é olly titkosom, kinek meg-mondhatom?
Bár légyen-is, oda miként bocsáthatom?
Az üzenettel-is magam meg-csalhatom.

Nem jó mindennek titkos dolgokat meg-jelenteni.

42. Csalárd most a' világ, nincsen kinek hinni,
Eléb az erkölcsött jól meg kell ösmérni,
Miként az aranyat próbára kell venni,
Mert nem mind arany az, ki szokott félni.
43. Meg-hitt barátodnak szóly néha biztoddan,
Meg-jelented néki, mi van szándékodban,
Valamiben kedvét ne találd azonban,
Ki-mondgya, s-többet-is kiált haragjában.
44. Sokak, kik az előtt barátságban éltek,
S' bizot meg-hitséget egymáshoz viseltek,
Végre kit felőlök mások sem reméltek,
Eöldözö haragra egymás ellen keltek.
45. Kevés meg-hittség van, ki mindenkor tarcson,
Egy kis izetlenség mellyet el ne roncsan.
Ki néha melleted vért-is öntött harczon,
Ellenséged végre, s-azon van, hogy árcson.
46. Az ki dolgaiban elől akar menni,
Titkos szándékának nem kell czégért tenni,
Annak kiváltképen okosnak kel lenni,
Ki Vénus kertébül akar rosát venni.
47. Az szerelem gyenge, s-hamar meg-bántodik,
Egy irigy szemtül-is, csuda, mint sértődik.
Hát, ha hamis nyelvek közzé szoritodik,
Annyival-is inkább vesztére nyomodik.
48. Nem tanácsos dolog bizni ezt sok nyelvre,
Az sok te-monda közt kel hamar veszéllyre.
Én-is kis kormányom nem bizom nagy szélre,
Várom szerencsémét csendeseb üdőre.
49. De későn leszen ez. Talám pennát fogok,
S' megirom, kivüle melly árván nyomorgok,
Menny tűz s-láng között éjjel-nappal forgok,
Engesztelik szivét talám ezen dolgok.
50. Igaz, hogy az irás szép dolog azoknál,
Van ösméretségek az kiknek egymásnál,
S' egymástól meszsére távozott társoknál
Mi lehet kedveseb az levél-írásnál?

51. Nagy föld lévén köztök, másként nem szólhatnak,
Az it ki-adott szók oda nem hallatnak,
Hanem levelekre az miket bizhatnak,
Távul lételekben azokkal mulatnak.
52. Az levél sok jóban ezköz s-gonoszbann-is,
Az mint egyben szolgál, úgy az másikbann-is.
Gyakran akadált tesz jó szándékokbann-is,
Nem úgy jár ell mint kel(l), titkos dolgokbann-is.
53. Az ki bizza azért dolgát levelekre,
Szükség, okossan-is vigyáz(z)on ezekre,
Hogy ne akadgyonak igéző szemekre,
S' ne hozzák az írók nem várt (vesz)élyekre.
54. Valakinek az ki titkot akar irni,
Szükség annak szívét először ösmérni.
Alkalmatos üdőt, s-helt kell ahoz venni,
Bizonyos követnek kell azt még-is vinni.
55. Eösméretlen vagyok én pedig azzal-is,
Az ki jól tehetne velem, s-kénommal-is,
Miként talállyam-meg hát írásommal-is,
Félek, ne csalassam valahogy azzal-is.
56. Nem ösmér. Levelem talám el-sem fogja,
Vagy, ha el-fogja-is, azt csak abban hadgya,
Semmi közöm hozzá, s-itt nem kel(l), azt mondgya
Igaz szándékomatt csuff képen fogadgya.
57. De félénknek valók az illy gondolatok,
Kár, hogy dolgaimmal eddig-is mulatok.
Ha szép Aszszonkámmal magam nem szólhatok,
Eö kegyeségének miért nem írhatok?
58. Ha ösméretlen-is, nem lészen kegyetlen,
Szive keménsége mi nem győzhetetlen,
Meg-értvén, érette tüzem melly szünetlen,
Talám meg-szán, s-nem lesz, mint kő, engedetlen.
59. Gyenge Biblis esvén Caunus szerelmében,
Főzte titkos tüzét sokáig szívében,
S' majd meg-eppett volna immár nagy tüzében,
Még-is mind titkolta szemérmességében.
60. Személyében, mint tűz, néha pirossodott,
Néha, mint félig holt, el-haloványodott,
Szemérem, szerelem, benne viaskodott,
Edgyik az másikkal bajt vít s-tusakodott.
61. Amaz szive tüzét véle titkoltatta,
Hogy azt ki-jelencse, ez szorgalmaztatta,
Edgyik az másikat sokáig forgatta,
Végre az szerelem győzte, s el-futatta.

62. Izzadot, pirult, félt, változot színében,
De nem volt mit tenni egyebet tűzében,
Pennát foga végre, reszketve kezében,
Meg-írá szándékátt titkos levelében.
63. Kit meg-jelenteni szégyenlet nyelvével,
S' közleni sem merte semmi követével,
Addig viaskodik szemérmességével,
Igy jelenté végre írott levelével.

Wesseléni titkos tűzét levél által jelenti meg Máriának.

64. Első grádicsára azért dolgaimnak
Segédével lépek én-is írásomnak,
Ez által keresek oly utat magamnak,
Hogy udvarolhassak én-is Aszszonkámnak.
65. Az mint fekszik vala, ezzel emeledék,
Vgy tetczik, tűzében mint-egy könnyebbedék,
Kevessé könyökre dőle s-gondolkodék,
Pennát foga osztán, írni ereszkedék.
66. Az menyt ír, annyt ohajt bús szivében,
Pennája hol meg-áll, hol megy az kezében.
El-törüli, az mit jedczett volt elsőben,
Mást ír, az sem tetczik, sokat szakaszt félben.
67. Habozó elméjét meg nem nyuktathattya,
Hol egyet, hol mást vett elől gondolattya,
Amazt nem szereti, ezt-is változtattya,
Mint az bús elmének az ő állapotattya.
68. Eöszve-szed végtére sok kedves igéket,
Mellyek lágyítani tudgyák az sziveket,
S-talám győznének-is fene Tygriseket,
S-illyen rendre fűzi pennája ezeket:
69. Eösméretlen szolgád alázatosságát,
Kész szolgálattyaival szive buzgóságát,
Igaz szerelmének álhatatosságát
Ajánlya, s-ezekkel, ha kedvelled, magát.
70. Az ösmeretlenség eddig mint rémitett,
Ha hozzá kez(d)tem-is, még-is meg-téritett,
Noha erre tüzem régen kénsszerített,
De, hogy meg-jelencsem, arra nem vehetet.
71. Meg-bocsás(s), már tovább nem birom tüzemet,
Meg-vallom előtted titkos szerelmemet,
Ki érted annyira el-birta szivemet,
Hogy ha nem szánsz, veszély követi fejemet.

72. De vad Lybiában, tudom, nem születél,
S-fene természetet, mint Tygris, nem vettél,
Szived helyet(t) kemény aczélt sem neveltél,
Hanem Vri ágybul szelidséggel lettél.
73. Nem-is gyönyörködöl, tudom, gyötrelmemben,
S-mordul sem tekétesz írott levelemben,
Csak azon-is oh mint vidulok szivemben,
Levelemet vészed ha édes kezekben.
74. Mellyből szivem olyan reménséget vészen,
Hogy ki írásomnak becsületet téssen,
Annál személyem is meg-vetett nem léssen,
S-jövendő dolgom-is lesz nála jó részen.
75. Légyen úgy; és az mint Cupido tégedet
Nékem ígért, hozzám mutasd úgy kedvedet;
Hamaréb vettelek szivemben tégedet,
Hogy sem szemlélhettem kegyes személyedet.
76. Hogy sem ösmélnék, eléb égek érted,
S' reám látatlanúll szerelmedett mérted.
Azt idegenséggell talám most sem sérted,
Igaz szándékomnak okát ha meg-érted.
77. Visel mind kettőnköt egyenlő szerencse,
Eösvegyül élsz te-is, mint gyázló ge(r)licze,
Ki-ki sorsomot-is hasonlónak ércse,
Az két árva szivet az Isten segítse.
78. Vgy ércsd pedig dolgát én indulatomnak:
Minap ereszkedvén kevésé álomnak,
Hántam állapattyát özvegyi voltomnak,
Nagy világossága történék házamnak.
79. Két felé tekintvén, Cupidót ott látom,
Fel-vont ija előtt magam férre rántom.
Mondván: ne fély, ezzel életed nem bántom,
Meg-löve s-az sebét im most-is jajgatom.
80. Az nyil az mint szálla sebessen mellyemben,
Azzall együtt mindgyárt te tűnél szivemben,
Kénlódván az olta szübéli sebemben,
Éjjel s-nappal nem más, te forgasz elmémben.
81. Az mint hogy ez a' seb nem-is lett egyébért,
Hanem az Murányi özvegy gerliczéjért,
Kinek nem különben égek szerelméjért,
Mint Páris amaz szép Laeda leányaért.
82. Cupido szivemben maga helyhezttetett,
Honnét egyebeket mind ki-rekesztetett,
S' az kitt eddig veled meg nem ösmértetett,
Kis írásom által im most jelentetett.

83. Irigylem: szerencsésb levelem magamnál,
Hol én nem lehetek, van ő Aszszonyomnál,
Érte távúl égek szübbeli lángomnál,
Jaj! ki visel nagyobb tüzet én nálamnál?
84. Kinek meg-óltása egyedül rajtad áll,
Te vagy bús fejemnek mind élet, mint halál,
Élek, Aszszonkámnak ha jó kedve talál,
Veszek, kegyessége ha mellőlem el-áll.
85. Azért az Vénusnak futosó fiára,
S' annak győzhetetlen tüzére s-nylára.
Az nagy szeretetnek erős hatalmára,
Kénszeritlek Vénusra-is ő magára:
86. Keres(s) elsőben-is abban helyet s-módot,
- Kiért az Istenek adgyák minden jódot, -
Hogy beszéllyek veled, s-ércsem én-is szódot,
Nyugodgyon meg elmém, ki addig hányódot.
87. Fejcsem meg előt(t)ed szivemnek titkait,
S' ércsed hűségemnek igaz szándékait,
Meg-vallom elmémnek el-czélzott dolgait,
Mellyeknek egyedül te nythadd uttyait.
88. Valahol rendeled ennek modgyát, s-helyét,
Semmi akadálnak nem nézem veszélyét,
Ott jelen találád ez szolgád személyét,
Tölcse jóval Isten szivemnek reményét.
89. Így végzi irását, s mondgya keservessen:
Oly szerencsés napom ah! mikor lehessen,
Kin bús szivem attul uyulást vehessen,
Az kinek ezt irám most illy kétségessen.
90. Azonban levelét túri kis summában,
S' hogy azzal-is czégért ne tegyen titkában,
Rekeszti egy darab spanyol viaszszában.
Illy mester az Vénus az titkok dolgában.
91. Fekete az viasz, mellyben rekesztette,
Bizonyos ok nélkül azt sem cselekette,
Mint hogy nála nélkül keserves élete,
Az fekete szinnell gyászszát jelentette.

Busul, mi modot talállyon levele el-küldésében.

92. Mi modot talállyon az el-küldésében?
Törődik azon-is s-busúl elméjében.
Nem jó titkot bizni akar ki kezében,
Vész, ha irigyeknek ütközik szemében.

93. De Vénus annak-is fel-talállya modgyát,
Mint hogy ő vállalta fiával fel dolgát,
Az miként szívének gyútogattya lángát,
Kezdet(t) szerelmének ugy viseli gondgyát.
94. Ráhó Murány s-Fülek között építetett,
S' az mint ezek közü szélessen méretett,
Talám ugyan szintén középre tétetett,
Alkalmatos Kastély, s-kővel keritetett.
95. Itt Kürthi Ferenczné - nem paraszt özvegység,
Hanem fő-rend, s-Nemes lakosi nemzetség,
Kinek Kata nevet adott az keresztség -
Lakik vala, s-övé volt ez az örökség.
96. S' mint hogy az háboru s-félelem ugy hozta,
Ki szép javaitúl sokakat meg-fosztá,
Gazdag értékekett szegénségre osztá,
S' kemény rabsággal-is sok orczát fonnyasztá:
97. Kincsét, s-más marháit azért fel-rakatá,
Az erős Muránnak Várában hordatá,
Maga is napjait gyakran ott mulatá,
Ráhón félelmesnek mikor gondolhatá.

Nagy János Kürthi Ferenczné szolgája.

98. Ha mit szükséges volt le-hozni az Várbul,
Avagy pedig oda vitetni Ráhóbul,
Szokta Aszszonyának parancsolattyábul,
Nagy János végezni ezt hivatallyábul.

Nagy Jánosnak Wesselény Ferenczhez való véletlen jövetele.

99. Melly, csak Isten tudgya, honnét inditatván,
Hihető, Vénustúl erre mozdittatván,
Levél el-küldésén elméjét fárasztván,
Ferencz eleiben toppan, nem váratván.
100. Mint Isten követét, láttya olly kedvessen,
Alig várja, miként véle beszélhessen,
S' mondgya: Isten hozot(t), társ, jó szerencsésen,
Te kellettél nékem szintén szükségessen.

Nagy Jánosnak hetven tallért ígért, ha reá bizandó dolgát végben viszi.

101. Kivel ereszkedvén magányos beszédben,
Hetven ezüst tallért ki-vész az szó közben,
S' mond: Tied lehet ez, mehet erszényedben,
Csak akarjad s-hozzám légy igaz hűségben.

102. Ki-vett talléroknek ragyog szép rakása,
Egymáshoz üttetvén, cseng az olvasása,
Érkezik az szemnek honnét csiklandása,
S' az szűnek-is indul nem kevés vágyása.
103. Hetven ezüst tallér nem tréfa, s-bolondság:
Az beteg erszéynek igen jó orvosság,
Egy szegény legénynek szép alkalmatosság,
Csak olvasása-is az szemnek mulatság.
104. Nagy királyné az pénz, s-nincs-is nagyob ennél,
Hathatób ereje az pénznek mindennél,
Kivel nagy hegyet-is mélyl völdgyekké tennél,
Mélyl völgyeket viszont hegyekre emelnél.
105. Az mit az pénz akar, vihet mindent véghez,
Tornyot magossíthat közel az nagy éghez,
Szabadon gyön s-mégyen az királyi székhez,
Vagyon közti minden szive vágyot(t) széphez.
106. Az pénz nagy hatalma valamellyre fordul,
Parancsolattyára az egész föld mozdul,
Nagy erősségeket s-országokat fel-dúl,
Hatalmasságának mélyl tenger-is holdúl.
107. Pénz, nincs olly alacson, kit nagyra nem vihett,
Rút ábrázatot-is kellemessé tehett,
Olly semmirekellő, s-meg-vetet(t) nem lehatt,
Hogy ez által Vri rendekre nem mehett.
108. Pénzért mint jót s-gonoszt szaporán mivelnek,
Az szűz koszorúk-is szalma gusra kelnek,
Bokrétás süvegek rút porban hevernek,
Szép régi hirt-nevet mocsokban kevernek.
109. Pénz miat sok harag esik, sok boszszontás,
Sok veszély, nyavalya, sok Isten meg-bántás,
Sok erőszak tétel, sok praeda, pusztítás,
Sok gyilkosság, s-halál, s-ártatlan vér ontás.
110. Az mint talléroknek látván szép seregét
János-is szemlélé mindgyárt az fegyverét,
S-kérdi: Ezért kinek kel ontani vérét?
Gondolván, hogy annak venné fel az bérét.
111. Kész lész vala, ládd-é, azt-is véghez vinni,
Ha valakit azért meg kel vala ölni,
Avagy akar mi mást gonoszt cselekedni,
Sok gonosznak szokott az pénz oka lenni.
112. De ezt gyilkosságért nem tették elődben,
Isten, ne adgy ill(y)et tűnni az elmében,
Ezt szentebb moddal-is tehed(d) az erzenyben,
Az mit r(e)ád biznak, csak azt vigyed végben.

Nagy Jánost megeskütvén, reá bizza Máriának viendő levelét.

113. Eléb azért hogy sem dolgát meg-jelenté,
Nagy Jánost nagy erőss hitre meg-esketé,
Job kezét kardgyára azon-közben veté,
S-illyen beszédekkel követét illeté:
114. Rád bizandó dolgom, ha jól végezed, társ,
Nagy jó akaratot, s-jutalmat tőlem várs(z);
De ha ki-jelentvén titkom, álnokul járs(z),
Kardom miat veszel, úgy segéllyen az Márs.
115. Készített levelét ezzel néki adgya:
Hogy Muránban vigye Máriának, hadgya.
Meg-ijed, s-hogy ebben találtassék modgya,
Lehetetlenségét esküvéssel mondgya.

Nagy János rettegése az levél fel-vállalásban.

116. Mert nagy vigyázás van az erőss Muránban,
Igen meg-visgálnak mindent kapujában.
Gyakor kérdést téznek akar mi dologban,
Titkos leveleket nehéz vinni abban.
117. Nehéz mivoltátul retteg az dolognak,
Tudván, melly veszélyek e' körül forognak.
Ha e(s)zekben veszik, mond, engem meg-fognak,
S-titkos leveleid más kézre akadnak.
118. Minden dolgod félben szakad, s-hejában vész,
Énnékem fogságot s-magadnak nagy kárt tész.
De mesterségével már Wesseléni kész,
S-bisztattya: ne féllyen, mert az dolog jól lesz.

Wesseléni biztatása és mesterséges találmánya az levél fel-küldében.

119. Egy iszák uborkát azért hamar szedet,
Tudván, hogy Muránban az még ujság lehet,
Mert késsőbbben virad ott az szép kikelet,
Az mosolygó nyár-is nem idején nevet.
120. Ezt lova farára ugyan ott köt(t)eti.
Szerelem az embert mire nem vezeti,
Az titkos dolgokat mint nem végezteti,
Kiknek egyeb-képpen nem lenne diszleti.
121. S-mondgya: Az Vborka Muránban most ujság,
Vagyon pedig most ott két féle Aszszonyság,
Ha egyhez, s-máshoz-is mégy, nem lészen gjanóság,
Azért az dologban légyen illy okosság.

Nagy Jánost oktattya, mint visellye magát szemben lévén Máriával.

122. Aszszonyod szavával az Vborkát vid(d)-fel,
Az két Aszszony közöt azt elsőben oszd-el,
S-okos fegyelemmel az modokat nézd-el,
Mikor mo(d)gyát látod, dolgom osztán kezd(d)el.
123. Kéry audientiát tőle magánossan,
Köszöny-bé hozzája nagy alázatossan.
Mond(d) meg, hogy általad üzentek titkossan,
Nem mersz arrul szólni de bátorságossan.
124. Ha bátorít, hogy szólly: mutasd félelmedet,
Szomoru orczával függezd le fejedet,
S-mikor indítani látatnál nyelvedet,
Ohajtás szakaszsa félben beszédedet.
125. Olly biztatásodat mikor végre látod,
Hogy követségedet bizvást meg-mondhatod,
Alázva fejedet, s térdgyedet meg-hajtod,
Nyelvedet illy szókra csendesen bocsátod:
126. Eösméretlen helyrül hoztam követséget,
Hol egy igaz szolgád visel özvegységet,
Szive szerént vetne veled szövetséget,
Fő válaszszaal tőled vár jó reménséget.
127. Ezek közt levelem ad(d) édes kezében,
Mint fogja olvasni, vigyáz(z) az szemében:
Harag-é vagy jó kedv látczik személyében,
Meg-tettzik az szándék gyakran az nézésben.
28. Vagy élet, vagy halál, de válaszom légyen,
Az ki ott voltodrul bizonyságot tégyen.
Menny-ell, oltalmában az Cupido végyen,
S-viszszá-térted hozzám szerencsésen légyen.
129. Meg-indul az követ, s-siet Murány felé,
Mellynek erőss uttyát mikor által-kelé,
Magát Iszákostul az Várban emelé,
S-az szerént mivele, mint Ferencz rendelé.
130. Az Vborka körül szorgalmatoskodik,
Aszszonya nevével véle gazdálkodik,
Bátran jár s-felöle egy sem gyanakodik,
Noha János Vram másról gondolkodik.
131. Lész azonban szemben csak titkon magával,
Murány szépségével, Szécsi Máriával,
Végzi követségét illendő modgyával,
S' meg-adgya levelét térdgye haylásával.

Mária változik Wesswléni szándéka meg-értésében.

132. Vyságnak tetczik ez Mária szivének,
Külömb-külömb hírek mint ha érkeznének,
Hidege, s-melege indula testének,
Hol egy s-hol más szinek személyén levének.
133. Néha minden vérét vészi orcájában,
El-pirul s-láttatik lenni merő lángban;
Néha ereszkedik gyengéb pirulásban,
Mint kertekben rosa, mikor nyílik nyárban.
134. Néha személyében mint ha nem volna vér,
Hol feiér, s-hol sárga halovánságott ér,
Néha pirost, feirt s-halovánt egyben-vér,
Mint változó üdő, egyrül más színre tér.
135. Az szemérmes orcza gyenge bőrrel fedett,
Hova az természet sok féle szint szedett,
Kire idegen szem alig ereszkedett,
Hogy szokott színében már-is sebessedett.
136. Hát az mikor érnek nagyob tekintetek,
S' annival-is inkább titkos üzenetek,
Miképen marathat egyenlő szinetek,
Szemérem rosáját az kik viselitek.
137. Nem tudgya, miképen ércse ez uyságot,
Vgy-é, miként valótt avagy mint csuffságot.
Esküszik az követ, hogy nagy valóságot
Hozott, s-nem valami tréfát, s-ravasz(s)ágot.
138. De kétes elméjét nem csendesitheti,
Az levelet tészí, vészi s-tekéngeti,
Olvassa s-el-hadgya, hajtya, s egyengeti,
Edgy(i)k gondolattyát másikkal ütteti.
139. Mint az úton járó, mely uttyát téveszti,
Jár, s-kel, magát erre s-amarra ereszti,
Hol im csapásra jut, azt megént el-veszti,
Ide s-tova bolyog, mig uttyát lelheti:
140. Akképen ujságán ez nem várt dolognak,
Mária szándéki sok képen forognak.
Hol egy gondolathoz, hol másikhoz fognak,
Mint habozó hajók, nyugodni nem tudnak.
141. Végre az követnek sok esküvésével,
Mint tengeri habok szelek szünésével,
Csendesedni kezde gondos elméjével,
S' kezd lenni dolgának jó reménségével.

142. Ackor követétüll kevéssé el-vála,
Gondolkodási közt az ágyára hajla,
Álom-hozó szellő azonban fuvalla,
Kitül szemeire mély szunnyadás szálla.
143. Mint szép Semiramis, nyukszik az ágyában,
Jádzadoz az szellő kin-függő hajában,
Nap-keleti klárist látnál ajakában,
S' rosák mosolygonak gyenge orcájában.

Mária szivét Cupido Wesseléni Ferencz szerelmére gerjeszti.

144. Jelen van Cupido, s-nyilait rezzenté,
Mária mellyében edgyiket ereszté,
Az idegenséget onnét ki-rekeszté,
Gyenge szerelemre csendessen gerjeszté.
145. Mellytüll egész teste uj tüzzel hévüle,
Apró veritéke orcáján gördüle,
Illy szép praedájának Cupido örüle,
Csattogtatván szárnyát, egekben repülle.
146. Melyre fel-ébredvén izzadott testével,
Meg-törli orcáját lágy keszkenőjével,
Ide s-tova teként azután szemével,
S' érzi szivét lenni s(z)okatlan tüzével.
147. Az Wesseléni név ugy hatott szivében,
Hogy elsőben-is az fordul elmejében,
Bátortalan ugyan még első tüzében,
De már-is ohajtya titkos szerelmében.
148. Pennát fog, s-ereszti magát job kezére.
S' gondolkodik: mit kell irni levelére.
Egy gondolat, s-más-is fordul elmejére,
S' ilyen formán kezdi irását végtére:
149. Eösméretlenséged nem remélt irását
Igaz sziv(v)el vettem, s-irtam annak mását.
Kévánom az Vrnak raytad bő áldását,
S' minden dolgaidnak szerencsés folyását.
150. Igaz szándékodatt értem leveledben,
S' jó akaratodott nem veszem kétségben,
Magam-is örömet volnék veled szemben,
De nem tudom, modott mint talállyak ebben.
151. Mások szeme nélkül ez nehezen lehatt,
Ha meg-tudgyák, gondold, dolgom mire mehatt;
Mind-az-által az mit elmém véghez vihett,
Jó akaratodért, meg-látom, mit tehett.

152. Magam szolgám által bővebben üzenek,
Dolgaink kezdeti miképen legyenek,
Az Tekélletessek azonban éllyenek,
Az öszvegy szivek-is örömet érjenek.
153. Ezzel véget vetvén rövid levelében,
Bé-csinállya s-adgya az követ kezében.
Meg-indull s-sietve mégyen örömében,
Amaz hetven Tallér forog elmejében.
154. Nagy szive-szakadva várja Wesseléni,
Ohajtva kívánnya azt az órát érni,
Mellyen követivell lehessen beszélni,
Küldi minden felé szolgálait szemlélni.
155. Eö maga-is fülét igen résen tarttva,
Ha mi kopogást hall, inassát futtattva,
Ha nem követe-é, szaporán tudattva,
Külső utakat-is gyakran vigyáztattva.
156. Most lépet(t) dolgának első gradicsára,
S' bocsátotta magát kétséges koczkára.
Most válik-ell, az sors veszi melly vállára,
Jobra emeli-é, vagy veti ballyára.
157. Mindenben nehezek az első kezdetek,
Az mint havasok-is az uj kikeletek,
Vgy pedig állandók az szép épületek,
Jó fundamentomra az mikor tétettek.
158. Az melly dolognak jó az első kezdeti,
Következőknek-is leszen szép keleti,
Az holot az viznek van bő eredeti,
Sebes folyásának nincs ottan szüneti.
159. Leg gyengéb mi-volta az első kezdetnek,
Lásd: mely hamar hervad csirája füveknek,
Akar mi kis hideg meg-árt az sengéknek,
Az uj virágok-is hamar el-süttetnek.
160. Szerencse, s-az üdö az új kezdetekett,
Probállya leg inkább, s-ostromlya ezekett,
Tudgya, hogy könnyebben birja az sengéket,
Mint erőben álló vastagúlt tölkékett.
161. Ferencznek-is dolga félelem, s-reménség,
El-vetett kocskája, szerencséje kétség,
Ha első probája nem lészen veszteség.
Bizadalmasab lesz osztán az nyereség.

Nagy János vissza jövelete Muránbul Mária levelével.

162. Érkezik azonban az követt jó kedvel,
Az Ferencz szive is, ki borúlt volt köddel,
El-űzi homályját, s-fel-virad örömmel,
Látván az követet, hogy gyön vidám szemmel.
163. Levelét meg-adgya kis sárga viaszban,
Kitt látván, meg-busúl szivében ujjobban;
Az sárga bolond szín, s-van olly gondolatban,
Tálám üzenetért vették csak csufftságban.
164. Vgyan-is visgálni szokták az színeket,
S ezzel magyarázzák titkossan sziveket,
Szereti maga-is az Vénus ezeket,
Az mint örömet-is lakja az kerteket.
165. Az sárga szín ugyan ollyannak az jele,
Az mellyet érdegel az bolondság szele;
Kinek dolga pedig reménségre kele,
Az maga titkához kedves zöld szint lele.
166. Az fekete szín gyászt, az arany-szín lángot,
Máj-szín szelitséget, s-az láng-szín haragot,
Kék titkos gyászt, s-test-szín meg-változóságot
Jegyez, s-sok külömb szín külömb féle dolgot.
167. De az sárga viaszt fel-feszítvén jobban,
Reménséges zöld szint talál Ferencz abban,
Mellyel busúlt szive meg-indul ujjobban,
S' kezdet(t) szerelmére annál inkább lobban.
168. Eörüll válaszsának, s-magát vigasztallya,
Az Istent dicsiri, áldgya, s magasztallya,
Édese küldötte levelét csókollya,
János-is az hetven Tallért fel-markollya.
169. Forgatnak az habok mint az melly hajókat,
Eöszve-szedvén szelek azonban szárnyokat,
Mikor által-kelik az zugó habokat,
Part felé örömmel tarttyák kormányokat:
170. Igy kétes gondgyait elméje ált-kelte,
Tellyes reménséggel szivét fel-emelte,
Az régi kétséget távul rekesztette,
Kévánt dolgainak hogy illy uttyát lelte.
171. Azonban, hogy az nap setét tengerekre
Eötször merült, s-ötször gyöt onnét keletre,
Mint hajnali harmat az bádgyat füvekre,
Más kedves hire-is repülte Fülekre.

Kádas Márton Máriátul Wesselénihez követségben.

172. Követe érkezett, mondgyák, kegyessének,
Fél mért föld az közí végezet(t) helyének,
Azért lovaira mindgyárt nyerget tének,
Fel-ülvén, csak hamar az követnél lének.
173. Készen várja Kádas kopasz homlokával.
S' köszönti, mint illet, Aszszonya szavával,
Reménség-nevelő hirt hozott magával,
S' mondgya követségét annak az modgyával.
174. Az köszöntés közben ketten férre mennek,
Titkos szándékokról magán beszélének:
Dolgok folyásában mi moddall éllyenek,
Máriával szemben hol s-miként légyenek.

Kádas reá felel Wesseléninek, hogy Máriával juttatja szemben, kiért száz aranyat ad néki.

175. Fel-fogadgya Kádas: hogy juttattya szemben,
S' kezére esküszik, igaz lesz mindenben,
Kiért száz aranyat ada az kezében:
Fogjad, s-többet-is váry ennél jövendőben.
176. Ezzel el-váll tőle, vissza-megy Fülekre,
Pennát fog, s-választ ír az vet(t) üzenetre,
Egy ezüst órácskát kött ahoz, s-ezekre
Peczétett vet, s-bizza Pál Gergely követre.

Pál Gergely latrorsága.

177. Mellytül kezdet(t) dolga csak el nem rontaték,
Az jó Isten vala, melytül őrizteték,
Az óra, s-az levél, melly reá bizaték,
Hogy ellenség kézben tőle nem viteték.
178. Valami vett boszszu ül vala az szivén,
Kit ő-is tronfolni akart, modgya lévén,
De illy rossz szándékátt megént férre tévén,
Kádasnak kezéhez adgya utól érvén.
179. Rútul veszti vala dolga szép sengéjét,
Hanem őrzi vala Isten szerencsáját,
Az titkos latroknak nem tudván elméjét,
Sok szű csalatik ott, hol veti reménnyét.
180. Kádas Márton vigan megyen aranyostul,
Viszi az levelet pecsételt órastul,
Szomorodék Ferencz, el-válván egymástul,
S' zokog gondos szive titkos ohajtástul.

Wesseléni szive vágyódása Máriához való menetelére.

181. Murány felé mentét irigylő Kádasnak,
Ha modgyát találná az el-változásnak,
Ez az követséget nem engedné másnak,
Maga udvarlana Murányi Pallásnak.
182. S' mond: melly boldog dolga volt az tündéreknek,
Ha másképen nem volt modgya szerelmeknek,
Változtatni tutták mi-voltát testeknek,
Meg-csalták szemeit minden irigyeknek.
183. Mint hogy az szerelem veszedelmes Pállya,
S' olyan, kinek uttyát sok halál-is állya,
Még-is az ki magát sokképen formállya,
Dolgának titkon-is jó modgyát talállya.
184. Mint Protheus régen forgott sok veszélyben,
Hol egynek, hol másnak levén szerelmében,
De mint hogy változó vala személyében,
Senki nem árthatott tünhető testében.
185. Emberi személlyel hova nem mehetett,
Madárrá változot s-oda repülhetett;
Másként kedvesével ha nem beszélhetett,
Egy kis lángocskában hozzája tünhetett.
186. Ha véle mulatni akart s-az tiltatott,
Mint szép ki-terült fa, mindgyárt ugy láttatott,
Mellynek árnyékában kedvesse mulatott,
Az miként akarta, hozzá ugy nyulhatott.
187. Csorgó folyó-vizzé lett, mikor akarta.
Mellyben szerelmesi föröttek gyakorta,
Mint kedvének tetczett, magát változtatta,
Kedve töltésének ezer modgyát tutta.
188. Nem kívánnám én-is erejét testemnek,
Csak az engetetnék bár természetemnek,
Hogy apró személyét egy gyászló feczkének
Vehetném, s-lenne ez modgya szerencsémnek.
189. Az magos Muránban mint hogy egyéb Madár,
Fülemüle, kis csiz s-tengelicz ritkán jár,
Hanem Fecskékkell zeng az kikelet s-az nyár,
Az kiknek serege téli üdőt nem vár:
190. Az többivel együtt én-is ott repesnék,
Aszszonykám házánál végre helt keresnék,
Piros haynal előtt fel-kelni sietnék,
Valami modocskát öröömre lesnék.

191. Nem ohajtanám ott Hybla édes mézét,
Sem Ambrosiának kívánatos ízét,
Hanem várnám, hova öntik mosdó vizét,
Mellyben füröszttötte szép orcáját s-kezét.
192. Erre sietséggel magam ereszteném,
Fárat szárnyacsckámott benne fürö(s)zteném,
Apró lábaimra sárját függes(z)teném,
Ajtajánál fé(s)zkem abból építeném.
193. Háló-háza körül tovább-is lest hánnék,
Alkalmatosságot az üdőtől várnék;
Fecske volnék akkor, házában-is járnék,
Mig egynéhány szálat hajábull találnék.
194. Azzal pohitanám özvegy kis fészket,
S' nyugosztanám rajta kedvesen testemet,
Viratát sem várnám, fel-vetném szememet,
Hajnallal kezdeném hangos énekemet.
195. Fárasztanám ezzel mind addig torkomot,
Valamig érezném el-bádgadásomat,
Mikor nem vihetném már tovább nótámat,
Háza eleiében ejteném magamot.
196. Azon közben talám házából ki-menne,
Mint hogy kárt nem tészek, kegyetlen nem lenne,
Inkább bádgyságom meg-szánná, s-fel-venne,
Hives czellájában éledésre tenne.
197. Azonban követem, ha haza érkeznék,
Aszszonykám felőlem mikor értekeznék;
Ha igazán szeret, tudom, fohá(s)zkodnék,
S' hogy velem lehetne, arrúl gondolkodnék.
198. Bádgysat fecske akkor meg-ujjulást vennék,
Cserélt ábrázatot magamról le-tennék,
Minemű most vagyok, hamar olyan lennék,
Mint porából Phænix, új életre kelnék.
199. Nem lehetséges ez: várnod kell üdöktül,
Már-is viseltetik hajód jó szellöktül,
Juttat szép térségre az éles rögöktül,
S' el-válnak napjaid az régi ködöktül.
200. Amaz magos tornyok üdővel épülnek,
Az kis Madarak-is üdön el-repülnek,
Idővel az fene-vadak szelédülnek,
Jármokra vad tulkok üdővel kerülnek.
201. Idővel az vizek árjaj áradnak,
Az magos kősziklák üdővell szakadnak,
Idővell az setétt homályok haladnak,
Az kedves napok-is üdővell viradnak.

202. Virágok üdövell nyílnak az kertekben,
Idővel olvadnak jegek az vizekben,
Nympháddal üdövel lehetcz te-is szemben,
S' véle együtt élhecz üdövell örömben.
203. Iholl siet Kádas már-is követséggel,
Aszszonkád levelét hozza sietséggel,
Bé-tölti szivedett uyjab reménséggel,
Eörülly, ne sércsd többé szivedett kétséggel.
204. Hatszor mutatta fell az hajnal rosáit.
Annyszor vette fell éy-is gyász ruháit,
Hogy meg-nyergeltetvén azért paripáit,
El-gyön megént Kádas, nem szánván munkáit.
205. Aszszonnyátul hozott levelét meg-adgya,
Az üzenetett-is rend szerént el-mondgya,
Wesseléni Ferencz kedvesen fogadgya,
Hozott levelének ez lehetett módgya.

Máriának Wesselénivel szemben létele modgyáról valo levele.

206. Az igaz sziveknek igaz indúlyattyát,
Mint kedves Ábelnek kedves áldozattyát,
Áldgya Isten, s-adgya kívánt futamattyát,
S' kedve-vágyott jókkal tölcse gondolattyát.
207. Szolgám által külted leveledet vettem,
Szóval mit üzentél, azt-is meg-értettem,
Az meg-felelésre rest én sem lehettem,
Azon szolgám által im választ küldöttem.
208. Mint habok közt hajó, fáradván elmémben:
Micsoda szin alatt legyek veled szemben,
Hol egy mód, hol pedig más fordul eszemben,
De félek, hogy az ág ne törjön kezemben.
209. Mind-az-által mennyen szerencsém kockára,
Talám az jó Isten fordittya hattyára.
Nem szaporit több bút gyászló árvájára,
S' viraszt kedves napott kezdendő dolgára.
210. Mikor azért ezen fáradnék magamban,
Illy modott gondolék végre az dologban -
(De ne fogyatkozzam jó akaratodban,
Te meg nem csalatol én igaz voltomban):
211. Szombaton olly fogás színével le-megyek:
Hogy valami halas vizet férre vegyek,
Mulatság kedveért halá(s)zatot tegyek,
Ha mit fogok, abbúl öcsémnek-is vigyek.

212. Igy cselédemet-is könnyen el-hadgyhatom,
Magamott az hova szükség lesz, hozhatom,
Meg-edgyezvén veled, szódot meg-halhatom,
Job modgyát dolgunknak ennél nem láthatom.
213. Te-is ott nem meszsze váry engem azonban,
De, kérlek, dolgaink legyenek titokban.
Rosz embernek szeme ne kapjon azokban,
Kik szüz Diannát-is kevernek mocsokban.
214. Meg-egyezésünkre az melly helt rendeltem,
Szolgám által arrúl bő szóval üzentem,
Azonban, az mellyet meg nem érdemlettem,
Az küldett óráczkát nagy kedvessen vettem.
215. Fel-tekert lánczának mint hogy nyukta nincsen,
Apró kerekein valahánnyat perczen,
Emlékezetedre elmém annyit serken,
El-czélzott dolgunkhoz az Isten segítsen.
216. Kedvesen olvassa illy rendű levelét,
Eörüll, hogy hajója vette kívánt szelét:
Teszi az jó kezdet az dolognak felét,
Meg-edgyezéseknek tudakozza helyét.

Szemben lételeknek váloisztott helye.

217. Az melly magoságon az Vár építettet,
Annak az allyában egy Falu tétetet,
Mely Murány-allyának Vártul neveztetet,
Hol az alá-járó vészen pihenetet.
218. Az Falu végénél fordulván jobb kézre,
Jó futamáson túl érne egy kis hegyre,
Mellyen által-menvén, s-le-szálván az völdgyre,
Találni bő rákos és pisztrángos vizre.
219. Az völgynek mentében, az mint ez alá-fút,
Tiszócz Falu felé tekeredik az út,
Kihez minden felől sok liget s-erdő jút,
S' az lesekedésre jó helyet, s-modott nyút.
220. Mint egy fél mérföldre Tiszócztól Vár felé,
Meg-edgyezéseket Kádas itt rendelé.
Wesseléni szivét nagy reménség telé,
Murány felé magát az Kádas emelé.
221. Vasárnap bocsátá vissza az követett,
Kin maga jelen lesz, szombat napot vetett,
Mellyre szava szerént el-készült s-sietett,
Illy ohajtott jóhoz rest nem-is lehetett.

Wesseléni uttya az rendelt hely felé.

222. Meg-indulván azért, mégyen Tiszócz felé,
Azonban az szép nap uttyát által-kele,
Setétt éjjeli gyász az egeket telé,
S' magát rút háború hirtelen emelé.
223. Déli s-Éczaki szél székekbüll rohannak,
Sebes zugásokkall tétova nyargalnak,
Egyben-keveredvén, egymással harcolnak,
Sok fel-fordított fát erdőkön hurcolnak.
224. Menyköveket forgat Jupiter az égben,
Az hegyek-is rengnek az nagy mendörgésben,
Sok villámás között majd esnél kétségben,
Az vizi halak-is vannak ijetségben.
225. Meg-ijednek és ezt gonosz jelnek velik,
Hogy vissza-térjenek, némellyek itillik,
Az szikrázó eget rettegve szemlélik,
Le-buknak, s-az szörnyü ég-ropogást félik.
226. Dől az egész meny s-föld, vélnéd, egy halomban,
Kin maga-is vagyon Wesseléni gondban,
Fegyver csördülés lén mellette azonban,
Az hadakozó Márs járt ott alatomban.

Mársnak meg-jelenése Wesseléninek uttyában.

227. Két hirtelen villám akkor futamodék,
Edgyik az másikkall ölben ereszkedék,
Az mig szemlélhetnéd, addig viaskodék,
Mig el nem oszlának, az éy fényeskedék.
228. Két felé tekénte, Márs akad szemében,
Melly ujságon mint egy posdula testében,
Nem láttya más senki, csak ő az setétben,
Illyen suggallás lén azért az fülében.
229. Fáradva kell jutni az kedves dolgokhoz,
Miképen az bányász arany darabokhoz,
Ki az tengerekrüll drága-köveket hoz,
Annak hozzá szokni kell az nagy habokhoz.
230. Az Nemes indulat nem gondol ezekkel,
Orditson bár Eurus sikoltó szelekkel,
El-kezdett dolgához lát vidám szemekkel,
Tudgya: az szép arany hol tisztúl tüzekkel.
231. Ez a' dörgés, s-villám nem gonosz jelenség,
Háboruval tisztúl az égi fényesség,
Ki-ontya most mérgét az dörgő setétség,
Kedvesseb üdörüll lesz tovább remétség.

232. Azért bátran induly s-láss nagy szándékodhoz,
Noha (az) szerencse több próbákat-is hoz,
De mivel Vénussal én látok dolgodhoz,
Jutcz fáratságodbul szép nyúgodalmodhoz.
233. Az menydörgés között el-tűnik ezek kell,
Továb az ég sem reng olly nagy dörgésekkel,
Megyen Wesseléni számos Vitézekkell,
Kikben szivet nevell sok szép beszédek kell.
234. Hogy az hagyott heltűll nem meszsze jutának,
Csendesül az Sereg, megálapodának;
Kik tudgyák az dolgott, férre vonodának,
Mit kezgyenek tovább, tanácsot tartának:
235. Mint hogy Kádas követt Aszszonya szavával
Kévánta, hogy oda csak heted magával
Mennyen Ferencz, hol lesz szemben Máriával,
Tartván, ne sértessék sokak látásával.
236. Ezen nem kevésbé üzék tanácsokat,
El-tekéllik végre fel-tett szándékokot:
Viseli az Isten, Vénus, s' Márs dolgokat,
Hetten ki-választtyák ugyan ott magokat.
237. Bizonyos szin alatt az többit ott hadgyák,
Vigyázva legyenek, mig meg-térnek, mondgyák,
Magokat kegyetlen gonosz utra adgyák,
Az bé-vágot(t) erdőtt nagy munkával hágják.
238. Ezek voltak pedig, kik véle mentenek:
Vitéz Vadászi Pál neve az elsőnek,
Farkas Fábján, Farkas Ferencz ketteinek,
Kiki kardgyával-is meg-felel nevének.
239. Egy inas, s-Nagy János amaz első követt,
Ki hetven Tallérért többször is el-gyöhet,
Reméli pedig ő, hogy többet-is vehet,
Ha az kezdett dolog kévánt végben mehett.
240. Az Németek közüll volt egy fegyveres-is.
Mennek az erdőkön, botlonak s-esnek-is,
Sokaknak fejükbüll hulnak süvegek-is,
Van az ágak miat gondgya szemeknek-is.
241. Ezek közül végre ki-verekedének,
Az végezett helynél meg-telepedének,
Félelem s-reménség között teprengének,
De az Félelemnek helt nem engedének.
242. Férfiak minnyájan, özve-is esküttek,
Fegyver viselésre s-probára születtek,
Szerencse szárnyain az elöt(t)-is ültek,
Mint Vlysses, hol jót s-hol gonoszt viseltek.

243. Ha van bizonyos vad valamelly Ligetben,
S' az esik vadászó scitának fülében,
Fel-készüll s-nyilakot veszen az kezében,
Ki-mégyen, serényen fárad az lesésben;
244. Minden felé vigyáz, kéz-yját forgattya,
Ha mi csördülést hall, lábát futamtattya,
Gyorsan arra fordull, az honnét várhattya.
Ide, s-oda szemét vigyázva jártattya:
245. Így lesi Wesselén az ő édes Vadát,
Arra fordította minden eszét s-gondgyát:
Honnét mutatná fel kívánt fë(n)nyel magát,
S' csudállya nem remélt késedelme dolgát.
246. Az hagyott üdönél tovább ment az óra,
Mellyet várt az szive nyugadalmas jóra,
S' sietet(t), mint szomju vad az forrás tóra,
Hogy kelhetne titkos szándékárul szóra.
247. Nem látczik még-is más sohu, csak sok juhász,
Az ki nyája körül hegység oldalán mász,
Ohajt Wesseléni mint az fárt Vadász,
Mind-az-által várja, hogy jóra kell az gyász.
248. De mivel az jóknak van sok akadállya,
S' azoknak az uttyát sok rémités állya,
Az szerencse megént, lásd, miként próbállya,
Az ki tündérségét sok képen formállya.
249. Nagy szivek-szakadva hogy váraoznának,
Sok öszve -gyült Medvét, felettek látánnak,
Hallatlan bönbölést mellyek inditának,
Mint ha az Árgilus ördögi vínának.
250. Az nagy kősziklákot hánnyák s-emelgetik,
Az kikkel birhatnak, völdgyre erezgetik,
Oldalon az fákot ronttyák s-vesztegetik,
Vélnéd, Óriások más harcza kezdetik.
251. Leső társaival mint Wesseléni ál(l),
Sok le-eresztett kő sebessen arra vál,
Gyars zuhogásával nem-is sokat hibál,
Hogy társai közzül némelyt meg nem talál.
252. De mint az vidám Sas az ég-zengésekben,
Villámló háború, s-menykő-ütésekben
Meg nem ijed, s-bátran repüll az egekben:
Így ők sem csükkentek ezekkel szivekben.
253. Volt régen-is dolga Medvékkel Ferencznek,
Az hydra Sarká(n)nyal mint ez Herculesnek.
Nagy Polyphemussal avagy Vlyssesnek,
De akkor-is ötött hallottuk nyertesnek.

254. Iffiaabb üdejében üzvén vadászatot,
Szagló kopóival ha erdőtt haytatott,
Akar mi ravasz vad úgy nem lappanghatott,
Csaholó szájoktól hogy meg-marathatott.
255. Az többi közt egykor találván Medvére,
Az mint kiki állot elrendelt helyére,
Az Medve egyenest gyöt Ferencz lésére:
Fene ellenség ez maga személyére.
256. De az mint gyöt, férre előtte nem állott,
Hanem Vitéz módra véle szemben szállott,
Ki-rántot fegyvere kezében villámlott,
S' haragos életüll az vad bőre hámlott.
257. Mint Tygris el-lopot(t) kölkein busulván,
Nyargal az erdőkön, mérgében dül-fúlván,
Medve dühössége sebektüll uyjulván,
Nem különben fortyant ellene indulván:
258. Körmös lábaival hozzá sűrön kabdos,
Hol erre s-holl arra fordul, s-onnét mardos,
De Wesselényi-is, mint vitéz s jó kardos,
Holl farán, holl hátán mély sebeket csabdos.
259. Szédülni kezd a' Vad, s-tántorog végtére,
S' el-esik, több (több) seb füzetvén testére,
S' éltető párája kél szelek mentére.
Illy Vitéz baynoknak talált volt kezére.
260. Most sem hagyott volna hátra semmit ebben,
Menni az medvékkel ha kell vala szemben,
De ő seregek-is hamar azon közben,
Ki ide s-ki oda, el-oszla az hegyben.
261. Hanem megént ujjab rivadások lének,
Trombita- s Dob-szókkal erdők zendülének,
Mellyre föll-rezzenvén, szélyel-tekéntének,
Sok had-viselőkött s-Zászlókott nézésnek.
262. Az kik Illyésházi Vitézi valának,
Némellyek Putnoknál akkor próbálának,
Nyeret(t) praedájokkal vissza-fordulának,
Trombita-s-Dob-szó közt lovak ugrálának.
263. Némellyek Quártélybul győnek rikoltással,
Nyargalnak az mezőn, futtatván egymással,
Vagyon Rákóczihoz Vrok indulással,
Azért Murány alá gyűlnek szágodással.
264. Kiki az hét közzül akkor mit vélhetett,
Akár melly bölcs elme tegyen itilletet.
Titkos csalárdságtul nem de nem félhetett?
Egy Aszszony szavára bizván életeket.

265. Itt csak hét kard vagyon, van amot négy száz-is,
Hogy ha nagy Atila volna az atyád-is,
S' tőle marat volna villogó szablyád-is,
Mint mozdulna itten, nem tudom, az szád-is.
266. Oh nagy bátorságát az Wesseléninek,
Véle edgyütt lévő kevés Vitézinek,
Ki halotta mássát cselekedetinek,
Nőjön hire, s-neve emlékezetinek.
267. Nemes szive nem hogy meg csükkent ezekkel,
Sött olly bátran állott az hét Vitézekkel,
Mint az melly köszikla csapatik vizekkel,
De meg nem hajtatik azok erejekkel.

Kádas Mária késedelme okát beszéli, biztatván Wesselénit.

268. El-mennek amazok. Más lovast látának,
Kádasnak ösmérik, mellyen vidulának,
El-érkezik, s véle szóban indulának,
S' beszédéből ilyen biztatást hallának:
269. Hogy eddig Aszszonyom jelen nem lehetett,
Az hagyott órára el nem érkezhett,
Ne tégyen felőle senki itilletett,
Eörömet gyött volna, de el nem gyöhetett.
270. Illyésházi Gábor ennyire késlette,
Mert fölöstökömre magát rá-kötötte,
Kelletlen vendégét ki nem rekeszthette,
Vgy kellett lenni, mint üdő szerzette.
271. Vigan tarttya ugyan kételenségébül,
S' örömet mutattya kedve színlésébül,
De meg-veti modgyát majd mesterségébül,
Hogy ki-feytőzhessék kelletlenségébül.
272. Nincs semmi practika s-fortély az dologban,
Hamisság nem szokot(t) lenni az igazban.
Jelen lesz nem soká, talám van-is útban,
Mulasd ezzel magad, üzente, azonban.
273. Egyszer s-mind egy arany órát nyút kezében,
Kit zöld zománcz borít kis kerékségében,
Jó reménség jele s-nincsen-is kéttségben,
Csak hogy nehéz várni, mig lehessen szemben.
274. Kereged az óra, zománczos zöldsége,
Nem ösmérni végét, olly egyenlőssége:
Igy szakathatatlan szive nehézsége,
Az mig bé nem telik küldött reménsége.

275. Mária elméje sem nyukszik azonban,
Wesseléni felől van sok gondolatban;
Mig nem szólhat véle, nincs nyugalomban,
Végre ilyen módot talál az dologban.

Mária halászat színe alatt(t) legyön Murány várából.

276. Az órát számlállya, s-mondgya: kilenczre jár,
Halá(s)zó helyemnek vizét le-vették már,
Szokott multságom az holott készen vár,
Ha valami pórok el-vesztegetik, kár.
277. El kell azért mennem. Az mint hogy mindgyárt-is
El-készüle, s-hozzák két paripáját-is.
Nem akar mulatni csak fertály órát-is,
Meg-indull, saynállya eddig mulattát-is.
278. Nézd az Isten(ek)nek bölcs suggallásokat,
S' jövődő dolgokrul titkos tanácsokat,
Meg sem gondolták volt mostani dolgokat,
Hogy már készítették azoknak uttyokot.
279. Mária az előtt immár sok napokkal
Mulatni szokott volt az halászatokkal,
S' majd minden nap legyött, s-tölt kedve azokkal,
Viszsa-tért gyakorta, szép fogott halakkal.
280. De most az melly tanyát hállója fell-vészen,
Nem volt még olly vonás, minemüt ott téssen;
Csak hamar érkeznek, hala várja készen,
Illy halász praedája szíve szerént lészen.
281. Le-gyön azért most-is halászat színével,
Hogy az patakhoz ér, meg-áll cselédével,
Ott hadgya az többit színes beszédével,
Maga tovább mégyen két meg-hitt hivével.
282. Minémü Diána erdő Vadászatban,
Hasonlónak lássad ezt az halászatban,
S' mi választást tennél ez két ábrázatban,
Ha egyszer mind kettőt talál nád utodban.
283. Csak azt, hogy Diána nyilat visel kézben,
Ez pedig hállóval halásztat az vízben,
Semmi más külömbség nincs ez két szépségben,
Sött győzi Mária majd az Deliségben.
284. Melly, mint mikor Titán fel-gyön nap-keletrül,
S' az homált el-űzi minden szögletekrül:
Vgy ereszkedik le az köves hegyekrül,
Vélnéd, hogy az szép nap gyött le az egekrül.

285. Ez adgya Muránnak minden ékességét,
Mint az tündöklő nap egek fényességét,
Ki-gyöven belőle, hatta setétségét,
Magával viseli ragyagó szépségét.
286. Eörvendetes Délos az szüz Diánnával,
Cyprus az mosolygó Vénus orczájával,
Parnassus Apollo szép ábrázattyával,
Az erős Murány-is olyan Máriával.
287. Szomoru az Délos szüz Diána nélkül,
Cyprus-is Vénusnak szép orczája nélkül,
Parnassus Apollo ábrázattya nélkül.
Szomoru Murány-is az Mária nélkül.
288. Hova fordul az nap, ott van fényessége,
Az honnét el-megyen, lesz éj setétsége,
Le-gyött az Murányi napnak delisége,
Fényesül az erdő árnyékos zöldsége.
289. Meg-láttya Wesselén ennek szép világát,
El-feleyti minden uttyát, s-fáratságát,
Mint az parthoz jutó tenger habosságát.
Ki magyarázza meg szive vigasságát!

Máriának Wesselénihez való érkezése.

290. Érkezik azonban az végezett helyhez:
Futam Wesselény s-kapa az kengyelhez,
De hasonló lévén az könyű evethez,
Szorgalmatossab lén Aszszonykája ehez.
292. Nem várt gyarsasággal lovárul le-szálla,
Kezet fognak, kiki jó napot ajánla,
Süvegét le-vevén, Wesselén szolgálá,
Szívéhez azonban nagy forróság álla.
292. Tetczik ábrázattyán tüze kinek-kinek,
Egymásra néztekben változik az szinek,
Bár ne jelencsék-is titkokot senkinek;
Régi árulója az orcza az szűnek.
293. S mint hogy Wesseléni viselt sok dolgokat,
Felső hadakban-is forgatott kardokat.
S' tartott sok helyeken nyertessen harczokat,
S' vett az ellenségen szép diadalmokat:
294. Maga kezeivel nyert volt egy palástot,
Mellyet esső ellen véle hordoztatot,
S' bocsátott volt az köd akkor kis harmatot,
Melly meg-nedvesité az gyenge pásitot;

295. Azért e' palástott az földre terité,
Édes Aszszonykáját arra le-ülteté.
Magát fél térdgyére melléje erezté,
Illyen beszédekre az nyelvét függeszté:

Wesseléni szava Máriához.

296. Mint az nyilas járván vadászó helyeket,
Az melly szarvason ejt halálos sebeket,
Lehel, s-el-bágyadván, ohajt kút-fejeket,
S' orvoslásra keres Dycamnus füveket:
297. Vgy én, az mint irám első levelemben,
Cupidótúl érted sebhétvén szivemben,
Nyughatatlankottam, s-fárattam sebemben,
Mig Aszszonyságoddal nem lehettem szemben.
298. Boldog az az óra, mellyben láthattalak,
Sok ohajtásimra ide várhattalak,
Eösméretlen szolgád kézen foghattalak,
Eözvegy palástomon meg-szállithattalak.
299. Mint fű ki-süttetik déli verőfénytül,
Meghervad, s-el-esik szokott zöldségétül,
Viszont nedvesülvén harmatok gyöng(y)étül,
Meg-éled, s-helyre-áll le-függetségétül:
300. Vgy bádgyat szivem is hervadni indúla,
S' titkos ohajtással gyakorta jaydúla,
De, mihént látalak, csuda mint uyula,
Minden ekkori búm örömré fordúla.
301. Aszszonkám, ne utáld azért hüvségemet,
S' arra érdemesnek ha véltél engemet,
Hogy, ide fáradván, uyitnád szivemet,
Hald foganatossan illyen beszédemet.
302. Az erős Muránban az kik férkesztetek,
S' királyunk hűsége mellől el-tértetek,
Tudgyad, hogy ellene annak serkentetek,
Az ki érdemlene háladást töletek.
303. Ha jól meg-gondolod az régi dolgokat,
S' öreg öseidnek tekénted sorsokat,
Nem de nem köz rendbül találod voltokat?
Vri méltóságra ki vitte azokat?
304. Austriai házbul való Fejedelmi
Nemes Országunknak s-királyi védelmi,
Kiknek sok országra mentek győzedelmi,
Voltak nemzetednek erre segedelmi.

305. Nemességre hozák para(s)zti voltokból,
Zászlós Vraságra nemes állapotból,
Groffságra végtére Zászlós Vraságból,
Gazdag kő-várakra az kis fa-házakból.
306. De nem azért, hogy ezt gonoszszal fizetnénk,
Jó tett Urunk ellen fegyverrel sietnénk,
Idegen kedvéért hűséget le-vetnénk,
S-hála-adás helyett pártolást követnénk.
307. Azért nemzetedben leg kegyesb Aszszonyság,
Ki szelidségéhez nem tér semmi vadság,
Ha szennesíti-is többit az pártoltság,
Ne rutitcsón téged az hálodatlanság.

Murány fel-adássára kéri Máriát.

308. Királyunk részére Murány Várát add fell,
Kivel hired, s-neved nap-keletről gyön fell;
Addig vitettetik, hol az nap nyukszik ell,
Mig ég s-föld fen leszen, nem temettetik ell.
309. Fogadom hitemre szép Aszszonyságodnak,
Hogy valamie volt jó hirü atyádnak,
Te fogsz parancsolni egyedül mind annak.
Jó válaszsát várom jó oktatásomnak.
310. Ezzel véget vete Wesselén szavában,
Égvén azon közben szive nagy lángában,
Mond Mária: Nincsen az ő hatalmában,
Hogy fel-adgya, s-vig(y)en valakit Muránban.
311. Köteles ott minden Rákóczi pártýára,
Nagy vigyázás vagy on erőss kapujára,
Eöcse visel, nem ő, gondott az kulcsára,
S-annak az kezében viszik éczakára.
312. S-mivel hogy az Vénus tréfát örömet üz,
Mellyel táborában mulat sok gyenge szüz,
Wesselénibenn-is nem nyukhatik az tűz,
Az valóságoshoz illy tréfa-szókott füz:
313. De vagy kedves rabom, azért gyere velem,
Szép Aszszonyságodott mayd el-is emelem,
Groffi személyeddel szerencsém nevelem:
Füleken Aszszonkám gondodot viselem.
314. Ezen Máriának szive indulhatott,
Az édes szók alat mérget gondolhatott,
Melly kissebségére nékie forhatott,
De nem mutatt ezzel semmi változatott.

315. Hanem mint Amazon, ki szokott fegyverhez,
Bátran felel, s-mondgya: Ha becsületedhez
Illik, s-had-viselő jó hied s-nevedhez,
Hogy álnokság térjen sok esküvésedhez:
316. Azzal, hogy rabbá tész, mi ha(s)znod várhatod?
Bizony Murány várát így meg nem hághatod,
Hanem álhatatlan voltod mutathatod,
Kinek mint kell hinni, példájul athatod.
317. Wesseléni szavát hirtelen fordittá,
Bánnya, hogy ezekkel szivét szomorítá,
Tréfáló szavait valóra fordítá,
Ohajtta, s-ezekkel ajakát mozdítá:
318. El-bádgyatságomott újitó harmatom,
Meg-bocsás, hogy szómot tréfákkal forgatom,
Hogy meg-tréfállalak, nincsen akaratom,
Éretted tüzetet de ki nem mondhatom.
319. Ha nem másért, az én igaz hűségemért,
Szivemben lángozó nagy szerete(te)mért,
S' benned helyheztetett erős reményemért:
Bocsás-bé Muránban s-szép könyörgé(se)mért.
320. Esküszöm szablyámra: tégedet el-veszlek,
Eözvegy nyoszolyámhoz igaz tűzül teszlek,
Holtig tekéletes hűséggel követlek,
Az mig meg nem áldasz, hát el nem eresztlek.
321. Hevül most Mária, s-meg-akad szavában,
Az szemérmetesség posog orczájában:
Erre mit felellyen, forrallya magában,
Csak ő maga tudós titkos szándékában.
322. Wesseléni magát ajánlván, biztattyá:
Titkos indulattyát bizvást meg-mondhattya,
Ha neki-is lészen ehez akarattyá,
Jövendő dolgokból ezeket várhattya.
323. Királynak, s-Országnak nagy jót cselekesznek,
Magoknak örök hirt s-szép nevet terjesztnek:
Nagy kedves életben koporsóig lesznek,
Minden mostani bút szivekrül le-tésznek.
324. Eők pedig ezekett az mikor forgattyák,
Tündér személyeket noha nem mutattyák,
De Cupido, Vénus, s-Márs nem távoztattyák,
Hanem jelen vannak, s-dolgok nem mulattyák.
325. Márs az Vitézeknek sziveket biztattyá,
Mint annyi Herculest, ezeket úgy tarttya,
Ha mi zendületnek lenne indulattyá,
Hogy Márs tanitvánnya, ki-ki meg-mutattyá.

326. Cupido Annyostúl nyughatatlankodik,
Az szerelmes szivek körül gyarsolkodik,
Mint ki két tűz mellet szorgalmatoskodik,
Ha egyet fel-lobbant, máshoz rugaszkodik.
327. Végre Máriához mind ketten gyülenek,
Minapi sebéhez több tüzet tévének,
Az melytül erei jobban hevülenek,
Nagyob indulati Ferenczhez levének.
328. Az mint üle azért, lassan emeledék,
S' mint az nyiló rosa, gyengén pirossodék,
Ajaka mozdula, s-szólni ereszkedék,
S' ilyen feleletre nyelve bátorodék:

Mária felelete Wesseléni könyörgésére s-Muránnak fel-adássában maga ajánlása.

329. Hadakozó Mársnak vitéz onokája,
Az házasság dolga Istenek munkája,
Eök rendelik, kinek ki legyen mátkája,
Azok nélkül vakot fordít az ko(c)zkája.
330. Ha ugy tetczik azért ez az jó Istennek,
Ebben-is szolgálók vitézi fejednek,
Nem-is kell kivüled más senki szívemnek,
Csak te vagy reménye árva életemnek.
331. Azon lések: miként velem együtt Muránt,
Te kezedhez adgyam, s-tarcs sajátod gyalánt,
Igaz szeretetünk csak legyen egyaránt,
Meg-adgya az Isten, az mit szívünk kívánt.
332. Eörüll Wesseléni ez kedves válasznak,
Jobban mint az őszvegy madár az tavasznak,
Mellyet nöstényétül telek el-szakasznak,
S' az pusztá erdőkön bánnattal aggosznak.
333. Végtere egymás közt illyent végezének:
Hogy mind az két részrül ébredve lennének,
Mihelt Máriátul levelet vennének,
Az mint ő rendeli, mindgyárt gyöhetnének.
334. Ez Wesseléninek melly öröndetes hir!
Hasznosab sebének, mint az Balsamum ir,
Ollyan kedves képet az Apelles sem ir,
Mellynek jövőendőben szép személyével bir.
335. Mert miként Phosphorus az haynal-emelő,
Az több Csillagoknál fényessebben kelő:
Vgy ez egyebeknél töb szépség viselő,
Minden állapotya szeretet-nevelő.

336. Gazdagsággal Júnót, Cypriát szépséggel,
Szívével Bellónát, Pallást eszeséggel,
Beszédével Svádát, Pboebét deliséggel,
Igaz Penelopét követi hűséggel.
337. Musák tudománnya nyelvének szóllása,
Haynali hasadás ajaka nyilása,
Orczája pünkösdi rosáknak szállása,
S-Wesselén szívének tüze, s-lángozása.
338. Le sem veszi szemét szép ábrázattyárúl,
Mint az sas-keselő mikor naphoz járúl,
Eörömest rosákott szedne orcájárúl,
S-klárist szakasztana kedves ajakárúl.

Wesseléninek Mária csokolására való ha(s)zontalan gerjedése.

339. Kap-is azon közben kesken derekához,
Egy csókra hajtani akarja magához,
De hasonló lévén az gyars karikához,
El-fordul, s-nem enged modot illy dalgához.
340. Erre gerjett tüze hejában fárada,
El-készített csókja ajakán marada,
Az hová szánta volt, oda nem ragada,
Vgyan kár, az szép csók hogy csak így szárada.
341. Noha az csók előtt kezébül ki-mula,
De mint könyű szellő megént meg-fordula,
Nem idegenkedik, mint hogy meg-holdula,
S-gyenge hajából vert pereczéhez nyula.
342. Fogd ezt. Az gyars üdő mint hogy senkit sem vár,
Hanem szokott rendi folyásában el-jár,
Edgyütt-lételünkött meg-kajonlotta már,
S-egymás személyétől benünkött mayd el-zár.
343. Az távul-lételnek pedig maradéka,
Az feledékenség, mellynek ha árnyéka
El-nyomván, szunnyadna szivednek szándéka,
Kölcsön fel ez attam perecz ajándéka.
344. Árva személyemett juttassa eszedben,
Tudgyad, mit végesztél velem e' berekben,
Nincsen annyi hay-szál az attam pereczben,
Menyit lésszesz nálam te emlékezetben.
345. Kedves ajándékát vészi nagy kedvesen,
De esik szívének igen sérelmesen,
Hogy szép személyétül válni el kellessen,
Az mint bucsuzik-is tőle keservessen.

Egymástul való el-válások.

346. Ell-válván egymástul, két felé térének,
Egy rész Máriával vár felé menének,
Az töb vitézekhez más rész sietének,
Kik Ferencz szivének nehezen esének.
347. Hánszor teként vissza, mig ötet láthattya,
Vigyázó szemeit oh mint nem jártattya!
S-mikor tovább menvén, ezt nem vigyázhattya,
Meg-kedvelt személyét, gondold, mint ohaytya.
348. S-viszszá akar térni, nem birhat tüzével,
Az mint meg-is indul fel-lobbant szivével;
Kéri Vadászi Pál, s-inti beszédével:
Hogy ezt ne mivellye, s-mayd tartya kezével.
349. Tészen vala nagy kárt vissza-menésével,
Máriának jutván szemben cselédével,
El-árulta volna magát személyével,
Mely lett volna dolga hamar veszélyével.
350. Azért szokták vakon irni az szerelmett,
Hogy nem tud ösmérni semmi veszedelmett,
Vadászi Pál ha ad vala engedelmett,
Ferencz-is vesztére talál vala vermett.
351. Van Mária után szive nehésséggel,
De más felől megént tellyes reménséggel,
Márs, Vénus, s-az Isten lévén segítséggel,
Fel-virad várt napja megént fényességgel,
352. El-hagyott sereghez azonban jutának,
Az kik ez dologban semmit sem tudának,
Hogy tovább mentek volt, annak szint adának,
Mellyet az vitézek valónak tudának.
353. Onnét meg-indulván, haza verekednek,
Az fáratság után nyugodni erednek.
Kis pihenést Musám adgy te-is kedvednek,
Meddig az töb dolgok fel nem kerekednek.

MÁRSAL TÁRSOLKODÓ MURÁNYI VÉNUSNAK HARMADIK RÉSZE.

1. Az váró sziveknek nincsen nyugodalma,
Az kit el-borithat szerelem hatalma,
Fáradt s-elméjének van sok agadalma,
Reméltet dolgának mig nem lesz jutalma.
2. El-válása után az két árva főnek,
Egyre, másokra-is, nehéz gondok győnek,
Nyughatatlanságott kik szivekben lőnek,
Mig modgyát eythetik az rendelt üdőnek.
3. Ha ők nem nyugodnak, kely fel Musám te-is,
Az második után meny harmad részre is,
Muránban Wesselén miképen ment be-is,
Beszéld ell s-dolgának mint szakat vége-is.

Az szerelmesnek és az vitézkedőnek egyenlő állapottya.

4. Két hasonló dolog: szerelem, s-vitésség,
Kiket egyaránt ér mind jó, s-mind veszteség,
Vénus és Márs között van régi s(z)övetség,
Az miként tanított errül az régiség.
5. Az vitézek dolga s-az szerelmeseké
Egyenlő, olly ezé, az mint az másiké;
Az melly üdő tésszi az vitézt erőssé,
Az szerelmest azon teheti kedvessé.
6. Az vitézek dolga sok földekett járni,
Kétes reménséggel szerencsáját várni,
Az puha életet kedvétüll el-zárni,
Essőt, havat, s-záport egyaránt próbálni.
7. Kétes szerencséje az szerelmesnek-is,
Sokat fárad, s-visel meszsze utakat-is,
El szokta mulatni az lágy ágyakat-is,
Eösmér sok hideget, s-forró napokat-is.
8. Vigyáz leseire az vitéz, s-strását ál,
Álom szemeire éjjel-is ritkán szál,
Kévánt próbájára ha mi modott talál,
Siet, s-nem tartya meg semmi ves(z)ély s-halál.
9. Az szerelmesnek-is ébredve kell lenni,
S' szükség az éjbül-is gyakran napott tenni,
Alkalmatosságot vigyázva kell venni,
S' tekéltet helyéhez serényen kell menni.

10. Az vitézkedőnek nem kis mestersége,
Hogy az melly strásákat állat ellensége,
Azokat el-fogja s-győzze serénsége,
Lesz nyereségérül ugy job reménsége.
11. Az szerelmesnek-is nem utolsó gondgya,
Annak csalásában mint lehessen modgya,
Ki vigyázásával gátoltatik dolga,
Ha ezt győzi, magát szerencsésnek mondgya.
12. Éjjel ütt az vitéz gyakran ellenségre,
S' véletlen csapása fordul nyereségre;
Tart az szerelmes-is sokszor setétségre,
Hogy nyilván ne kelyen dolga veszteségre.
13. Az vitézi dolog forgandó s-kétséges,
Néha hasznos, néha káros s-veszteséges;
Szerelem dolga-is nem mind nyereséges,
Ha most gyönyörköttett, volt eléb inséges.
14. Az vitézkedőköt sok veszély rémiti,
Kezdett uttyokrúl-is gyakran meg-téríti,
S' néha nem reméltet veszélyben keríti,
Meg-szabadulásra csak Isten segíti.
15. Ki visell töb veszélt, mint az szerelmesek,
Kiknek minden dolgok, s-uttyok félelmesek,
Lévén az irigyek ellenek szemesek,
Jóra várt napok-is gyakran keservesek.
16. Ennek mind kettőnek csoportos az uttya,
S' nem olly mulatságos, mint Pegasus kúttya,
Sok munka, fáradság, várás, tűrés futtya,
Ha mi jót fordít-is, azt sem hamar nyújttya.
17. Nehéz ugyan várni az szerelmeseknek,
Az szerént az proba-leső vitézeknek,
De az üdő szabván modgyát mindeneknek,
Annak rendi ellen ezek sem mehetnek.
18. Állani az üdő ellen ha lehetne,
Akar mi-is végben könnyebben mehetne,
Tüzérüll szerelmes hamaréb tehetne,
Vitézi proba is eléb készülhetne.
19. Szerelem, s-vitésség illy hasonló társok,
Kiknek Ferenczben-is együt van lakások,
S' hogy az üdőtül nem volna várások,
Murány felé régen volna indulások.
20. De az mint végezett szép Aszszonykájával,
Időtül kell várni annak az modgyával,
Ohajtván szívének titkos fájdalmával,
Hogy kívánt ideje győne gyars szárnyával.

21. Az várás mivel hogy gyűlöl késedelmet,
Nem atthat magának semmi engedelmet,
Mig fel-tett szándékán nem vész győzedelmet,
Az mellyre Istentől ohajt segedelmet.
22. Azonban az üdő el-jár folyásában,
Mária sem nyukszik kedvére Muránban,
Hanem vagyon gondos szorgalmaskodásban,
Mint érne jó véget fogadott dolgában.

Mária törődése s-busálása: miképen vigye végben fogadása szerént Muránnak fel-adását.

23. De erős fát ingat nehéz mozditása,
Miolta alá volt Ferenczhez járása,
Annyira hatotta szívét fogadása,
Hogy mayd beteg ágyra történik szállása.
24. Fárasztja elméjét, s-nyughatatlankodik,
Hol le-üll, hol ballag, búsul s-gondolkodik,
Dől sokszor könyökre, halgat s-szomorkodik,
Mint essővel ár-viz, gondgya szaporodik.
25. Nem hoz csendes álmat az éy-is szemére,
Az hives haynal-is nincs könyebségére,
Ebéd, s-vocsora-is nem lehet kedvére,
Mind kelet s-mind nyugatt bút ereszt szívére.
26. Orczái rosái mellyektől hervadnak,
Az gyenge Clárisok ajakán száradnak,
Vidám tekéntetü szemek szomorodnak,
Az serény lépésü inak-is lankadnak.
27. Az bú, s-az gond, csuda, az mint fogyasztanak,
Mint gyenge füveket az dér, hervasztanak,
Mint az nyári heves utak, bádgyasztanak,
Mint hajak-öszitő üdők, aggasztanak.
28. Az bú az elméket teszi csendetlenné,
Az szokott jó kedvet mordá s-kedvetlenné,
Az test serénységét resté s-erőtlenne,
Az jó falatot-is meg-únt s-izetlenné.
29. Látván változásit azért Máriának,
Kiket bús fejére az gondok hozának,
Lészen ez hírével öcsének Évának,
S-tudakozza okát ily nyavalyájának.
30. Az okosság talál mindgyárt fogásokot,
S-tudgya oly palástal földni az dolgokat,
Melly alól nem látni azok mi-voltokat,
Együgyü halak-is így nyelnek horgokat.

31. Az vér-has nyavalya akkor uralkodott,
Magos Murányban-is be-ment s-gonoszkodott,
Mondgya azért, ő-is, hogy abban akadott,
Melyből minden teste s-ereje lankadott.
32. Valónak hiszik ezt bádgyadotságáru,
Ki-is vélhetet mást akkor Máriáru?
Nem gondolkothatván titkos szándékáru,
Szorgalmatoskodnak meg-orvoslásáru.
33. Készüll az orvosság, s-sietnek érette,
El-hozzák, ezt maga Éva készítette,
Vgy vélvén az dolgott, az miként szinlette,
Vér-has veszélyétül az Nénnyét féltette.
34. Mondgyák: éllyen véle, amaz le-téteti,
Hogy tovább bé-veszi, vélek el-hiteti,
Azonban azokott más felé viteti,
El-kezdet gondgyára bús elméjét veti.
35. Nagy dolgokatt mozzgat, irtózik terhétül,
Azokott kezdeni sok egy Menyecskétül,
Hectornak-is elég volna az szivétül,
Avagy Vlyssesnek practikás fejtétül.
36. Vgyan-is gondold meg figyelmes elmével,
Lehetett gondgyának minémü terhével,
Olly dolgott kezdeni kétes szerencsével,
Melly nagy veszélyeknek rakva félelmével.
37. Hogy eleget tégyen fogadása aránt,
Arrul való gondgya ád szivének csalánt,
Azon törvén magát, mint adgya fel Muránt,
Mellynek erősségétt tartyák csuda gyalánt.
38. Nincs egyéb, csak Kádas ehez segítsége,
Ki tudván az dolgott, van igaz hűsége.
De sok az kettőhöz ennek nehézsége.
Nagyott nem bir az kis erő tehetsége.
39. Végben menetele másképpen nem lehatt,
Az csendes éczaka ebben ha mit tehett,
Mikor az setét éy halgatásra mehett,
Akar mi titok-is gyarsab utat vehett.
40. Veszedelmes ez-is, mert noha más nyukszik,
De az szokott strása az Várban nem alszik,
Ha szemre kéll, az mi szivek alatt fekszik,
Keserő pár luggal az fejek melekszik.
41. Vgyan-is palástolt titkok ha ki-nyilnék,
Illy practikájokot melly dolgok nem érnék!
Szomoru rabságra az Máriát vinnék,
Kádassal az hóhér-bástya hoszsát mérnék.

42. Mind ezeknek retteg ugyan nagy voltátul,
S irtóznak vállai illy terhek sullyátul,
De el nem szakadhatt fell-tett szándékátul,
Az igaz czáfolni nem szokott szavátul.
43. Hogy azért eleget tégyen szavainak,
Noha nehéz terh az gyenge vállainak,
De nem kedvez ezért semmi munkáinak,
Csak modgyátt talállya célzott dolgainak.
44. El-tekéli, ezen hogy csak által esik,
Nem nézvén, minémü rémitések lesik,
Azért szoros uttyát addig irtyák s-nyesik,
Alkalmatosságát végtére keresik.
45. Dedalus szorulván Créta szigetében,
S-tartatván Minostul rabságos inségben,
Szerelmes hazája jut gyakran eszében,
Mint szabadulhatna, hánnya elméjében.
46. Fell-kél s-figyelmessen nézi az helyyekett,
S-el-jár alatomban minden szögletekett,
Szabadulására hol lelne résekett,
Láttya környös-körüll az nagy tengerekett.
47. Törődik magában s-hánnya praktikáját,
Meg-unván az fogság kedvetlen igáját,
Miképen győzhesse tenger Morotváját,
S-láthassa valaha ohaytot hazáját.
48. Mellynek mint hogy egyéb mo(d)gyát nem láthattya,
Vy mesterségekre elméjét fordittya,
S-mond: szabadulását ha az tenger tiltya,
Az tág levegő ég szabad uttyát nyittya.
49. Szerez azért titkon fiával tollakott,
S-azok füzéséhez készít viaszokott,
Vy találmány - csinál azokbul szárnyokott,
Magára, s-fiára ragasztya azokott.
50. Az kik erejével magokat emelik,
Fel-kelvén Cretából, tengert által-kelik,
Vágyott honnyok felé uttyokot rendelik,
Várt szabadulással akarattyok telik.
51. Igy Mária szive lévén bús fogságban,
Mint ki-vágyó madár meg-ünt kalitkában,
Szorgalmatoskodik az szabadulásban,
Éjjet-is gondal tölt sok gondolkodásban.
52. Az vár kerületit szemessen vizsgállya,
Alkalmatosságátt nézi, hol talállya,
Látván, hogy mindenütt nagy meredek állya,
Azt miként győzhesse, szivét nagy gond szállya.

53. Hogy adott szavának eleget tehetne,
Merre Wesseléni titkon fel-mehetne,
Mert dolga jó vége másként nem lehetne,
Az magos falok közt olyan helt keresne.
54. Meredek kösziklák az fel-hágást tilttyák,
Mint tenger Dedalus uttyát, el-szorittyák.
De szükség s-akarat őt-is meg-tanittyák,
S' kellő találmányra elméjét fordittyák.

Mária szorgalmatossága az létrák készítésében, melyeken bé-bocsáthassa Wesselénit Muránban.

55. Azért mint Dedalus viaszon szárnyokott,
Készit Mária-is titkon lajtoriákott,
Mellyekell győzhesse az nagy kösziklákott,
S' ilyen mesterséggell késziti azokott.
56. Az vár-fokon járván, czérna-szálat vészen,
Annak az végére köveskét kött s-tészen,
Le-ereszti s-az falt méri néhány részen,
Létra állásához csekélyeb holl lészen.
57. Az mint építetve van most az uj bástya,
Az melly szomszédságát az Csigáknak tarttya,
Akkor csak köz hely volt, azért azt választtya,
Alkalmatosb helyét nem-is találhattya.
58. Meg-mérvén mélységét köves czérnájával,
Tizenkét ölre nyúl az czérna hosszával,
Mig fölítül edgyez az falok allyával,
Melly van elméjének nem kevés gondgyával.
59. Mert nehéz szert tenni olyan lajtorjára,
Melly tizenkét ölig nyuutozzon hosszára,
S' ugy bocsátkozhasson az falok allyára,
Hogy az alatt-lévött hozza az bástyára.
60. De ad Isten orvost ez nyavalyájának,
S' mutatt futamatot meg-akatt dolgának,
Mert gyön megént Eöttze, kit hínak Évának,
Látogatására gondos Máriának.
61. Talál az gyars elme itt-is szinekett,
Vesz hamar nyelvére kemény beszédekett,
Formálván cseléde ellen nagy sémbekett,
Mutatt haraggal tölt kedvetlenségekett.
62. Kérdi Éva okát sémbeskedésének.
Amaz illy választ ad értekezésének:
Vigyázatlanágát unta cselédének,
Ez oka haragos kedvetlenségének.

63. Most-is nem kevés kárt, mond, szaporítottak:
Sok derekalt s-párnát össze-rothasztottak,
Mondom, szellőztessék, de szót nem fogattak,
S' azt felelik, hogy ők létrát nem kaphattak.
64. Az mint hogy nincsen-is nekem olly Laytorjám,
Az mellyen azokat az padra hordatnám,
Nem örömet pedig más helt fitogatnám,
Azokért magamot hogy meg ne szólatnám.
65. Mert sok Erdélyi nép gyön s-megy most az várban,
Az idegen pedig gyars az meg-szóllásban,
S' szemes akarmi kis dolog vizsgálásban,
Mint magában, vétket eléb talál másban.
66. Csenedesítő szóval mond Eötcse Nénnyének:
Illy kedvetlenségi azért ne lennének,
Másut Laytorjákat ha nem lelhetnének,
Van Listiusnénak, azokért mennének.
67. Listiusné akkor nem vala Muránban,
Vidula Mária Eötcse tanácsában,
Angyal szól belőle, gondollia magában,
Vgy tetczik, hogy immár eléb van dolgában.
68. Az mondott Laytarját azért el-hozattya,
S' el-hozatván, titkon az padra tolattya,
Serénkedik, kezdet dolgát nem mulattya,
Készítetteti, s-talám maga-is forgattya.
69. Sok mester-ember van mivel hogy Muránban,
Mint valami czéhes mezei várasban,
S' lát kiki dolgához külömb hivatalban,
Kötél-csináló-is lakik vala abban.
70. Ezzell kötelekett gyarsan visszálzatott,
Mellyeket titkosan párnákban dugatott,
Hogy eszre ne vegyék, padra úgy hordatott,
Létra készítéshez ezekkel fogatott.
71. Rövid volna csak egy, mond: mást-is fogjonak;
Fogják, s-körülötte serényen forgonak,
Az mint az mérték ér, olly hoszszat toldonak,
Meg-kötik, s-fogai erőssen tartonak.
72. El-készitik, mennél job modgyával lehatt;
Bizik, hogy már dolga szaporábban mehett,
S-Isten áldásából kévánt véget vehett,
S-Létra segédével Wesselén föll-gyöhet.
73. Akkor Illyésházi nem vala Muránban,
Rákóczihoz ment volt Kassa várossában,
Ez-is segitette Máriát dolgában,
Mert mint máskor, nem volt annyi nép az várban.

74. Eléb pedig hogy sem az létra kész lenne,
Mihelt látá dolgát, hogy már jobban menne,
S-végben vitelérül reménséget venne,
Vitéz Wesselénnek illyeket üzene:
75. Sies(s) Kádas ahoz, az ki ohajtva vár,
Társott adó tavaszt mint az özvegy madár,
Vigasztald s-jelencsd meg, hogy készen várom már,
Meg-jádzom szerencsém, valamiképen jár.
76. Csütörtök éczaka hagyot üdönk légyen,
Ha én nem rettegek, ő-is szivett végyen,
Az mikor az üdő éjfél-korra mégyen,
Az fel-gyövetelben probát akkor tégyen.
77. Csak álhatatosság, nem kell egyéb ehez,
Modot keresek én az Várban mindenhez,
Kész uttyát talállya az fel-gyövetelhez,
Isten hozza, s-bizzon igaz hűségemhez.
78. Meg-indula Kádas szokott sietséggel,
S' Fülekre érkezik kedves követséggel,
Telik Wesseléni ujjab reménséggel,
S-kezdendő uttyához lát nagy serénséggel.

Wesseléni készülete.

79. Kik tudgyák az dolgott, szólittya magához,
Azok tanácsábül készüll probájához,
Hiván segítségüll az Istent magához,
Jó reménségben van s-bizik-is dolgához.
80. Tanácsott tartának, ehez mint kezdgyenek,
Az nagy hegyek által melly uton mennyenek,
Tanult kalahúzkod vélek kik legyenek,
Hogy az nem járt uton ne téveledgyenek.
81. Egy régi szolgája vala Máriának,
Melly elől-járója volt tiz gyalogának,
Ficzeknek nevezik nevérül attyának,
S-ahoz Jakab nevet az Papok adának.
82. Ez Rima-Szombatban egy Vásárkor lévén,
Fell-tekert puskáját maga mellé vevén,
Az Tolongó nép közt ő-is menvén, s-gyövén,
Akarattya ellen ki-sült, nem remélvén.
83. Mellynek golyóbissa gyars repülésében,
Egy szegény Aszszonnak akad az mellyében.
Nem szenvedí tovább lelkétt az testében,
Harmad napra véget szakaszt életében.

84. Rohan az sokaság az mellyért Ficzekre,
Kötelet hánnak az puskás kezekre,
Érdemes fogságra vitetik Fülekre,
S-Hánn(y)ák kimilletlen kemény Temleczekre.
85. Az holl szegény Jakab soványon tartatik,
Az száraz kenyér-is jó ízűn falatik;
De hogy Ferencz kezdett dolga forgattatik,
Onnét szabad uttya neki-is nyittatik.
86. Mint hogy régi szolga volt Murány Várában,
Tudós az ott való útoknak dolgában,
Azért őtt állattyák az Kalahuzságban,
Temlecz fogságából hozván szabadságban.
87. El-rendelnek mindent tanácsos elmével,
Készül Wesseléni Vdvara népével,
Több Hadnagyoknak- is adatik hírével:
Kiki készen légyen maga seregével.
88. Szép számu gyalogját azért meg-indittya,
Más nap Lovasit-is utánna mozdittya,
Mint őtt vagy hat százig népét szaporittya,
Az sok jó Katona egymást bátorittya.
89. Serény inu lovak alattok ugrálnak,
Sok jeles példákott mentekben számlálnak,
Viselt dolgaibul kik Ferencznek álnak,
Véle edgyüt most-is örömet próbálnak.
90. Sok vitéz emberrel mérész az serege,
Kiknek az merre csap fegyverek melege.
Világi éltében lesz soknak elege,
S-mereviti testét az halál hidege.

Vadász Pál vité(z)sége.

91. Amaz magyar Hector véle Vadászi Pál,
Kinek vitéz hire az nagy egekig szál,
S-vérrel izzatt töre valamelly felé vál,
Vagy hal az ellenség vagy el-fut s-férre ál.
92. Az vadásznak nevét igazán viseli,
Sok Pogány vaddal van Gyöngyös gyakran teli,
Mint vigyázó Vadász, azokat fel-leli,
Kit meg nem öl benne, Fülekre emeli.
93. Felső hadakban-is vadásztot gyakorta,
Az Svédék vadait ott-is gyakran fogta,
Hectori fegyverét merre fordította,
Az ellen-állókat mint menykő rontotta.

Fekete László ditsirete.

94. El nem maratt tőle Fekete László-is,
Eösétül vett neve mellynek ha halló-is,
De fejérb erkölcsü nem vala Cato-is,
S-ennél nem vigyázób az tanult ráró-is.
95. Az kedves erkölcsöt az nagy emberséggel,
Szép maga-viselést szelid csendességgel,
Okos vitézkedést meg-ért eszességgel,
Ha ki le akarná irni mesterséggel:
96. Ez légyen példája s-más formát se végyen,
Igaz jedzéseket csak ez szerént tégyen,
Bár maga Apelles itilője légyen,
Hogy ha kép-írása nem rendesen mégyen.
97. Gombkötő János-is Füleki fő-hadnagy,
Ki emlékezete Prága körül-is nagy;
Te-is Farkas Fábián Bátyáddal jelen vagy,
Szép vitésségedbül hátra most-is ne hadgy.
98. Kazai János-is az Péter Deákkal
Követi ezekett, s-gyön az gyalogokkal,
Kik mivel hogy eléb valának utokkal,
Polomnál egyeznek meg az lovagokkal.
99. Töb sok vitéz ember, sok hires Katona,
Kiknek, ha Történnék harczy zenebona,
Mindenike fegyvert örömet rántana,
S-mint az busult vadkan, sebeket osztana.
100. Vigan megyen azért illy szép seregével,
S-bátorittya magát azok erejével,
Eöket-is biztattya sok szép beszédével,
Hogy meg-áldgya Isten várt nyereségével.

Az sereg rémulése Muránban esett ágyu lövések miatt.

101. Jutnak rút havasok kegyetlenségére,
S-kősziklás utoknak meredekségére,
Viradván más haynal éy setétségére,
Alig álhatot bé végezett lesére:
102. Hogy két áldgyu-lövés lén Murány Várában,
Kin az egész sereg vala zaydulásban,
De gyars Wesseléni az bátorításban,
S-okossan illy fogást találá dolgában:

Wesseléni biztatása.

103. Vitézek ezt áldgyu-lövésnek vélnétek,
S-hogy bé-vitték hirünk, ne talám félnétek,
Várt nyereségünkrül kétessek lennétek,
De vadászok lőttek, nem egyeb, hidgyétek.
104. Mint hogy völgyek öblén az szók meg-akadnak,
Egy zendülésnek-is kettős hangott adnak,
S-nyári mennydörgésként fel s-alá csaponganak,
Az apró puskák-is mint áldgyúk ropognak.
105. Ezt pedig az Echo cselekeszi velem:
Mert őt-is viselte néha az szerelem,
S-mint hogy az ő dolga vala veszedelem,
Várná, hogy engem-is rémitne félelem.
106. Volt ez seregébül régen az Nympháknak,
Kik szüz Diánával erdőkön vadásznak,
Akkor-is mestere volt az Csácsogásnak,
S-eset(t) szerelmében végre Narcisusnak.
107. Melly igen maga-hit(t) lévén szépségében.
Meg-utállya Echót, s-nem veszi kedvében.
Kin meg-háborodik, s-bút nevel szivében,
Meg-emészti magát, végre keservében.
108. Teste nedvessége búval el-szárada,
Csontaibul pedig kőszikla forrada,
Nyughatatlan szava, az mint volt, marada,
S-nyelveskedésének vége nem szakada.
109. Völgyek között történt volt el-változása,
Ottan vagyon most-is szaporáb lakása.
Kinek végeződik békével szállása,
Hogy ettől ne volna vissza-csaptatása?
110. Mint hogy szerencsétlen volt ő szerelmében,
Irigy másiknak-is jó szerencséjében,
De ám üvölcsön ő az hegyek völdgyében,
Csak én Aszszonykámnak maradgyak kedvében.
111. Ez lövések azért meg ne rémitsenek,
Echo zengésébül kik nagynak tetczenek,
Elék életemtül Párcák el-mettczenek,
Fel-tett szándékomtul hogy sem el-ejczenek.
112. Meg-csapja Phaéton azonban Lovait,
S-tengerben meriti aranyos hajait,
Hesperus hozza fel hives árnyékait,
S-emeli az üdő éjjeli gyászszait.

113. Nem késnek, dolgokkal ők-is serénkednek,
Rút havassok közül alá-ereszkednek,
Az Murány-allyai sikra verekednek,
Nyolczvan az javából kezekre esküdnek:
114. Hogy éltek fottaig egymást el nem hadgyák,
Az dolgott egy sziv(v)ell s-markoss kézzel fogják,
Magokott kapsinak, s-prædának nem adgyák,
Wesseléntül várnak, s-ő szavát fogadgyák.

Vitézeknek Murán erősségétül való irtózása.

115. Elöttök az óra, mellyben próbálnok kell,
Sibongnak egymás közt támatt beszédekkell,
Látnál sok Katonát változó szinekkell,
Mint ki tengerre üll hab-hozó szelekkell.
116. Irtóznak Muránnak nagy erősségétül,
S annak meg-vétele lehetlenségétül,
Ki Nagy Sándornak-is próbált seregétül
Nem félne s-sem Xerses sok ezer népétül.
117. Egy az többi között végre nem tűrheté,
Régi vitéz vala, s-az dolgokot érté,
Solmosinak hitták, szemeit fel-veté,
S' Wesselénit ilyen kérdésvel illeté:
118. Voltál-é Muránban? felel: hogy volt volna;
Azt mászod-é hát meg? mondgya: végzet(t) volna
Már Aszszonkájávall, s-dolga készen volna,
Csak az oda menés, más héja sem volna.
119. Solmosi fejének tetczik ez csudának,
Hogy enn(y)ire hiszen egy Aszszony szavának,
Kész akartva keres, mond, veszélyt magának,
Mint az haias Sámson, hivén Dalilának.
120. Nem tanácsos dolog Aszszonyoknak hinni,
Hizelkedésekhez mérget szoktak kenni,
Mikor leg hivebnek látczik hozzád lenni,
Mint Siréna akkor szokot(t) csalra venni.
121. Circe mennél kedvesb énekett indított,
Leg töb tündérséget akkor szaporított,
Sok kedves orczákott rút bőrrel borított,
S-emberi szép személt baromra fordított.
122. Itallyának oly iszt Pandora-is csinált,
Száj kényességének mellyel kedvelt talált,
De mikor gyomort ért, fojtó méreggé vált,
S-mézzell szinlet(t) ize nevelt soknak halált.

123. Félő, itt-is az méz mérgett ne nevellyen,
Az kedven adot(t) szó mordul ne felellyen,
Jóra remélet(t) nap homált ne emellyen,
S-enyi szép vitésség veszélyre ne kellyen.
124. Solymosi szavain Ferencz boszszonkodik,
Dorgállya, hogy ilyen-képen gondolkodik,
S-mások szívében-is akadályoskodik,
Szégyen, az melly félénk szókkall pironkodik.
125. Felel amaz: Téged féltlek, nem magamott,
Az holl kell, ki-vonom ott én-is kardomott,
Kevésnek-is tartom az én halálomott,
De tégedet szánlak el-veszni Vramott.
126. Az a' szép vitésség, kit veled szerzettünk,
Hercules modgyára fáradva kerestünk,
Viselvén sok sebet, s-abbúl folt vért testünk,
Illy mód nélkül vesz-e? s-igy lesz-e el-estünk?
127. Amaz szerzett szép hir, ki ér az egekig,
Keletrüll fell-gyövén, terjed nap-nyugatig,
Nem mehet-é tovább, hanem csak holnapig?
Illy hamar veszted-e? s-viszed végezetig?
128. Hidgyed, végét éri Murány mind ezeknek,
Aszszony szavaibúl, meg-lád(d), mik követnek,
Tégedet Rákóczi György kezében ejtnek,
Az hóhér-bástiáról benünkett le-vetnek.
129. Ezen Wesseléni annál inkább indul,
Neheztell s-testében vére-is fel-posdúl,
Mord tekintetekkel Solymosihoz fordul,
S-illyen dorgálásra az ajaka mozdúl:
130. Mint okos kormányost az támatt habokban,
Ollynak tartottalak téged az hadakban,
Let volna is ha mi rémülés másokban,
Tőled reméllettem biztatást azokban.
131. De im rontasz inkább, hogy sem épitenél,
Mást-is el-vesztegecz, nem hogy segitenél.
Azért vagy-é itten, hogy így rémitenél?
S-kész nyereségünkrül vissza-téríteniél?
132. Régi vitéz-hired nem edgyez ezekkel,
Szégyen pironkodnod ilyen beszédekkell.
Kitül félsz illy sereg vitéz emberekkel?
Kik mint Sándor hada, ollyak fegyverekkel.
133. Ha fortélyát látnám el-kezdet utomnak,
Kész akartva veszélyt nem hoznék magamnak;
De ösmérem szívét igaz Aszszonyomnak,
S-el-hittem általa jó végét dolgomnak.

134. Midőn tetejére az Ida hegyének
Juno, Pallás, Vénus le-ereszkedének,
Hogy ott itilletett a' végre vennének,
Az szép arany alma jutna mellyekének, -
135. Ez vala fel-téve: az szebbiké légyen,
Köztök itilletet mellyrül Páris tégyen.
Meg-állanak azért az pásiton négyen,
Várván Páris voxát ki fejére mégyen.
136. Juno gazdagsággall Párist édesgeti,
Bölcs tudománt igér Pallás, s-hitegeti,
Szép Læda Leányát Vénus emlegeti,
Ha ő lesz az nyertes, mond, ezt ölelgeti.
137. Meg-veti az többbit, ez tettzik kedvének,
Az almát itilli Vénus személyének,
Azonban erei hevülni kezdének,
S-gerjed benne lángja szerelem tüzének.
138. Nyughatatlankodik, s-kél az tengerekre,
Nem hayt gyars habokot forgató szelekre,
Bátran veti fejét minden veszélyekre,
Csak meg-kedvelt vadát vehesse lesekre.
139. Meg-igirte Vénus: van jó reménségben.
S-mint hogy az szerelem bölcs az mesterségben,
Modot talál végre az ösmeretségben,
S hozza véle dolgát titkos s(z)övetségben.
140. Király Menelaus az Görög Országban,
Læda Leánnya van ennél házasságban,
Ezt ohaytya Páris, s-ezért vagyon lángban,
Gondolnád, hogy magát fárasztja hejában.
141. De mint hogy végezet(t) titkon Helenával,
Az mint mondám, az szép Læda Leányával,
S-az Görög kerteknek leg szeb virágával,
Még-is kedve telék fel-tett szándékával.
142. Mert az gyars gallyákra titkon fel-ülteté,
Rengő vitorláit szélnek ereszteté,
Magát véle együtt Trójában viteté,
S-mint Vénus igirte, kedven ölelgeté.
143. Te lehetetlennek mondtad volna ezt is,
Rémitvén mint engem szerelmes Párist-is,
Az mint hogy miatta ösmért sok veszélyt-is,
De szerette s-mézül vette az mérgét-is.
144. Meg-ijedvén kezdett dolga nagy voltátúl,
Ha könnyen el-állott volna szándékátúl,
Üressen let volna ágya Helenátúl,
S-nem melegült volna ohaytot lángjátúl.

145. Igaz, hogy Pandora s-Circe tündérkedett,
S-sokakon nem remélt fortélt cselekedett,
De igaz szerelmek kikhez nevelkedett,
Annak hogy sem ártott, inkább kedveskedett.
146. Szavaiban kétes nem lehetek annak,
Ki igasságáru sok jeleim vannak,
Az igaz szeretők mint Syrén nem csálnak,
Mérget méz szín alatt az bal szivek adnak.
147. Végezett dolgunkhoz tőle valami kell,
Tekélletességén, tudom, nem múlik ell,
Adott szavaimtull én-is nem állok ell,
Az szerencse dolga, miképen viszen fell.
148. Nem volt semmi helynek még olly erőssége,
Kin - az ben-lévővel lévén szövetsége -
Az külsőnek nem volt volna nyertessége,
Kiváltképen ha volt Vénus segítségé.
149. Vénus indítója az én dolgomnak-is,
Minapi szavai biztatnak Mársnak-is,
Vagyon ehez kedve szép Aszszonkámnak-is,
Az kikkell erejét győzőm Muránnak-is.
150. Efféle félén(k)ség azért távul légyen,
Szokott bátorságott az katona végyen,
Végezett órákra már az üdő mégyen,
Reméltet(t) hűségett kiki velem tégyen.

Wesseléni el-hagyván seregét, elől megyen egy néhányd magával.

151. El-hagyván seregét derekasb számávall,
Meg-indul azonban egy néhány magávall;
Ha az hely zendülne valami lármávall,
Le-csendesitené hogy azt szép szavávall.
152. Az mint hogy egy partra midőn ballagnának,
Az pórok barmára ottan találának,
Az őrzők hirtelen egyben-zaydulának,
S-meg-ijedvén tőlök, tolvayt kiáltának.
153. Ayánlyák szép szóval nékiek magokott,
Hogy nem cselekesznek ők semmi károkott,
Inkább másoktul-is védnék marhájokott,
S-igy csendesíték-le az zajos tótokott.
154. Az Murány-allyai faluban érének,
Ott-is az sok tótság rájuk zendülének,
S-egy tartván puskáját Wesselén mellyének,
Kérdi, kik volnának? s-itt mit keresnének?

155. Hogy ők Illyésházi s(z)olgái volnának,
Füleki tolvajok után nyomodnának,
Kik az szegénységen sokat prédálnának,
Az parasztok előtt illyeket mondának.
156. Kikkell az Pórok-is meg-csendesülének,
De az falun által alig mehetének,
Hogy megént sok barmott s-Tótokott érének,
Azok-is ellenek mind fel-rezzenének.
157. Itt-is mentegetik, mint amott, magokott,
De most olyan könnyen nem hiszik szavokott,
Jobban meg-visgállyák, mint eléb, uttyokott,
S-forgatnak azonban feyszét s-dorongokott.
158. Végre csoportonként egyben-zajdulának,
Meg-edgyezet(t) sziv(v)el rájuk rohanának,
Mellyek előtt ők-is férre vonodának,
S-egy fen-álló kender köziben állának.
159. Az Tótok utánnok oda-is menének,
Wesseléni körül forgodni kezdének.
Puskát ragad ő-is, s-tarttya egyikének,
Hogy utat csinállyon testén az lelkének.
160. De félvén, hogy lármát az Várban ne tégyen,
Melly kezdett dolgában akadályul légyen,
Mint hogy az pattanás éjjel meszsze mégyen,
Le-teszi az puskát, hogy más fegyvert végyen.
161. Pallost ragad azért s-villámlik kezében,
S-midőn villámlását látták az setétben,
Mint mikor sebet vesz medve az üzésben,
Lén az egész Tótság nagyobb zendülésben.
162. Ha láttál valaha paraszt-zendületet,
Egyben-rohanások kit elől-vehetett,
Üzik s-rikoltások az éig mehetett,
Vélnél köztök lenni végső itilletett.
163. Az ki mit ragathatt, úgy támad ellene,
Nincs parasztok közöt, az ki kiméllene,
Nem visgállyák ők azt, ki mit érdemlene,
Többet-is fizetnek, hogy sem mint kellene.
164. Hid(d)-ell, ellenek-is nem másként rohantak,
Gyenge oláh tánczott láboknak nem vontak,
Bí zabí illy kedves tót nótát mondottak,
Mint az kölyke-vesztett Tygris, ordítottak.
165. Az sokaság ellen hárman mit tehettek?
Kiváltképen mint hogy harczolni nem mertek,
Azért egésséget magoknak kerestek,
S-az több seregekhez azonban siettek.

166. Mint az sebes menykő villámló üdőben,
Az merre csap, sok fát ront le az erdőben;
Avagy keveredvén rút zápor-essőben,
Az mint prædál Eurus néha az mezőben:
167. Vgy tehettek volna nagy csapást ezek-is,
Az mint hogy valának próbált vitézek-is,
Hullottannak volna sok paraszt fejek-is,
S' Charon költöztetné eddig lelkeket-is.
168. De jövődő dolog ökött tartoztatta,
S' jóllehet pallosát Ferencz ki-rántotta,
De az lobbant tüzet hogy sem mint gyútotta,
El-álván előttök, azt inkább óltotta.
169. Mint hogy borította nagy setét az egett,
Gyászban van az hold-is s-visel rút fellyegett,
Nem találhatták fell mindgyárt az seregett,
Fell s-alá bujdosván, busulnak elegett.

Vizek s-kertek között való bujdosások.

170. Holmi kertek s-vizek köziben akadnak,
Egy patakból másban véletlen szakadnak,
Kik kerengéséből az míg ki-fakadnak,
Fél óránál többet bujdosásnak adnak.
171. Végre csörtölözést egy parton hallának,
Bátoritván egy mást, arra indulának.
Az mikor egy mástul nem meszsze valának,
Mind az két rész hamar egyben-szöllalának.

Kazai János érkezik az gyalogokkal.

172. Meg-ösmérik egy mást, az jelt tudakozván,
Kazai János gyön, szép gyalogot hozván,
Kin kétséges szívek ujjula vigadván,
Meg-indulnak edgyütt faluban ballagván.
173. Az holott ben vala immár az lovasság,
Kik miatt mint hogy nincs semmi csintalanság,
Le-rakta az fegyvert s-csendesült az pórság,
De az vitézeket tarttya szomoruság.
174. Nem tudgyák az Vrat mely felé szakadott,
Féltik, hogy valami veszélyben akadott,
Azonban az sereg hogy így sopánkodott,
Az mondot gyalog-is oda nyomakodott.
175. Mikor azért ök-is bé-verekedének,
Alig hogy egymással kardra nem kelének,
Meg-ösmérvén egy mást, le-csendesedének
Hogy el-tévelt Vrok meg-tért, örölének.

176. Továb cselekedni mit kell, tanácskodnak,
Külömb-külömb féle vélekedést mondnak,
Egynek ez, s-másiknak amaz tetczik jobbnak,
Az köz Katonák-is sokképen sibongnak.
177. Azt javallyák többen, hogy ott ne késsenek,
Hanem az melly úton effelé gyöttek,
Vgyan azon megent vissza-siessenek,
Mi haszna, hejában hogy itt teprengenek.
178. Az mint Ferencznek-is, az tetczik némellynek,
Az szomszéd réteknél tovább ne mennyenek,
Ott hálván, jó rendü strását rendellyenek,
S' fáratságok után pihenést vegyenek.
179. S-hogy titkos dolgokrul semmit se véllyenek,
Más napra viradván, idején kellyenek,
Az Murányi völgyön rabolást tegyenek,
Füleki házokhoz azután mennyenek.
180. De Isten s-az Vénus ezt jobban rendelte,
Az kegyes-is szavát el nem felejtette,
Egy követét titkon alá-eresztette,
Wesselénit mingyárt de fel nem lelhetette.
181. Hanem egymás közöt hogy így sibongnának,
Valami fittyentést hallottak, mondának;
Vagy hárman Ferenczell oda futamának,
Az mondott követre reá találának.
182. De nem hisznek néki, kímnek mondgyák lenni
Nagy dolgokban nem-is jó mindennek hinni,
Titkos álnoksággal sok rá szokot(t) vinni,
Az igaz s-álnok közt gond választást tenni.
183. Eök-is az követet azért meg-visgálák.
Hogy igaz embernek s-nem kémnek találák,
Szavain el-eset sziveket táplálák,
Eörülnek, s-magokott Istennek ajánlák.
184. Semmit nem mulatván, lovakra ülének,
Az magos vár felé hágtatni kezdének,
Mint az hóhér-bástya van, arra térének,
Az lovak hátárull megént le-kelének.

Gyalog hágják az hegyeket.

185. Gyalog indulának az magos hegyeknek,
Hágják az oldalát az nagy meredeknek,
Mint az fáratt vadak, mellyeket kergetnek,
Az magos oldalon lehelve sietnek.

186. El-fárat maga-is, alig viszi testét,
Az szokatlan utnak meg-unta keresztét,
Az nagy meredeken rettegi ell-estét,
Nehéz pihenéssel veszi lélegzetét.
187. Meg-áll, s-mondgya: tovább hogy immár nem mehett;
El-állott lábain töb lépést nem vehett;
De üzvéen szerelem, egyebet nem tehett,
Pihenvén meg-indul, s-megyen, az mint lehatt.

Az Vár alatt való kertekhez jutnak.

188. Azonban vár alá jutnak az kertekhez,
Adnak ott kis üdött meg-pihenésekhez,
Vizet ohajtonak el-szárat inekhez,
Félelem s-reménség állot az szivekhez.
189. Remélhetik ugyan munkájok jó végét,
Hivén az kegyesnek tekéltességét,
Viszont meg-gondolván ennek nehésségét,
Fé(l)hetik el-kezdét dolgok vesztességét.
190. Az mint az játékos, ki vár szerencsétül,
Reménséget vészen az fen lévő pénztül,
De retteg az szive az koczka-vetéstül,
Hogy el ne fordítsa várt nyereségétül:
191. Az ki szerencsére szokta magát vetni,
Nem bizonyos, dolgát mi fogja követni,
Néha nyereséggel szokot az fizetni,
Töbször veszteséget kell nála keresni.
192. Szerencse lábai golyóbison álnak,
Hirtelen fordulván, jobrul balra szálnak,
Holl szép(p)é, holl rúttá, mint tündérek válnak,
Állandó nyugovást nehezen találnak.
193. Ha mi jött fizet-is, azt-is gondal nyúttya,
Vgyan-is az jóknak csoportos az uttya,
Mint Wesselénit-is sok rémités suyttya,
Mig várt örömevell bús szivét uyittya.
194. Szerencse, szerelem két egyenlő dolog,
Kiknek állapottya változással forog,
Hol jóra, hol balra szerencse csavarog,
Szerelem-is hol vig, hol búval nyomorog,
195. Mivel hogy az Vénus tengerbüll született,
Annyának el-fayzot lyán(y)a nem lehetett,
Hanem hasonlatos erkölcsött követett,
S-minémü szüléje, tart olly természetett.

196. Az tengerek pedig veszedelmes pályák,
Habozó hajóját valakik meg-szállják;
Sok féle félelem, s-rémítés próbálják,
Gyakran nem reméllet veszélyek találják.
197. Sok háboru üdők támadnak ellenek,
Vitorlás árbocz-fák hajóstul rengenek,
Mint rád omló hegyek, habok rémitenek,
Az el-czélzot part(t)ul meszszeré eytenek.
198. Meg-csendesül néha, s-az habok meg-szűnnek,
Az kedves üdőnek hajósok örülnek,
Azonban az meg-szünt szelek ki-repülnek,
Vyab félelemmel az hajók rendülnek.
199. Valamig az hajós kívánt parthoz nem jut,
Mind addig félelmes tengereken az út,
Ellene holl sok hab, holl más ijes(z)tés fűt:
Vgy nyertes, az várt part ha nyugodalmat nyűtt.
200. Igy az szerelemnek ki üll hajójára,
Sok ellenkező szél gyön vitorlájára,
S-nem kevés rémítés veszi próbájára,
Mig verekedhetik ohaytott partyára.
201. Az mint Vesseléni bő példája ennek,
Hány akadállya nincs, az miolta mennek,
S-menyi rémitések ellene nem kelnek!
Meg-tettzik, hogy Vénus lánya az tengernek.
202. Mondám, az kertekig hogy verekettenek,
S-kevés meg-pihenést magoknak vettének,
De rezzenés nélkül ott sem lehettenek,
Csörtölőzést hal(l)nak s-talpra serkentenek.
203. Egy csoport gyalogot fejek felett látnak,
Meg-edgyezett sziv(v)vel gyarsan kardot rátnak,
Mint próbált fiai hadakozó Mársnak,
Alig egymás között hogy sebbel nem ártnak.
204. Soknak az puskája volt pattanó félben,
Nem tudván ki légyen egymást az setétben,
De az jó Isten volt olly gondviselésben,
Hogy nem lőttek még-is az fel-zendülésben.
205. Az ő seregekből ezek-is valának,
Mint egy tizen öten utánnok jutának,
Az előttök-járótt hitták Gábor Pálnak,
Meg-ösmérvén egymást, le-csillapodának.

Az laytorját keresik.

206. S' olyan végezése lévén Máriával,
Hogy el-gyövé, készen várja lajtoriával,
Ki az földig érjen az várbul hosszával,
S' azon mennyenek fell az hagyot órával:
207. Azért az laytoria-kereséshez kezdnek,
Csendeseb voltaért mezt-láb vetkeznek,
Az gyenge láboknak tetczik ez nehéznek,
De az reménségért mindent cselekesznek.
208. Reménség, s-szerelem olly ösztön s-ingerlés,
Mellyekért nincs semmi munkában kiméllés,
Mikor kedves jóru'l vagyon az reméllés,
Nehéznek sem tetczik az munka-viselés.
209. Az jó reménségért ezek-is Vrokkal,
Eörömet fáradnak minden munkájokkal,
Vannak ide, s-oda gyars vigyázásokkal,
Honnét telnék szemek várt Laytoriájokkal.
210. Nem talállyák sohu'ly; kapuhoz jutának,
Meg-szóllal az vártás: *Wer da* kiáltának;
Biztatás s-reménség kétségre szállának,
Mondván: meg-czalattak, az miben bizának.
211. Boszszonkodik Ferencz, s-polyhákiát ki-rántya,
S-készül, ha az vártás töb'ször meg-szóllittya,
Le-lövi, s-az lelkét Charonhoz bocsáttya,
De halgat, s-az száját több szóra nem táttya.
212. S-az mint gyars szemeit vigyázva jártattya,
Illyésházinak-is egy szolgáját láttya,
Közell az kapuhoz, melly testét nyuktattya,
Mit mivellyen véle, tanácsra bocsáttya.
213. El-üssék-é fejét? mondgyák: ne; jobb lenne,
Két vitéz Katona ha melléje menne,
Illy kemény sugallást az fülében tenne:
Vegyük mindgyárt fejét, ha fel-tekéntene.
214. Vgy-is cselekettek, nem bánták életét.
Halván Katonáknak illy igyekezetét,
Inkáb kösziklákban röytné egész testét,
Hogy sem mozditaná csak egy tekéntetét.
215. Rosz végezés vagyon az barátom felől,
El-hittem, szepeg-is mind kívül s-mind belől,
Lovastul van, vidd-el bizvást szeme elől
Ne fély, hogy fel-nézzzen az kösziklák mellől.

216. Kedveseb jószágunk nincsen az életnél,
Halálnak sarczoló-pénzt ha fizethetnél,
Van-é oly kedves jód, mellyet kimilhetnél,
Az mig kedved tartya, csak addig élhetnél;
217. Sok nyavalya forog ugyan az életben,
Nehezb az halállal még-is lenni szemben,
Ki egyben nyomorog, ki más gyötrelemben,
Az szerelmes sincsen mindenkor örömben.
218. Inkáb nagyob gondgya, s kénnya kinek lehet,
Törében szerelem mint az kiket vehet?
Gondold meg, mennyi bút az gond rajta tehet,
Kedve töltéséhez mig fáradva mehet.

Az létrát sok keresések-re-is nem táhattyák, kiért kételkednek dolgok végben menetele felől.

219. Menyit fárad s-busul, ládd, Wesseléni-is,
Alig birják immár lankat lábai-is,
S' noha el-érkezett az hagyott óra-is,
Még-is bajos dolga s-nincs az laytorja-is.
220. Az mellyen - mint mondám - kétséget vévének,
S' inditot dolgoktól szivek el-esének,
S' ilyen véletlenüll hogy itt ne vesznének,
Solymosi ajaki illy szókra kelének:

Solmosi szava Wesselénihez, hogy el-hadgyván Muránt, vissza mennyenek.

221. Vram! czáfoltattad eléb szavaimott,
S' dorgáló beszéddel illetél magamott,
Ide hozám még-is fáradot tagamott,
Az mint nem-is szánom veled halálomott.
222. De holl az laytorja, mellyet reméllettél?
Most látczik: melly igaz, az kinek így hittél,
Egy Aszszony szavain sokat építettél,
De mint mégy már vissza innét, hova gyöttél?
223. Im mingyárt meg-virad, raytunk lesz sok tótság,
Ki-ütt az várbul-is az német, s-magyarság,
Harminczötten vagyunk, lesz dolgunk romlottság,
Ben(n)ünk kit le-vágnak, kit nyomorit fogság.
224. Az mig az setéség le nem húl az égrül,
Gyere, lovainkhoz vezetlek az hegyrül,
Mennyünk-el ez éltünk-szomjuhozó helyrül,
Mátszor kinek mint hidgy, tanulhattz most errül.

Wesseléni el-tekéllet szá(n)déki.

225. De az Wesseléni nem akar el-menni,
Készeb itt vitézül életét le-tenni,
Mint hegyek közt pórok praédájává lenni,
S' gyalázatos halált mint az Tolvaj venni.
226. Mond: Inkáb esküdgyünk kezére egymásnak,
S-holnap, nyilásakor haynali rosáknak,
Kezdgyünk vitéz modra az kapu-vágásnak,
Ha vesznünk kell, vesszünk mint fiai Mársnak.
227. Így ha konczollyák-is halandó testünkött,
De nem fogyathattyák vitézi hirünkött,
Sirbul-is életre emelnek bennünkött,
Kronikákban irván örökös nevünkött.
228. Lassan Wesseléni! távul még az halál,
Jó reménségben légy, az mint eddig valál,
Az várt jó szerencse ezennel rád talál,
S' minden fáratságod kedves öröme vál.
229. Az mit Isten ígér, azt meg-adni szokta;
Cupido szivedet mikor lobbantotta,
Tudd-é, hogy Máriát tenéked vallotta?
Nem-is lesz másképen, hanem mint mondotta.
230. Midőn az Istenek régen el-oszlottak,
Külömb-külömb féle helyekre szállottak,
Kik égben, kik földön, kik tengeren laktak,
Az mint az régiek errüll tanítottak.
231. Külömb-külömb czimert, s-jelt attak mindennek,
Az mint természeti hozta mely Istennek:
Zöldellő borostyánt Bacchusnak szentelnek,
Téged pedig Phæbus Laurussal tisztelnek.
232. Rosát visel Vénus, lakik-is közöttte:
Mert virágos Cyprust lakásul szerzette,
S' virágokkall kedvét ot(t) gyönyörköttette,
De az rosát jelül ok nélkül nem vette.
233. Maga saját vére, méltán kedvelhette,
Mert egyszer sétálván, lábát meg-sértette,
S' abbul cseppent vérét veszni nem engette,
Rosát nevelt róla, s-czimerül azt vette.
234. Az rosa másként-is kedves mindeneknél,
Mikor gyengén nyilnak pünkösdi üdöknél,
Mint rosák, nincsen szob virág az kerteknél,
Az szü-is örvendez mosolygó színeknél.

235. De nehéz azt szedni, mert terem tövissen,
Mellynek az teteje fakadott hegyessen;
Ki akarja azért, hogy rosát szethessen,
Tövis-sértéseket, szükség, viselhessen.
236. Vénus-is vér által jutott az rosához,
Mást sem ereszt könnyen kedves virágjához,
Adván olly értelmelt ezeknek titkához,
Hogy nem könnyen jutni szerelem dolgához.
237. De az mihez mennél nehezen juthatni,
Azt annál kedveseb izzel kóstolhatni,
Étel kedvességét jobban ugy tuthatni,
Ha azt várakozott gyomorral kaphatni.
238. Hideg ösmérteti meleg kedvességét,
Mord tél ohaytattya az nyár kegyességét,
Rekkenés kelleti szellők frissességét,
Setétt éy varattya az nap fényességét.
239. Igy az szép rosa-is annyival kedveseb,
Az le-szakasztása mennél sérelmeseb,
Szerelem-is annál gyönyörűségesebb,
Menyivel az uttya volt veszedelmeseb.
240. De elég már, az kit Wesselén szenvedtél,
Az sok tövis után rosát érdemlettél,
Készen van az létra, melyrül kételkedtél,
Meg-adgya az Isten, az mit reméltetél.
241. Mikor azért illyenképpen fáradnának,
Az létrára hamar nem találhatnának,
S-azon nem csak kised bával aggodnának,
S-az kedves remények bús gondra jutnának:

Vadászi pál Kádasra talál, kitül jó hirt halnak az le-eresztett létra felől.

242. Vadászi azonban járván az vár körül,
Imé Kádas Márton eleiben kerül,
Melly kedves uyságon az szive meg-örül,
Minden előbbeni kétséggett el-törül.
243. Fittyentvén, jelt adnak az több vitézeknek,
Mellyre nem mulatva, Ferenczel sietnek,
Készen van az létra, mondgyák, fel-mehetnek,
Melly uyulása lén az kétes sziveknek.
244. Mint az lesben álló, ki vár ellenséggett,
El-eped, viselvén nyári nagy hévséggett,
De ha nyereségrüll lát jó reménséggett,
Fel-ugrik, s-el-felejt minden nehézséggett:

245. Így ők-is, jóllehet vannak lankadásban,
S-fárattak inai az nagy hegy-hágásban,
De meg-uyulának ez uység-hallásban,
Mint nyári lankat fű, lágy harmat-hullásban.
246. De minek előtte ezek történtenek,
S-az hoszu laytorján fel-verekettenek,
Hald, ehez az Várban miként készültenek,
S-Mária dolgai ott-is mint lettenek.
247. Ollyakott forgatván titkos elméjében,
Mellyek ha tűnnének másoknak szemében,
Nem mehetne előll igyekezetében,
Izzad az homloka végben vitelében.

Mária készületi Wesseléni fel-botsátásához.

248. De bizik Istenben, s-készüll probájához,
S-mint hogy csendes álmod vet(t) minden magához,
Nem emeli szemét most vigyázásához,
Jó reménységgel van, s-bizvást kezd dolgához.
249. Kevés szám szolgálait edgyüvé gyűlteti,
Erős hittel őket mind meg-eskütteti,
Látván, hűségekett hogy már meg-hiheti,
Meg-ajándékozván, illy szókkal illeti:

Szolgáihoz való beszéde.

250. Nagy dolgott forgatok, szolgálaim! elmémben,
Csak bennetek bizom pedig s-az Istenben,
Ha mellettem léstek fogadott hűségben,
Reméllek jó véget igyekezetemben.
251. Tudgyátok méltatlan sok szenvedésemet,
S' Atyámfiaitul vet(t) rövidségemet,
Mellyek éles tőrként sebhettek szívemet,
S' epesztik mint méreg keserves fejemet.
252. Borult volt miattok életem homályban,
Eők voltak az napok, s-fénlettek Muránban,
Én, mint homályos hold, üldögéltem gyászban,
Töltvén óráimott sok titkos sirásban.
253. De meg-szánta Isten árva életemet,
Igérte köd után kívánt nap-fényemet,
S' el-hozza ezennel várt segedelmemet,
Az ki megszabadít ezektől engemet.
254. Velem edgyütt azért jó szív(v)el legyetek,
Jót ad az jó Isten, semmit ne féllyetek,
Az mint parancsolom, úgy cselekedgetek,
Szép jutalmat tőlem hogy érdemellyetek.

255. Ezekre az szolgák ajánlyák magokott,
Ha kell-is mellette rántani kardokott,
Vgy sem szánnyák érte vérek ontásokott,
Egy sziv(v)el, s-lélekkell fogják az dolgokott.

Az várták el-fogása.

256. Első dolga-is az várták el-fogása,
Nem-is lehet addig dolga jó folyása,
Mig azoknak czirkál szabados látása,
Mert röytött titkának lenne ki-nyílása.
257. Ezekhez lát azért s-meg-kerüli titkon,
S' az mint üvöltőnek rendre az vár-fokon,
Rá-fogja, hogy rosszszul vigyáznak, s-illy okon,
Csak hamar egyenként ragattattya nyakon.
258. Kezekett erőssen hátra kötözteti,
Leányok házában fogságra viteti,
Eskütt csatlósival ökött őriszteti,
Dolga jó végeig el sem ereszteti.
259. Az szerént az Német fő stráza-mestert-is,
Vgyan az Németek tiszt-viselőjét-is
Meg-fogattya, s-kötik hátra kezeket-is,
S' hánnyák az többihez gyarsan ezeket-is.
260. Egy Inassa sétál Illyésházinénak,
Karolyt hordoz, s-álmott nem ád madarának,
Rázkodván az madár, reá találának,
Ugy mint amazokkal, ezzel-is bánának.
261. Tizen-egyre telik száma az Raboknak,
Kik fölött az őrzők kardokot forgatnak,
Ha mi rezzenése történnék azoknak,
Lenne szakadása feyektől nyakoknak.
262. Nem mernek mozdulni, félik halálokott,
Látván az nyakokra esendő kardokott,
Meg-fogatásokban nem tudván okokott,
Reszketéssel várják, mi éri dolgokott.
263. Az egész várban nincs több estrázsa egynél,
Az ki üvöldögél az kapu felinél,
Ez-is tovább lévén az választott helynél,
Miatta szabadon fell s-alá-is mennél.
264. Mikor már illy utatt nyitott probájához,
Vészen egy fel-tekert pár pistolt magához,
Hasonlit az szive vitéz Bellonához,
Mégyen szolgálival az Hóhér-bástyához.

265. Ott, mint Ariadne, ki Theseust várta,
Mikor éjjel s-nappall tenger partyát járta,
Honnét gyön szerelme, ohajtva vigyázta,
S' kevés óráit-is ezernek számlálta:
266. Hasonlatosképen ő-is serénkedik,
Gyakor fegyelemre füle ereszkedik,
Mint mikor vadd után vadász lesékedik,
Várja szerencsáját honnét emelkedik.

Az váró sziveknek nyukhatatlansága.

267. Melly nehéz az várás, főképen azoknak,
Szerelmes szivei kiknek edgyütt laknak,
Távul esik pedig válások magoknak,
De napot rendeltek szemben jutásoknak.
268. Nincs ott nyugadalma elmének s-az szemnek,
Az sok értekezők sűrőn győnek s-mennek,
Egy kopogásra-is serénnyen fel-kelnek,
Vgasson az kuvasz, arra-is serkennek.
269. Valami zendülés-szózatok essenek,
Ételt-is el-hadgyák, csak ki-mehessenek,
Álmok sincs, csendessen kit végeszhessenek,
Ott jár eszek, együtt miként lehessenek.
270. Sokszor nyil az ablak, nézik az utakott,
Az melly felől várják jó akarójokott,
Ha mások győnek-is, remélik azokott,
Nyughatatlansággall mulattyák napokott.
271. Ha hamar nem telik kívánt reménségek,
El-kedvetlenülnek s-nő gondos kétségek,
Hogy meg-tudgyák okát, indul követségek,
Miért történt nem várt késedelmességek.
272. Melly nehezen várja, gondold, Mária-is,
Fülel minden felől maga, szolgálja-is,
Ha csak egy reméllett zörgést hallana-is,
Futamadna mindgyárt, ha nem az volna-is.
273. De sok várásra-is semmit nem halhatnak,
Csudállyák, illy soká mi okért mulatnak,
Késedelmek miatt majd kétségre juttnak,
Nem tudván, hogy már az kapunál futosnak.

Az létrának le-eresztése.

274. Nem várhattya tovább, magát bátorittya,
Az készített létrát alá-bocsátattya,
Kádast az Vár-fokrúl mellyen le-szállattya,
Ha el-érkeztek-é, általa láttattya.

275. Vi(s)szá-fordul Kádas, mondgya: nem talállya,
Kin Aszszonya szívét nem kevés bú szállya;
De le-küldi megént, hogy jobban visgállya,
Ha rá-talál, magát ezekkel ajánlya:
276. Készen vár Aszszonyom fel-tett játékhához,
Vagy hat fordul vagy vak, fogot(t) az koczkához,
Jáczik már, csak győy-el, ohayt-is magához,
Bizik, jót ad Isten kezdett munkájához.

Mária busulása Wesseléni késedelme miatt.

277. Azonban viszsza-tér Mária házában,
Nem alacson búval törödvén magában,
Fárasztja elméjét nagy gondgya habjában,
Ha el nem gyön, tovább mit kezdgyen dolgában.
278. Hozzá kezdett immár titkos munkájához,
Eresztette lábát pállya-futásához,
Ha most nem vitetik reméltet tárdgyához,
Nem leszen más modgya annak fogásához.
279. Mert le-hull fedele ez után titkának,
S' ki-tetcznek körmei röytött szándékának,
Ha kell szabadulni az fogott strásának,
Meg-kérdik az okát meg-fogatásának.
280. Adgyon bár színt ennek, szavának nem hisznek,
Titkos fortélyára hitekkal esküsznek,
Kíért az várt napok rút ködökben esnek,
S' remélt szabattságbul nagy fogságok lesznek.
281. De mivel hogy fel-tett, meg akar jádzani,
Akarod-é végzet(t) szándékát hallani?
Eörök Kronikákban méltó ajánlani,
Nem sok Aszszony tanult illyeket állani.

El-tekélett szándéka Máriának, ha Wesseléni el nem győne.

282. Ha az Wesseléni, az mellyet vár készen,
Végezett dolgában fogyatkozást téssen,
Fogadása szerént az létrán nem leszen,
Esküszik magának, hogy illy utat(t) vészen:
283. Hogy lévén minnyájan most mély aluvásban,
Az vár-örzökött-is hányatván fogságban,
Sógora részérüll kik vannak az Várban,
Hivassa edgyenként azokott házában.
284. Az melly el-érkezik, mindgyárt fejét vegyék,
Ha más, s-harmadik gyön, azzal-is azt tegyék,
Negyednek, s-ötödnek azont cselekedgyék,
Hasonló mustrára az többit-is vigyék.

285. Az ellenkező részt mikor így fogyattya,
Az többit, az mellyre akarja, haythattya,
Császár hűségére az Várat tartattya,
El-kezdett pályáját így-is végig futtya.
286. Nagy igyekezet ez egy Aszszony szivétül,
Ki hallott illy probát bár öreg esztül?
Nem-is czáfolt volna igyekezetétül,
Meddig végben nem ment volna ez kezétül.

Mária bátorsága.

287. Mint ha magát látnád Pallást, az Máriát,
Hasonlóságának nem-is tudom héyját,
Meg-vonná az-is úgy, mint amaz kéz-yját,
S-magához övezné harczoló kard-sziját.
288. Ha mind kettő edgyütt találna állani,
És viadalomra akarna szállani,
Ez-is kész mint amaz, úgy harczot állani;
Melly bátrab közöttök, nehéz választani.
289. Meg-eléglé Vénus azonban terhekett,
Viselt eddig szivek elég tövissekett,
Régen volt, miolta fárasztja ezekett,
Ideje, hogy együtt nyuktassa fejekett.
290. Mikor azért má(s)szor Kádas alá-szálla,
Vadászira, az mint irám, úgy találá.
Siett Aszszonyához, ki bús gondban álla,
Jó hirt hoz, mord kedve uyulásra vála.
291. Mondgya: Vadászi Pál az létránál van már,
Maga-is Wesselén oda csak közel jár.
Kit halván Aszszonya, serényben mint madár,
Futamék, s-az hagyott helnéll vigyázva vár.

Az létrán fel-menetelek.

292. Azonban Vadászi létrán emelkedik,
Kazai Jánossall fel-is verekedik.
Ott álván az kegyes, tőlök kérdezkedik,
Vtánnok az Vr-is mégyen s-nyomakodik
293. Mászszak az kő-sziklát, sokan el-esnek-is,
Alkalmatlansága nagy az setétnek-is,
Alig hogy nem juta ebben Ferencznek-is,
Mayd vége lett volna szép életének-is.
294. Mert úgy csuszamodék az völgyek mélyére,
Hogy történik vala élte veszélyére,
De meg-kapák még-is jó szerencséjére,
Csak az Isten viselt gondot életére.

295. Érvén az laytorját, kezdnek az hágáshoz,
Az szerencsétlenség itt-is akadált hoz.
Vgyan sok tövissen jutcz, Ferencz, rosádhoz,
Igy jutt az arany-is az szép ragyagáshoz.
296. Az mint Németek-is valának mellette,
Egy az laytorjára fel-ment volt előtte;
Mikor az felső részt oda fel el-érte,
Ijettében az falt mint lovat ált-ülte.
297. Sem alá nem akar, sem fel onnét menni.
Mondgya Vadászi Pál: mit kel véle tenni?
Vessük le. Hogy ha ez így történne lenni,
Nem fogná kedvessen Wesseléni venni.
298. Mert utánna vagyon, esnék az nyakában,
Le-ütné ötet-is, van-is ezen gondban;
De addig rángattyák, fel-vonnyák azonban,
S-mehetnek az létrán immár szabadabban.
299. Menvén egy Inassa kardgyával előtte,
Másikát utánna puskával rendelte,
Ezeknek fel-juta ő-is közepette,
Ennyi veszélly között Isten segítette.
300. Mikor ilyen gondal fell-verekedének,
Megálván az bástyán, két felé nézének,
Nem vélnéd, melly hamar harminczra telének,
Mind válogatottak, az kik ott levének.
301. Eörüll Wesseléni szép számu népének,
Ha mi zendülések ellenek lennének,
Ennyi vitéz ember nagy csapást tennének,
Bátorittya őket, semmit ne félnének.
302. S' mond: Az szegény Aszszony de mely felé lehatt?
Mellyrüll szánakodó kérdést alig tehett,
S' nem-is végeszheti jól az kezdet(t) nevet,
Eleiben fordul mint az könnyü evet.
303. S' felel: Én itt vagyok (ott-is várakozott),
Vége van már búmnak, melly eddig ágazott,
Az sok rettegés-is szivemről távozott,
Nem félek pedig, hogy Isten ide hozott.
304. Ezen fáratt szive ujjula Ferencznek,
Mint izzadott testhez ha szellőt eresztnek,
Kezéhez békéllik az kedves kegyesnek,
S' kérdezi, még hátra mi dolgok lehetnek?
305. Kell-e valakivel menni harczolásra?
Mond Mária: Minden haylot most alvásra,
Csak kuvasz sem serkent ellenek morgásra,
Nincs leg kisebb ok-is az kardoskodásra.

306. Mellyen annyival-is inkább örülének,
Kin-lévő gyalogért, s-lovasért küldének,
Üzenik azok-is, hogy mindgyárt gyónének,
S' erős estrásákott azonban tevének.

Mária maga házában vészi kézen fogva Wesselénit.

307. Ezek közt Mária Ferencz kezét fogja,
S' mint hogy az idegen, az utat nem tudgya,
Hogy ötet kövessék, többinek-is hadgya,
Házához vezeti, s-kedvessen fogadgya.
308. Mikor az kegyesnek szállására érnek,
Az el-epett gégék nedvesítést kérnek.
Ahitt szájjal kapják, ha mi vízhez férnek,
Bort-is hoznak, de vet Ferencz tiltást ennek.
309. Mondván: Az Katona itt jószanon légyen!
S' hogy üdő-mulatást hejában ne tégyen,
Hanem kezdett dolga kívánt véget végyen,
Maga Máriával az más házban mégyen.
310. Az Kapitányért küld Aszszonnya szavával.
Nem késik, öltözvén egyéb ruhájával,
Hanem veszi magát könnyü papoczczával,
S' jelen van mentéje csaptatott ujjával.
311. Az mint ajtó meget(t) Wesseléni álla,
Meg-üttetik hátul az Kapitány válla,
Hátra néz, szivére nagy félelem szálla,
Ijettében haja-szála-is fell-állá.
312. Kérdi: ösméri-é? Retteg az szállásban,
Nagy akadály az félsz az nyelv-fordulásban.
Felel végre, lévén szive dobogásban:
Eösméri; de mint gyött, nem tudgya, az várban.

Az Vár Kapitányát és az több várbeli tiszteket Ferdinánd Császár és magok hívségére esketik.

313. Arrúl tudakoznod, mond, néked nem szükség,
Én kezemben vagyon már e' nagy erősség,
S-hogy fejed ne érje ugyan itt vesztesség,
Ne legyen egyébhez benned-is az hűség:
314. Hanem az harmadik Császár Ferdinándhoz,
Hozzám, s-ez mellettem lévő Aszszonyodhoz,
Esküdgyél ugyan most hittel-is azokhoz,
Másként mindgyárt rántom kardom halálodhoz.

Nagy Ferencz Illyésházi hadnadgyára való Wesseléni haragja s-annak meg-ijedése.

315. Kész ezt cselekedni, mint meg-is esküvék,
Hitit el-végezvén, Vitézekhez küldék.
Porkolábot híják, az-is el-érkezék,
S-mint az Kapitánnak, dolga ugy történék.
316. Volt Illyésházinak Nagy Ferencz Hadnadgya,
Kire régen gerjett Wesselén haragja,
Az több tiszték között híják ezt-is, hadgya,
Kardot fog s-ezeket haragosan mondgya:
317. Vagy halálnak fia, ted(d)-le életedett,
Nem szenvedem tovább rossz emberségedett,
Ezentül el-ejtem nyakadtúl fejedett,
S Plutóhoz bocsátom ebédre lelkedett.
318. Illyen gőzös szaván feje szédeledék,
S-szokatlan voltátul gyomra imeledék,
Purgatio sem kell, hasa folyamodék,
Hozzonak füstölött, rút bűz ereszkedék.
319. Nehéz dolog az félsz, sokat cseleket(t)ett,
Nyalkaságott czifrát gyakran el-feleytett,
Tollas bokkrétát s-forgókatt le-feytett,
Mint Hadnagy Vrammal rossz rezet-is eytett.
320. De nem bántá, szólván Mária mellet(t)e,
Hanem mint az többit, ezt-is meg-eskette,
S-mint hogy eytett bűzét tovább nem tűrhette,
Kapitány s-Porkoláb után eresztette.
321. Gyalogokott végre, s-az Tizedesekett,
Kik Illyésházihoz tarták hűségekett,
Hivatá, s-le-tévék ezek-is hitekett,
Az Katonák közzé küldvén mind ezekett.
322. Az Porkolábért küld ujonnan, s-hivattya:
Ad(d) elől az kulcsott; mond ő: nem adhattya;
Vélvén Wesseléni, talám csak jádzattya,
Fel-for haragjában s-kezét kardra csapja.
323. Végét éri vala talám életének,
De Mária bizonsága mentségének,
Mondván: szokták vinni kulcsokott Eöcsének,
Vgy tudgya, hogy most-is ő nála lennének.
324. Meny érte Porkoláb s-az kulcsokot kérd-ell,
De Aszszonykám öcsét, kérlek, ne ijeszd-ell.
Kéri, de nem adgyák; nem gyött ideje ell,
Bé-zárlott kapuját várnak hogy nyitnák fell.

Illyésházinének meg-ijedése.

325. Nem tehet egyebet, meg kell jelenteni,
Eörög Aszszonyátul azért meg-üzeni:
Hogy az Vár kulcsait kéri Wesseléni,
Adgyák ide, mert nincs egyebet mit tenni.
326. Mint mikor véletlen égések támadnak,
S-az hir-kiáltónak szavai rivadnak,
Azonban az szomszéd fedelek gyuladnak,
Az ben-lévők az mint ijednek s-szaladnak:
327. Nem külömben Éva öreg Aszszonyával,
Meg-ijed ez dolog nem várt uységával,
Fel-ugrik s-van szive nagy dobogásával,
Borul orcája-is félsz haloványával.
328. El-nyomják az mellyét nehéz lélegzeti,
Miképen gyöttek fel, csak alig kértheti,
Porkoláb sem tudván, modgyát nem értheti,
Kapja az kulcsokat, s-eleiben veti:
329. Patvor vigye kulcsát, mond, ha oda az Vár.
Azért az Porkoláb Ferenczhez viszsza-jár,
Meg-viszi az kulcsott, s-oda-is atta már,
Jól vagyon, mayd meg-nyil az kapun-is az zár.
330. Mondám, hogy az miként tűz támadásában
Az meg-ijett népek vannak futosásban;
Vgy ezek-is az Vár-meg-vétel hallásban
Valának el-rémült s-bódult zaydulásban.
331. Vgy vagyon; sőt az mint mikor gyars tűz gerjed,
S fel-lobbant házadban az fejedre terjed,
Öltözötedet-is, nincs mód, hogy el-érjed,
Az mint vagy, csak ugy kell tűz előtt ki-térned:
332. Vgy hally itt szép dolgott s mosolyodgyál rajta,
Olly szép Comediát nem-is látcz gyakorta,
Nem kétlem, hogy maga Vénus-is kaczakta,
Más-is valaki ezt szemlélte, s-láthatta.

Bolhának természeti.

333. Bolhák Aszszonyoknak szokott ellenségek,
Kis fogacskájoknak van olly hegyességek,
Melly miatt testeknek fakad viszketségek,
Éczaka sem lehatt kívánt csendességek.
334. Az mint hogy leg inkább éyel-is sértenek,
Édes álombul-is gyakran fel-költenek.
Egy oldalrul másra sokszor tértenek,
Nyárban, mint hidegben, inkább kegyetlenek.

335. Szabad vizsgálói testen minden résznek,
Titkos helyeken-is szabad ugrást téznek,
Ha itt meg-rivasztyák, hamar másüt(t) léznek,
Valahol akarják, szabadon vért vésznek.
336. Kinek Muránban-is vala szaporája,
Eörög Aszszonnak-is meg-tölt volt ruhája,
S-hogy nyugodalmassabb lenne éczakája,
Meztelen nyomtatott gyakran nyoszolyája.
337. Aszszonyom talált volt akkor-is úgy lenni,
Porkolábnak kulcsért hogy történt volt menni,
S-az Vár meg-vételét hirrre kelle tenni,
Nem tudá ruháját féltében fel-venni.
338. Mint az esze-veszet futos az setétben,
Az mint vagyón, talám nem-is jut eszében.
Gyertyát ragad végre, s-hordozza kezében,
Árollya mindenét nagy yjetségében.
339. Mások meg-szólítván, veszi magát eszre,
Mig egyebet kaphat az ruhátlan testre,
Terenyét forgattya az középső lesre,
Vgy futos az házban egyből más szegletre.
340. Az kezében akad végtére palástya,
Viszszájával hamar nyaka közzé rántya,
Bé-fedi az felét, az többit ki láttya,
Nem tudgya, mit mivel, illy ijedség bántya.
341. Holl jobbra fordittya, s-holl az bal vállára,
Sokáig úgy bolyog s-megy-is az uczára,
Mehetett az üdő mayd fertálly órára,
Hogy ez így kerengett sokaknak láttára.
342. Illyen rémuléssel az mikor valának,
Egyebet mivelni mint hogy nem tudának,
Mint esze-veszettek végre indulának,
Nagy lélek-szakadva Ferenczhez jutának.

Illésházinét Wesseléni biztatya.

343. Az ki kezett fogván ijedett Évavall,
Bátorittya ahoz tanult szép szavavall,
Nem kell lenni illyen el-ijett voltavall,
Tegye le félelmét örög Aszszonyavall.
344. Nem másért gyött, hanem kedvéért Nénnyének,
Akar udvarolni régen személyének.
Most volt az ideje el-jövetelének,
Isten dolga, ezek hogy így történének.

345. S-hogy az hátra-lévő Vitézi sokaság,
Kiktől óhatatlan az alkalmatlanság,
Mikor bé-érkezik Némett és Magyarság,
Ne essék Évának házán csintalanság:

Az kinlévő Vitézek az várkapuján bé-bocsátatnak.

346. Rendell azért oda mind Magyart s-Németett,
Két tizedbül álló rendes őrizetett.
Meg-nyittyák az kaput végezvén ezekett,
Bé-bocsátták az kin-lévő vitézekett.
347. Éjjeli homályok hajnalra kelének,
Trombiták rivadnak, s-dobok üttetének,
Környüll-álló hegyek, s-völgyek zendülének,
Egyenlő lélekkel Istent dicsirének.
348. Az Várbéliekett végtére hivattya,
Császárhoz hű lenni ki akar, tudattya,
Mellyhez kiknek kedvek vagyon, ben-marasztya,
Az többit fegyverek nélkül bocsáttattya.

Szöndi Máthé Balogi Kapitán.

349. S' mivel hogy Balog-is, mint szintén az Murán,
Mellyben Szöndi Máthé vala az Kapitán,
Koronás Királlya hűségét el-hagyván,
Rákóczinak hajlott vala pártya után:
350. Balog-is pediglen az Szécsi Nemzeté,
Wesseléni azért ezt sem felelytheté,
Hanem Murán után, gondgyát arra veté,
S' Rákóczi pártyátúl azt-is el-rekeszté.
351. Mert nevével mindgyárt szép Aszszonkájának
Levelet irata az Kapitánnyának,
Hogy véle közlendő dolgai volnának,
Siessen, s-ne légyen késése uttyának.
352. Nem tudván, az dolog miben van Murányban,
Vévén az levelet, gyars az indulásban,
S' csak közell vala már Murányhoz uttyában,
Az mikor hirt halla ez nem vélt ujságban.
353. Czáfolna örömet, de nem tér modgyához.
Mert leseket hántak mindenütt uttyához,
Retteg, hogy ne adgyon okott halálához.
Nincs egyebet tenni, fell-megy Aszszonyához.
354. Maga, s-az Mária, s-Királlya részére,
Eskütteti ezt-is nagy erős hitére,
Ezer tallért ígér nekie végtére,
Ha az több Vitézt-is hajtya hűségére.

355. Azokat, úgy érczed, kik laknak Balogban,
Az mint hogy fárad-is Szöndi az dologban,
Régi tanult ember, s-forgott-is hadakban,
Nem könnyen, de ezt-is végezi azonban.
356. Az meg-ígért summa mellyért meg-adatik,
Hó-pénz az Vitézek közzé-is osztatik,
Járt fizetésekhez az mely nem tudatik,
Ajándékon adgyák, kedvessen fogatik.
357. Pénteken történék Murány meg-vétele,
Mellyet az régiség Vénusnak szentele,
Nem-is illet(t) máshoz úgy ennek létele,
Mint ahoz, ki erre modokott rende.
358. Vénus volt fő eszkö, s-kalahuz ezekben,
Eö talált fiával módot szerelmekben,
Eö bátorította gyakor félelmekben,
Vj reménségeket nevelvén szivekben.
359. Márs volt más segéde, szolgált-is elégben,
Jelen volt mindenkor az sok zendülésben,
De ugyan az Vénus vitte jobban végben,
Dolgok egyébképen lett volna vesztében.
360. Olly volt itt az Vénus, mint jó elől-járó,
Ki szerencsésjéül egész dandár váró,
Mig ő utatt csinált, volt az Márs strázáló,
Lévén mind az kettő igazán szolgáló.
361. Gyönyörködik Vénus, hogy ezt végben vitték,
E' nagy erősséget általa meg-vették,
Az két árva szivet örömré emelték,
S-emlékezetessé péntek napját tették.
362. Két kövel jedtzették régen az napokott,
Az kik szerencsések, feirrel azokott,
Fekete kövecske irta az másokott,
Igy ösmértették az jókott s-gonoszokott.
363. Méltó, hogy ez feir kövel jegyeztessék,
Élő kronikában örökké tétessék,
S-az fell-kező napnál nyelvekre vétessék,
Hol nyugodni szokott, addig hirdettessék.

Wesseléninek Máriával leendő háza(s)ságáru való jövendölések.

364. Let(t) ez az Istenek bölcs rendelésekbül,
S-az magos egeknek kedveskedésekbül,
Mint-is ösmértetik bizonyos jelekbül,
S-arrul való nem várt jövendölésekbül.

365. Első Felesége Ferencznek még élvén,
Akkor-is Vitézi dolgokott viselvén,
Hadi uttyaibul egyszer haza térvén,
S-hol-mi beszédekre egymás között kelvén,
366. Mond az Aszszony: Vram! Muránban-is jártam,
Miolta te tőled az minap el-váltam,
Mind az három Aszszont ott edgyütt találtam,
Vár erősségét-is el-kerültem, s-láttam.
367. Az Aszszonyok felől Vra értekezik,
Deliséggel köztök fellyeb mely érkezik?
Az Aszszony Mária felől emlékezik,
Ehez az szépségben hogy leg több férkezik.
368. Mondván: Tudom, nékem ha holtom történne,
Én utánam özvegy szivedben ez tünne,
Fáratságod érte addig meg sem szünne,
Mig hideg nyaszolyád attúl nem hevülne.
369. Melly égi lelkeknek volt suggalásábúl,
Emberi elmének nem köz tudásábúl,
Hasonlót tanullyunk egy pásztor szavábúl,
Jövendöllöt(t) az-is szokatlanságábúl.
370. Mária Ferencznek mikor napot teve,
S' Muránbúl le-gyövéen végezése leve,
Azon pásztor kétszer eleiben gyöve,
S' le-gyövő Márián ilyen kérdést veve:
371. Hová mégy Aszszonyom? mondgya: halásztatni.
Mosolyog az Pásztor s-kezd fejet mozgatni:
Nem oda mégy; kiért kezdi rivogatni:
Nem az te gondod az, hogy nem tutcz halgatni.
372. Viszszá-tértében-is pásztor meg-szólittya:
No! meg-halásztál-é? amaz meg-rivasztya,
De nem gondol véle, magát bátorittya,
S-jövendölő nyelvét illy szókra fordittya:
373. Addig jársz azért te halászni az völdgyre,
Hogy Wesseléninek juttz kezében végre.
Azonban Mária fell-ballag az hegyre,
Csudállya, mi vitte pásztort e' beszédre.
374. Az érzéken elme mivel hogy gyakorta
Az jövendő dolgott érzeni meg-szokta,
Rákóczi szívét-is titkon mind izgattya,
Hogy még Muránt fortély követné miatta.
375. Az mint irat reá sok leveleket-is,
Hivattya, s-vészen sok üzeneteket-is,
Ad ahoz némelykor fenytékeket-is,
Hogy mennyen, s-ne tegyen ebben egyebet-is.

376. Egy parancsolattyát szintén akkor vette,
Hogy Wesseléninek szándékát értette,
Hogy mennyen, Sógora sokat ingerlette,
El-maradásának de modgyát eytette.
377. Mikor napott vetett le-gyüveteléhez,
Mell(y) bayjal jut ott-is igyekezetéhez,
Hány akadált nem hoz Illyésházi ehez,
Mayd erővel veszi az Fejedelemhez.
378. Alig-is tuthata tőle menekedni,
Sok festékkal kelle az dolgott színleni;
Mint Isten rendelte, de ugy kelle lenni.
Akarattya ellen nem vala mit tenni.
379. Hogy azért végtére öszve így jutának,
Más féle dolgokban két napok mulának,
Az vig vasárnapra mikor viradának,
Hogy meg-esküdgyenek, Papot hivatának.
380. Az két nap folyása tettzett sok heteknek,
Nehéz kén (az) várás az szerelmeseknek,
Ha mellette vannak gerjesztő tüzeknek,
Nagy vágyodása van az hevült sziveknek.
381. Nem lány forró szállott Wesselénire is,
Ingerli Cupido szabadnál töbre-is,
Nehéz várakozni kevés időre-is,
De vigyáz Mária az böcsületre-is.
382. Az orcza czégére az belső dolgoknak,
S-az árollya tűzét titkos szándékoknak,
Ösmérvén szikráját innét az lángoknak,
Gyars okosságával vett ellent azoknak;
383. Alkalmatosságát hamar távoztattya,
Hogy maga ne legyen, inassát hivattya,
Hol egy gyön, hol másik, az mint szállittattya,
Ha dolgok nincsen-is, dolgokott mutattya.
384. Mint uyult tavasszal foglalkozó madár,
Mig rendihez szabott ideje el nem jár,
Nem ál meg hímének, az hizelkedgyen bár,
Tér s-forog előtte, csókot-is alig vár:
385. Hasonlótt cselekszik okos Mária-is,
Ámbár kénszericse Cupido íja-is,
De igaz ideje ha tovább volna-is,
Nem lesz épségének keveseb héya-is.

Meg-esküvések és lakadalom tartások.

386. Vasárnapi napra azonban kelének,
El-érkeztén az Pap, meg-is esküvének,
Kedves Lakadalmott gazdagon tevének,
Trombita-, s-dob-szó közt vig kedvel levének.
387. Mint férhez mentekor régen Medæának,
Kinek sok siralma volt házasságának,
Tysiphon Furiák ide nem jutának,
Üuöltő baglyok-is bút nem kiáltának;
388. Hanem Hymen, Juno, Vénus jelen lének,
Az uy házasoknak jókkall kedvezének,
Igaz szeretetet holtig igirének,
S-nagy reménségeket szivekben szerzének.
389. Szárnyára kél az hir azonban, s-fel-repül,
Csácsogó szájával sok földet bé-kerül,
Murány meg-vétele hiresedik, s-terül,
Kin az Fejedelem busul, s-Császár örül.

Wesseléni hűségének dicsireti.

390. Dicsiri Ferencznek dolgait, s-hűségét,
Mint ötvös az próbált aranyak szépségét,
S-hálálva ösméri nagy érdemességét,
Mert sajátul adgya Murány örökségét.
391. Ha akarsz érteni többet hűségérül,
S-annak éig menő szép dicsiretérül,
Halált nem ösmérő emlékezetérül
S-fullasztó sirban-is éllandóságérül:
392. Adomány-levelét tekéncsd meg Murányrul,
Ott láttz szép ajánlást annak mi voltárul,
Máro sem irt többet Achates dolgárul,
Aeneas mellet tött sok fáratságárul.
393. *Hűség tükörének* nevezi Császára,
Drága szó ez s-nincsen elegendő ára;
Romolhat üdővel erős Murány Vára,
De ennek nem lészen vesztő molya s-kára.
394. Az fént néző hegyek eléb le-omolnak,
S-alacson térségre mint mezők, hajolnak,
Eléb az le-csurgó vizek vissza-folynak,
S-azokbéli halak erdőkre oszolnak:
395. Mint emlékezete ennek el-enyszik,
Akkor-is ha testét setét sirban tészik,
Szép hirét az férgek ott sem rágják s-észik,
Halála után-is élő nyelvre vészik.

396. Tükör hűségének de hasonlósága,
Az Tükörnek pedig az tulajdonsága,
Hogy kívül nézetik fénlő tisztassága,
Meg-mutatya, hol van fogyatkozotsága.
397. Elötünk az Tükör Wesselén példája;
Az halandóságnak kit bánt nyavalyája,
Ezt nézze, s-ne legyen tántorgó munkája,
Mint ennek, honnyájért villogjon szablyája.

Máriának ditsireti.

398. De az mint Wesselént, ugy az Máriát-is,
S-annak álhatatos szive nagy voltát-is,
Melly mayd meg-haladgya Judit próbáját-is.
Viseli sok száy s-nyelv, s-hirdeti dolgát-is.
399. Méltó dicsiretit nem tartya szoros sir,
Folly Bécsben s-másut-is felőle kedves hir,
Maga az Császárné néki levelet ir,
Mellyen minden ige nagy ajánlással bir.
400. Eörökös bötükkal nevét jegyezteti,
Melynek fényét rosda nem szennyesitheti,
Érdemes személyét sűrön köszönteti,
S-többi közt egy küldött lóval tisztelteti.
401. Vitézhez illendő volt cselekedete,
Azért az vitézi ajándék tisztelte,
Rayta nyerge, s-minden egyéb öltézete,
Mint Penthesilea, ha látnád, felette.
402. Diánnának az mely hires vadászása.
Vagy Athalantának futó gyarsasága,
Ollyan tekéntetes ennek lovassága,
S-minden termetinek deli modossága.
403. Az természet más sok jókkal-is kedvelte,
Az mint kívül testét szép rendel nevelte,
Jeles erkölcsökkel belől ugy tisztelte,
Mint gyűrőt az gyémánt kedvesben fénylette.
404. Pegásusnak megnyit irnak rugásárúl,
S-abbul fakatt kútnak buzgó forrásárúl,
Az kilencz szüzeknek szokott szállásárúl,
S-azokkal Phæbusnak szép mulatásárúl:
405. Én-is ő felőle annyit beszélhetnék,
S-az minémü elmét azokban lelhetnék,
Benne-is hasonlót bizvást találhatnék,
Eö társaságokban méltán bé-vehetnék.

406. Mely kedves beszédü, hogy ha ezt visgálnám,
Ambrosia izzel szavait találnám,
Sváda kebelében neveltnék ajánlnám,
S-az Isten-Aszszonyok köziben számlálnám.
407. Ha szóllanék tanult szép okosságárúl,
Minden dolgaiban jól rendelt modgyárúl,
Alig irtak annyit elmés Minervárúl,
Menyit érdemelne mondatni magárúl.
408. Szép maga viselést ha rajta szemlélnék,
S annak itillője Párisként én lennék,
Junót, Pallást, Vénust s-mást-is férre tennék,
Eö dicsiretíre érdemesben mennék.
409. Istenes éltérül szólnom ha kellene,
Az Vesta-szüzekrül más bár beszéllene,
Ehez az dicsiret méltábban illene,
S-ahétatossága többet érdemlene.
410. Tekéltetességét s-hűségét férjéhez,
Ha Musám ajaka venné beszédéhez,
Az mennyi dicsiret fér Penelopéhez,
Annyi jót szólhatna ennek hűségéhez.
411. Vdvara népéhez s-más egyebekhez-is,
Kegyelmét, irgalmát az szegényekhez-is,
Ha számlálni kezdném s-venném versemhez-is,
Más nem sok hasonlót lelnék ezekhez-is.
412. De én mind ezeket nem visgálom mélyen,
Hanem dolgaihoz szóllok csak csekélyen,
Sok szép virtusirúl más-is had beszéllyen,
Méltó dicsireti nevelkedgyen s-éllyen.
413. Él-is mind az kettő s-vagyon becsülletben,
Nő jó szerencsések szaporán mindenben,
Naponként Wesselén hág nagyob tisztekben,
Lévén Császárinak érdemelt kedvekben.
414. Viszik az fel-földre hamar Generálnak,
Szép emlékezeti hol most-is fen-álnak,
Azomban az tisztek egyrül másra válnak,
Nagyob méltóságok vállaira szálnak.
415. Magyar-Országunknak lesz Nándor Ispánnya,
Hűségét az Spanyol Király-is kívánnya,
Nagy érdemü arany gyapjuval kénállya,
Az mint meg-is atta, s-nyakán füg báránnya.
416. Nincsen már több grádics Magyar méltóságra,
Érdemelt virtussa vitte felső ágra,
Honnét fegyelmesen vigyáz az Országgra,
Isten nyulcsa éltét kívánt hoszszuságra.

417. Így jutott Wesselén nagy Murány várához,
Emeltetvén onnét több méltóságához,
Érkezett Musám-is már fell-tett czélához,
Fáratsága után lát nyugadalmához.

Vége.